

РЫЧАГІ
ДЛЯ ДАЎГАБУДАЎ

5

САКРЭТЫ
ХЛЕБАПЁКА

20

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

9 ЛІПЕНЯ 2021 г.
ПЯТНІЦА
№ 129 (29498)

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ
+TV ПРАГРАМА

ЦЫТАТА ДНЯ

Валерый МІЦКЕВІЧ,
намеснік старшыні
Палаты прадстаўнікоў:

«Актualізацыя
заканадаўства аб савадочых
таварыствах наспела
даўно з улікам сучасных
рэалій. Сёння ў краіне
дзейнічае каля пяці тысяч
савадочых таварыстваў,
якія аб'ядноўваюць больш
за 500 тысяч савадоў, і
гэта вельмі вялікая колькасць.
А калі яшчэ сюды дадаць
членаў сем'яў, то мы выйдзем
за лічбу прыкладна ў паўтара
мільёна. У цяперашні
час прававыя адносіны
ў савадочых таварыствах
рэгулююцца шэрагам
норматывных актаў, якія
шмат у чым устарэлі і не
вырашаюць цэлы шэраг
пытанняў, што ўзнікаюць
на практыцы. Менавіта
для ўрэгулявання спрэчных
сітуацый дэпутатамі было
ініцыяравана стварэнне
міжведомаснай рабочай
групы, задачамі якой
стала выяўленне «вузкіх
месцаў» у заканадаўстве,
якія не даюць магчымасці
забяспечыць эфектыўнае
функцыянаванне
савадочых таварыстваў,
паўнаважна забяспечыць
правы і законныя інтарэсы
грамадзян».

ДЗЯВОЧАЕ ХОБІ

Такіх васьм незвычайных рыбакоў убачыў наш фатограф Анатоль КЛЯШЧУК на Святым возеры ў Верхнядзвінскім раёне.

КОРАТКА

• Іван Ціхан абраны капітанам алімпійскай зборнай Беларусі на Гульні ў Токіа.

• Белстат апублікаваў выніковыя даныя сельска-гаспадарчага апытальніка перапісу 2019 года: у карыстанні грамадзян знаходзіцца 2253,1 тыс. зямельных участкаў агульнай плошчай 359,7 тыс. га.

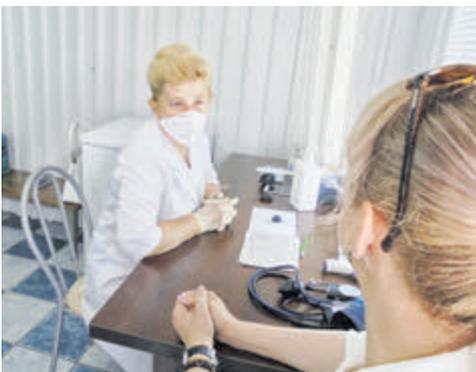
• Кулінарны фестываль «Мотальскія прысмакі» правядуць 7—8 жніўня.

Надзённае

ТОЛЬКІ Б НЕ ЗАХВАРЭЦЬ

На папулярным у горадзе рынку «Лагуна» брэсцкага мікрараёна Кавалёва працуе стацыянарны прышчэпачны пункт

Кожныя 15 хвілін аператар радыё-вузла рынку аб'яўляе, што ў першым радзе гандлёвых радоў працуе стацыянарны прышчэпачны пункт, дзе можна зрабіць прышчэпку ад COVID-19. Голас з дынаміка ўдакладняе, што працэдура бясплатная, і запрашае супрацоўнікаў і наведвальнікаў «Лагуны» прайсці вакцинацыю ад небяспечнай хваробы.

Урач Людміла ЧАСНАКОВА аглядае пацыентку.

Каля павільёна, дзе размяшчаецца прышчэпачны пункт цэнтральнай паліклінікі абласнога цэнтра, не сказаць, што шматлюдна, але людзі пакрысе ідуць. У выхадныя, кажуць, тут доўгія чэргі стаялі. А вось у аўторак (6 ліпеня. — Аўт.) на рынку самы небагаты на пакупнікоў дзень. Таму любы ахвотны можа спакойна зайсці на прыём да ўрача і без усялякай чаргі прайсці працэдуру вакцинацыі. Так і зрабіла Валянціна Пятроўна, жыхарка аднаго з дамоў па вуліцы Суворова. **СТАР. 4**

На слыху

АДХОДЫ Ў ДАХОДЫ

Пакінуць на звалцы ці перапрацаваць?

Як сведчыць статыстыка, апошнім часам гадавы вываз цвёрдых бытавых адходаў з населеных пунктаў павялічыўся ў два разы. Прычына — кароткі тэрмін выкарыстання бытавых рэчаў з пластыку, поліэтыленавых пакетаў, упакоўкі, тары і іншага. Штогод беларусы спажываюць да чатырох мільярдаў фасовачых пакетаў, 200 мільёнаў аднаразовага пластыкавага посуду. Ці магчыма выправіць становішча і пры гэтым захаваць камфорт для людзей? Вядома, можна. Неабходна вяртаць адходы ў вытворчасць.

Па інфармацыі Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі, у Беларусі вымаецца крыху больш за 22 % другасных матэрыяльных рэсурсаў (ДМР) з цвёрдых камунальных адходаў (ЦКА). За апошнія гады дадзены паказчык вырас больш чым удвая. Аднак у гэтым кірунку Беларусь адстае ад еўрапейскіх краін. Сярод асноўных прычын — недахоп ліній па выманні другасных матэрыяльных рэсурсаў.

Але сітуацыя з абаротам адходаў з цягам часу мяняецца да лепшага. Пра гэта сведчыць праект, які ажыццяўляецца на тэрыторыі Пухавіцкага раёна. Ён прадугледжвае стварэнне сучаснага палігона ЦКА еўрапейскага ўзроўню. І рэалізоўваецца пры фінансавай падтрымцы Еўрапейскага банка рэканструкцыі і развіцця (ЕБРР) — сума пазыкі 5 мільёнаў еўра, а таксама рэгіянальнага фонду Усходне-еўрапейскага партнёрства па пытаннях энергаэфектыўнасці і экалогіі — сума грантавых сродкаў — 2 мільёны еўра, расказала **начальнік аддзела ўпраўлення жыллёва-камунальнай гаспадаркі Мінаблвыканкама Кацярына САЛАЎЕВА.** **СТАР. 5**

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

«МЫ ВЕДАЕМ ЦАНУ МІРУ»

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка прыняў удзел ва ўрачыстай цырымоніі ўшанавання выпускнікоў вышэйшых ваенных навучальных устаноў і вышэйшага афіцэрскага саставу. Гэту сустрэчу ў Палацы Незалежнасці Прэзідэнт назваў падзеяй дзяржаўнай важнасці. Па яго словах, афіцэрскае корпус — гэта апора бяспекі дзяржавы. А ў сучасных умовах асаблівае значэнне набываюць вернасць абавязку, інтэлект і прафесійныя веды.

«Бачу ў вас я і афіцэраў-патрыётаў, людзей гонару і абавязку, і высакласных спецыялістаў, камандзіраў і начальнікаў, здольных супрацьстаяць любым агрэсіўным дзеянням у дачыненні да Беларусі. Асабліва гэта актуальна ў святле таго, што ў цяперашні час адбываецца вакол краіны і ў свеце ў цэлым. **На нашых вачах крок за крокам, паслядоўна руйнуецца архітэктурна міжнародная бяспека. А калі прама сказаць, яе ўжо не існуе.**», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу на тое, што шматбаковыя сусветныя пляцоўкі, заклікання падтрымліваць мір і бяспеку на планеце, відавочна, дэградуюць і дэманструюць няздольнасць эфектыўна выконваць свае функцыі. Ён заўважыў, што абвастраецца геапалітычная напружанасць паміж Усходам і Захадам, і стратэгічнае саперніцтва ўлад пагражае перайсці ў іншую, больш небяспечную, фазу. Назіраецца пастаяннае ўзмацненне наступальнага патэнцыялу Паўночна-атлантычнага альянсу. Множацца эканамічныя санкцыі і дыскрымінацыйныя меры палітычнага характару. «Выснова відавочная. **Калектыўны Запад працягвае імкнуцца да ўсталявання свайго гегемоніі і не адмаўляецца ад спроб пазбавіць нас суверэнітэту і навязваць знешняе кіраванне.**», — канстатаваў беларускі лідар.

Па словах Аляксандра Лукашэнка, самае сумнае, што ўсё гэта адбываецца ў год 80-годдзя пачатку самай крывавай вайны. «Мы гатовыя да сумленнага раўнапраўнага дыялогу. **Мы не хочам ваяваць, у нас няма такой мэты.** Мы людзі ваенныя, і мы ведаем цану міру. Але мы не ўстанем на калені. Мы не можам зрабіць тое, што яны хочуць. **Мы абараняем сябе, свае сем'і, сваіх дзяцей, сваю зямлю. І мы больш нічога не жадаем.**», — сказаў ён.

Ваенныя добра сябе зарэкамендавалі

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што Беларусі ёсць чым адказаць тым сілам,

якія спрабуюць гуляць мускуламі на заходніх межах. З гэтай мэтай развіваецца ваенная арганізацыя дзяржавы, аснову якой складаюць Узброеныя Сілы. Беларуская армія мабільная і добра аснашчаная, здольная супрацьдзейнічаць сучасным выклікам і пагрозам. А яе галоўная каштоўнасць — гэта людзі, для якіх абарона Беларусі — прафесія і сэнс жыцця.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што прадстаўнікі ўсіх сілавых ведамстваў прайшлі жорсткую праверку на трываласць летам-восенню мінулага года. Па яго словах, яна паказала, што створаная нацыянальная сістэма бяспекі вытрымала выпрабаванне. Людзі ў пагонах, праявіўшы мужнасць, стойкасць, вернасць прысязе і народу, выстаялі.

«Тэрэтычна мы рыхтуемся да вайны, не так, як гэта было раней. **Вы выдатна разумеце, што вайна не пачнецца з агрэсіі звонку. Яна пачнецца ўнутры краіны з разбурэння розумаў нашых людзей. Пачнецца з таго, каб пасеяць хаос у нашай краіне і ўжо потым, калі спатрэбіцца, увесці сюды замежныя войскі.**», — сказаў Прэзідэнт, дадаўшы, што супрацьстаянне гэтаму — сутнасць нашай канцэпцыі нацыянальнай бяспекі. «І павінен вам прама сказаць, што ваенныя ў мінулым годзе зарэкамендавалі сябе вельмі добра. І іншыя сілавыя структуры», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Гэта місія, жыццёвы шлях

Звяртаючыся да выпускнікоў вышэйшых навучальных устаноў, Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што яны здольныя ўнесці свой уклад ва ўмацаванне ваеннай арганізацыі дзяржавы. І для гэтага трэба будзе павышаць вывучку і зладжанасць органаў кіравання і войскаў, навучаць падначаленых сучасным спосабам вядзення ўзброенай барацьбы. Сур'ёзным экзамінам на прафесійную сталасць для афіцэраў ужо ў найбліжэйшы час стане сумеснае стратэгічнае вучэнне Узброеных Сіл Беларусі і Расіі «Запад 2021», якое стане чарговым значным крокам у падрыхтоўцы Узброеных Сіл і ўдасканаленні дзеючай сістэмы забеспячэння ваеннай бяспекі дзяржавы.

«**Галоўная задача супрацоўнікаў органаў унутраных спраў — забеспячэнне грамадскага парадку ў краіне. Прыярытэтам тут застаюцца далейшае павышэнне ўзроўню прафесійнай падрыхтоўкі пры выкананні задач у асаблівых умовах, захаванне законнасці і справядлівых адносін да грамадзян.**», — сказаў беларускі лідар.

Прэзідэнт звярнуў увагу на дзейнасць сістэмы Міністэрства па надзвычайных сітуацыях. Ён падкрэсліў, што неабходна засяродзіцца на павышэнні эфектыўнасці работы па папярэджанні пажараў, аварый і прадухіленні гібелі людзей ад іх.

Звяртаючыся да выпускнікоў-пагранічнікаў, Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што ім варта забяспечыць надзейную абарону і ахову дзяржаўнай граніцы. «**З улікам нарастання ваеннай актыўнасці каля граніц Беларусі, павелічэння колькасці правакацый з боку сумежных дзяржаў, росту трансгранічнай злачыннасці неабходна падтрымліваць высокую ўзровень баявой гатоўнасці і падрыхтоўкі асабовага складу, своечасова выяўляць і спыняць супрацьпраўную дзейнасць на паграніччых.**», — сказаў ён.

Асноўнымі задачамі афіцэраў спецслужбы кіраўнік дзяржавы назваў своечасовае выяўленне падрыхтоўкі актаў — тэрарызму, экстрэмізму, масавых беспарадкаў, нацыянальнай і рэлігійнай варожасці, прыняцце мер па іх нейтралізацыі, а таксама прадухіленне спроб прычынення дэструктыўнымі сіламі шкоды эканоміцы і іншым сферам дзейнасці дзяржавы і забеспячэнне мірнага, стваральнага жыцця ў нашай краіне.

«Дзявацца нам няма куды»

Падчас урачыстай цырымоніі былі ўручаны і генеральскія пагоны. Як адзначыў Прэзідэнт, у Беларусі генеральскіх пасадаў няма, і атрыманне такога звання з'яўляецца найвышэйшым дасягненнем у службе ваеннага чалавека і найвялікшым гонарам.

«Таварышы генералы, ганарыцеся гэтым званнем і з гонарам насіце яго. А вы, паважаныя выпускнікі, бярыце з іх прыклад годнага выканання службовага абавязку. І імкніцеся быць генераламі», — звярнуўся Аляксандр Лукашэнка да прысутных.

Пасля цырымоніі Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што шмат казаў пра задачы сілавых ведамстваў, але цяпер хацеў бы звярнуцца да іх памужчынску: «Дзявацца вам няма куды: у мінулым годзе вайскоўцы сілавых падраздзяленняў так высока ўзнялі планку дзеянняў па абароне нашай Айчыны, што ўтрымліваць яе на такой вышыні будзе няпроста. Але мы людзі ваенныя, яшчэ раз падкрэсліваю, дзявацца нам няма куды. Дзякуй вам за ўсё. Мужнасці, будзьце заўсёды сумленныя, не дапускайце ні ў якім разе здрады», — пажадаў беларускі лідар.

Валерыя СЦЯЦКО.

Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка назначыў Валерыя Іванова, які да гэтага часу ўзначальваў Белкаапсаюз, кіраўніком спраў Прэзідэнта Беларусі «Многу прынята рашэнне аб назначэнні вас кіраўніком спраў Прэзідэнта. Пасада сярод 11 вышэйшых службовых асоб. Інакш кажучы, вы не проста кіраўнік спраў Прэзідэнта, але і будзеце дадаткова займацца пытаннямі як вышэйшая службовая асоба. Гэта значыць, што не ваших пытанняў у Беларусі няма. Яны ўсе вашы, дзе б вы ні хадзілі, што б вы ні рабілі», — звярнуў увагу беларускі лідар.

Ён адзначыў, што гэта датычыцца ў тым ліку паўсядзённага жыцця: паход гэта ў магазін або наведванне таго ці іншага прадпрыемства. «Заўсёды для вышэйшых службовых асоб на кожным метры нашай Беларусі ёсць справа. Гэта не патэтыка, не гучныя фразы. Так павінны працаваць вышэйшыя службовыя асобы», — сказаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што часу на разваршванне няма: «Абстаноўку вы бачыце. Яна, дзякуй богу, не крытычная. Але нам ні ў якім разе нельга дапусціць крытычнасці гэтай абстаноўкі. Таму я зрабіў выбар зыходзячы з вашага вопыту... Вы заўсёды ішлі туды, дзе было цяжка, дзе трэба было навесці парадак. Я гэта вельмі цаню і я гэта ніколі не забуду».

«Але гэта не значыць, што будзе лёгка. Усе лічаць, што Кіраўніцтва справамі Прэзідэнта — гэта тое, што Палац Незалежнасці і загарадная рэзідэнцыя Прэзідэнта. Ды не, Кіраўніцтва справамі — гэта велізарная махіна», — акцэнтаваў увагу беларускі лідар. Ён нагадаў, што ў свой час у веданне Кіраўніцтва справамі аддаваліся ў тым ліку найбольш праблемныя прадпрыемствы і арганізацыі, дзе існавала складаная сітуацыя.

Прэзідэнт сказаў, што праз некаторы час, калі новы кіраўнік увойдзе ў курс справы, трэба будзе сабрацца асноўным складам Кіраўніцтва справамі, уключаючы кіраўнікоў буйных прадпрыемстваў, тых, каго звычайна запрашаюць на калегію ведамства, і абмеркаваць стратэгію работы на перспектыву. «Але пераканаўча прашу, каб вы дайшлі да кожнага прадпрыемства, паглядзелі на кіруючы склад. Абавязкова. Ад гэтага нікуды не дзецца», — дадаў кіраўнік дзяржавы.

Яшчэ адна задача, якую абзначыў Прэзідэнт, датычыцца спажывааперацыі. «Я, як мог, ратаваў спажывааперацыю. Паціцю вы маю ведаце. Наколькі можна было яе ратаваць пры той жорсткай канкурэнцыі, мы яе захавалі», — сказаў ён.

Ён таксама звярнуў увагу на тое, што Валерыя Іванов прадоўжыць займаць пасаду ўпаўнаважанага прадстаўніка Прэзідэнта па Брэсцкай вобласці.

Паводле БелТА.

Блізкая ўлада

«ГАРАЧАЯ ЛІНІЯ» Ў ГАРАЧЫНІЮ

Практыка правядзення прамых ліній рэгіянальнай вертыкаллі працягваецца. Калі ў вас ёсць пытанні або праблемы, якія патрабуюць умяшання органаў улады, тэлефануйце.

Тэлефонныя лініі ў суботу, 10 ліпеня, з 9.00 да 12.00, правядуць:

- намеснік старшыні Брэсцкага аблвыканкама Дзмітрый Мікалаевіч ГАРАДЗЕЦКІ. Тэл. 8 016 221 31 21;
- першы намеснік старшыні Віцебскага аблвыканкама Алег Сяргеевіч МАЦКЕВІЧ. Тэл. 8 021 222 22 22;
- першы намеснік старшыні Гомельскага аблвыканкама Ігар Мікалаевіч ЧАСНОК. Тэл. 8 023 233 12 37;
- старшыня Гродзенскага абласнога Савета дэпутатаў Ігар Георгіевіч ЖУК. Тэл. 8 015 273 56 44;
- першы намеснік старшыні Магілёўскага аблвыканкама Анатоль Васілевіч УЛАСЕВІЧ. Тэл. 8 022 250 18 69;
- старшыня Мінскага абласнога Савета дэпутатаў Наталля Віктараўна ЯКУБЦКАЯ. Тэл. 8 017 500 41 60;
- намеснік старшыні Мінскага гарвыканкама Аляксандр Вікенцьевіч ДАРАХОВІЧ. Тэл. 8 017 222 44 44.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Трамп падаў у суд на Facebook, Google і Twitter за блакіраванне яго акаўнтаў

Былы прэзідэнт ЗША Дональд Трамп падаў у акруговы суд штата Фларыда іск супраць трох тэхналагічных кампаній Facebook, Google і Twitter, а таксама іх генеральных дырэктараў, за блакіраванне яго акаўнтаў у сацыяльных сетках, паведамляе Deutsche Welle.

У ісках патрабаваннях Дональд Трамп просіць суд абавязаць адказчыкаў разблакіраваць яго акаўнты ў сацыяльных сетках. Акрамя таго, ён патрабуе «неадкладна спыніць дзейнасць сацыяльных сетак, незаконную ганебную цэнзуру амерыканскага народа». Дональд Трамп падкрэсліў, што не разлічвае на міравое пагадненне, але спадзяецца, што працэс стане пераломным для ўсёй краіны.

Акаўнты Дональда Трампа ў Facebook, Instagram, YouTube і Twitter былі заблакіраваны ў студзені 2021 года, пасля таго як яго прыхільнікі, незадаволеныя вынікамі прэзідэнцкіх выбараў, уварваліся ў будынак Капітолія. Кіраўніцтва сацсетак вырашыла, што Дональд Трамп сваімі паведамленнямі патураў гэтай акцыі. У Twitter яго заблакіравалі назаўсёды, у Facebook прыпынілі работу акаўнтаў на два гады.

Ні адна з кампаній падачу іску з боку былога прэзідэнта пакуль не пракаментавала.

У Кітаі забаранілі будаваць небаскробы вышэй за 500 м

У Кітаі з меркаванняў бяспекі ўведзена забарона на будаўніцтва супер-небаскробаў вышынёй, большай за 500 м, паведамляе South China Morning Post.

Па інфармацыі выдання, у Кітаі знаходзіцца амаль палова са 100 самых высокіх будынкаў свету. Улады краіны лічаць, што далейшае будаўніцтва шматпавярховікаў можа паставіць пад пагрозу бяспеку будынкаў, якія ўзводзяцца.

Акрамя таго, будаўніцтва небаскробаў ужо прывяло да перанасычэння рынку офіснай нерухомасці.

Абмежавана таксама ўзвядзенне будынкаў вышынёй, большай за 250 м, а збудаванні, вышэйшыя за 100 м, павінны будавацца такім чынам і ў такіх месцах, каб мець усе неабходныя рэсурсы для хуткага тушэння магчымага пажараў.

У ЗША жанчына выйграла мільён долараў у латарэі для вакцынаваных

Мама чатырох дзяцей Хэйдзі Расэл з Каларада выйграла мільён долараў у латарэі для вакцынаваных ад COVID-19.

У маі губернатар Джарэд Поліс аб'явіў аб розыгрышы, у рамках якога пяць прышчэпленых жыхароў штата змогуць выйграць такую суму.

Грошы возьмуць з федэральных сродкаў, выдзеленых штату для павелічэння ахопу імунізацыі. «Гэты прыз вельмі дапаможа выгадаваць чатырох дзяцей. Але я таксама спадзяюся, што з дапамогай гэтых грошай акажу дапамогу іншым», — перадае словы пераможніцы тэлеканал CBS.

«ІСПЫТ» НА РЭАГАВАННЕ

Маштабныя комплексныя вучэнні прайшлі ў Смалявіцкім раёне

Калі на чыгуначнай станцыі «Смалявічы» загарэлася цыстэрна з палівам, пажарная сірэна завывала амаль адразу ж — на месца здарэння ратавальнікі прыбылі ў лічаныя хвіліны. Спачатку астудзіўшы вадой незакрытую палымем цыстэрну, яны пачалі заліваць пенай ачаг узгарання. Пажар быў ліквідаваны. Супрацоўніка чыгункі, які да прыезду ратавальнікаў спрабаваў справіцца з агнём самастойна, перадалі ў рукі медыкаў. На шчасце, усё абышлося...

Яшчэ лепш, што згаданая сітуацыя — не больш чым дэманстрацыя, арганізаваная з мэтай праверкі дзеянняў органаў кіравання і сіл дзяржаўнай сістэмы папярэджання і ліквідацыі надзвычайных сітуацый і грамадзянскай абароны падчас падобных надзвычайных здарэнняў. Такія «іспыты» на выкананне заканадаўства па пажарнай бяспецы і папярэджанні надзвычайных сітуацый, а таксама правіл паводзін у галіне прамысловай бяспекі кожны раён у Мінскай вобласці вытрымлівае раз на сем гадоў. Гэтымі днямі праверку на рэагаванне ў надзвычайных сітуацыях прайшоў Смалявіцкі раённы выканаўчы камітэт.

— Гэта знакавыя вучэнні, якія закранаюць вялікае кола людзей: задзейнічаны не толькі супрацоўнікі МНС, а і прадстаўнікі ўпраўлення ўнутраных спраў, дарожных

дзякуючы чатырохногім сябрам пошук людзей па часе значна скараціўся. На квадрацыклах, якія ў складзе пошукавай групы прыбылі на месца здарэння, пацярпелых у кароткі тэрмін даставілі да машын хуткай дапамогі, што ўжо чакалі каля вадаёма. Але пакуль дапамогу аказвалі людзям, ратаваць трэба было і эксістэму — агонь, які падчас гарачыні распаўсюджваецца ім-

Акрамя таго, у той жа дзень ратавальнікі, а таксама іншыя службы, адказныя за грамадзянскую абарону ў раёне, змагаліся з наступствамі абвальвання даху ў будынку выставачнага комплексу на тэрыторыі індустрыяльнага парка «Вялікі камень».

На другі дзень сілы службаў Смалявіцкага раёна былі накіраваны на барацьбу з непагадзю. У выніку моцнага ліўня быў падмыты аўтамабільны мост праз раку Пліса, што стварала пагрозу яго частковага разбурэння. Акрамя таго, моцны вецер прывёў да таго, што некалькі дрэў пры падзенні зачэпілі апокры ліній электраперадачы — без электрычнасці застаўся адзін з населеных пунктаў. Медыцынская дапамога спатрэбілася і мясцоваму жыхару, які атрымаў траўму. Але і тут ратавальнікі разам з іншымі службамі раёна выдатна справіліся з наступствамі непагадзі.

У гэты ж дзень, згодна з легендай вучэнняў, была ліквідавана і аварыя з выкідам аміяку на прадпрыемстве «Смалявічы Бройлер», патушана ўзгаранне на мэблевай фабрыцы. Аварыйныя службы апэратыўна адрэагавалі і на паведамленне аб уцечцы газу ў падвале аднаго з дамоў.

— У межах вучэння мы аналізуем гадоўнасць шматлікіх службаў раёна да рэагавання на магчымыя надзвычайныя сітуацыі, — паведаміў **першы намеснік начальніка Мінскага абласнога ўпраўлення МНС Уладзімір ЯНЧЫК**. — Мы ацэньваем, наколькі апэратыўна яны зрэагавалі, якія сілы і сродкі прыцягнулі, ці своечасова і правільна прынялі кіраўніцкія рашэнні. У дадзеным вучэнні мы адпрацоўваем сітуацыі, найбольш характэрныя для летняга перыяду: узгаранне ў эксістэмах, надзвычайныя здарэнні на вадзе. Мы гатовыя ліквідаваць любую надзвычайную сітуацыю. У нас для гэтага дастаткова сіл, сродкаў і вопыту работы.

Вераніка КАНЮТА.
Фота Мінскага абласнога ўпраўлення МНС.

арганізацыі, Беларускай чыгункі, якія ў рэжыме надзвычайнай сітуацыі працуюць зладжана і апэратыўна ліквідуюць усе наступствы, — адзначыў **намеснік старшыні Мінскага абласнога выканаўчага камітэта — старшыня камісіі па надзвычайных сітуацыях Мінскага аблвыканкама Аляксандр КРУЧАНАЎ**. — Мэта вучэнняў — узаемадзеянне органаў дзяржаўнага кіравання з падраздзяленнямі сістэмы Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, грамадзянскай абароны ў мірны час, а таксама ў асаблівых сітуацыях: пачынаючы ад штармавых папярэджанняў, надзвычайных сітуацый тэхнагеннага характару і заканчваючы мадэляваннем магчымых тэрарыстычных актаў. Лепш, каб нічога дрэннага не адбывалася, але мы ні ад чаго не застрахаваныя. Наша сістэма МНС сёння гатовая да ліквідацыі любых надзвычайных сітуацый.

На другім этапе першага дня вучэнняў дзеянні разгарнуліся ў раёне Пятровіцкага вадасховішча. Гарачае надвор'е прыцягнула мясцовых жыхароў да вадзі, таму на беразе, ды і ў самім вадаёме было шматлюдна. Адзін з адпачывальнікаў пачаў тануць. Сігнал ратавальнікам — і над вадой закружыўся верталёт МНС, з якога ў вадзі спусціліся супрацоўнікі Рэспубліканскага атрада спецыяльнага прызначэння «Зубр». Пацярпелага выцягнулі з вадзі з дапамогай каната, скінутага з борта вітакрылай машыны.

На другім беразе (па легендзе вучэнняў, вядома) упаў лёгкаматорны самалёт. Для пошуку пацярпелых у неба ўзняўся верталёт Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, які над месцам авіякатастрофы высадзіў ратавальны «дэсант» разам з сабакамі —

Надвор'е

Не проста сярэдзіна лета...

Калі на працягу тыдня ў нас было 32—34 цяпла, то ў наступныя аўторак і сераду, магчыма, расплавіць да плюс 35 градусаў?

Хтосьці не верыць у глабальнае пацяпленне? Хай выходзіць на вуліцу, пастаіць некалькі хвілін на сонейку, упэўнены — паверыць. І калі ў мінулыя гады пацяпленне ў асноўным выяўлялася зімой (зімы як такой не было), то цяпер, пасля нармальнай зімы, наце вам супергарачае лета.

Таму ў нас і будзе да канца тыдня (ды і далей) прыпякаць не на жарт. Так, лета ў разгары, а гэта значыць, што высокімі тэмпературамі нікога не здзівіць. Да канца тыдня пры паступленні вельмі цёплага паветра з паўднёвых шырот у нашу краіну прынясе гарачае надвор'е. А пры павышаным фоне атмасфернага ціску верагоднасць ападкаў невялікая, толькі ў суботу ўдзень месцамі па захадзе Брэсцкай вобласці ў няўстойлівым паветры магчымыя кароткачасовыя дажджы, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Ужо сёння нам варта чакаць тэмпературнага максімуму тыдня. Ападкаў не будзе ўвогуле, а паветра прагрэецца да плюс 34 градусаў. У суботу, завяршаючы першую дэкаду ліпеня, прагназуецца пераважна без ападкаў, толькі ўдзень месцамі па захадзе Брэсцкай вобласці магчымы кароткачасовыя дажджы. Вецер будзе паўднёвы ўмераны. Тэмпература паветра ў начныя гадзіны складзе плюс 14—20 градусаў, у дзённыя — 28—34 градусаў са знакам плюс.

У нядзелю будзе таксама душна, як і ў суботу, толькі наогул без ападкаў. Вецер чакаецца няўстойлівы слабы да ўмеранага. Тэмпература паветра ўначы — ад плюс 15 цяпла да плюс 20 градусаў, удзень — усё тыя ж 28—34 спякоты.

Паводле папярэдніх прагнозаў аічныхных сіноптыкаў, у пачатку наступнага тыдня гарачае надвор'е захавецца. У няўстойлівай паветранай масе пры развіцці дажджавой воблачнасці чакаюцца лакальныя навалнічныя дажджы. Тэмпература паветра ўначы складзе плюс 15—22 градусы. Удзень паветра прагрэецца да 28—34 цяпла.

А вось у аўторак і сераду надвор'е будзе наогул дасягаць амаль афрыканскіх тэмператур. У гэтыя дні месцамі па краіне пройдуць кароткачасовыя дажджы, навалніцы. Тэмпература паветра ўначы складзе ўжо плюс 15—22 (!) градусы, днём будзе 28—34 цяпла, у асобных раёнах да плюс 35 цяпла.

Сяргей КУРКАЧ.

ТОЛЬКІ Ё НЕ ЗАХВАРЭЦЬ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

— Мне даволі далёка да бірацца ў сваю паліклініку, я абслугоўваюся ў 6-й, — сказала жанчына, — а тут вельмі зручна. Дзеці ў сацсетках прачыталі, што на рынку адкрыты пункт прышчэпак. Вось я і прыйшла. Суседкі ўжо многія прышчэпіліся, і былыя калегі па рабоце заклікалі ўзяць з іх прыклад. Падумала, што так спакойней будзе, а то апошнім часам і ў магазін стараюся менш хадзіць, і грамадскім транспартам амаль не карыстаюся.

Доктар Людміла ЧАСНАКОВА падрабязна распытвае пацыентку пра самаадчуванне, мерае ціск, тэмпературу, сатурацыю. Упэўніўшыся, што ўсё ў норме, накіроўвае жанчыну да медсястры Вольгі Захарчанкі, якая і праводзіць працэдуру.

Людміла Юр'еўна ў паліклініцы загадвае фізіятэра-

пеўтычным аддзяленнем. А цяпер, як і многія іншыя калегі, у тым ліку кардыёлагі, рэўматолагі, задзейнічана на рабоце па прафілактыцы і лячэнні ковіду.

— У першыя дні, а працуем мы на рынку з 1 ліпеня, актыўна ішлі супрацоўнікі гандлёвых радоў і павільёнаў, — расказвае Людміла Часнакова. — Хачу сказаць,

што ў абсалютнай большасці прышчэпкі яны перанеслі добра, былі вельмі рэдкія скаргі на пагаршэнне самаадчування тэрмінам у адны суткі. Потым стан, як правіла, нармалізуецца і чалавек можа спакойна працягваць сваю работу ды звыклы лад жыцця. Тое самае магу сказаць і па вопыце работы з пацыентамі ў паліклініцы.

Людзі пераносяць прышчэпку добра, а ў каго назіраюцца павышэнне тэмпературы, млянасць, ламота, названыя сімптомы праходзяць хутка.

Усе стаміліся ад гэтай хваробы, і спадзяёмся, што вакцинацыя дазволіць сфарміраваць неабходную праслойку людзей, якая засцеражэ ад далейшага распаўсюджвання інфекцыі, працягвае Людміла Юр'еўна. Яна падкрэслівае, што многія людзі вельмі адказна падыходзяць да свайго здароўя. Нават вось сюды прыходзяць не адразу па прышчэпку, а па папярэдняю кансультацыю. Распытваюць, якія ёсць супрацьпаказанні, якія могуць быць наступствы, а потым ужо прымаюць рашэнне. Была адна такая пацыентка: усё падрабязна распытала, а назаўтра прыйшла і зрабіла прышчэпку.

Ахвотна дзеліцца сваімі разважаннямі і ваенны пен-

сіянер Дзмітрый Адамавіч, які прыйшоў на прышчэпку. Ён сказаў, што доўга думаў, раіўся, пакуль прыняў рашэнне, чытаў розныя меркаванні ў інтэрнэце:

— Шмат чым страшаць там, напрыклад анкалогіяй як наступствам вакцинацыі, а маладых — дык і наогул бясплоднасцю. Думаў, яшчэ пачакаю, пагляджу на іншых. А тут былы таварыш па службе ў Мінску памёр ад наступстваў каранавіруснай інфекцыі. Вось я цвёрда вырашыў ісці ў паліклініку, пра гэты пункт не ведаў. Зайшоў сёння купіць свежай агародніны да абеда, а тут перадаюць па радыё. Вось і падумаў, што зручна, не трэба нават у паліклініку ехаць. Наведванне паліклінікі — гэта ж дадатковая рызыка, а так усё на месцы, амаль што на свежым паветры.

Відавочна, стацыянарныя прышчэпачныя пункты сябе апраўдваюць. Дарэчы, у Брэсце нядаўна адкрыўся

яшчэ адзін такі, у гандлёва-забаўляльным цэнтры «Экватар».

Як паведаміў у тэлеграм-канале **старшыня Брэсцкага гарвыканкама Аляксандр РАГАЧУК**, па стане на 1 ліпеня ў абласным цэнтры было прышчэплена 30 397 чалавек.

Заўважу, што насельніцтва Брэста крыху перавышае 340 тысяч. А ў цэлым па вобласці, паводле інфармацыі абласнога цэнтры гігіены, эпідэміялогіі, грамадскага здароўя, першы кампанент вакцыны атрымала больш за 120 тысяч чалавек (9,3 працэнта насельніцтва). Другі кампанент прышчэпкі атрымала больш за 80 тысяч (6,1 працэнта). Вакцынацыя ў рэгіёне пачалася 19 студзеня. У бягучы момант для прышчэпак выкарыстоўваецца «Гам-Ковід-Вак» («Спадарожнік V» вытворчасці Беларусі).

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Фота аўтара.

На свае вочы

«СУСТРАКАЙЦЕ ЛЕТА З АНТЫЦЕЛАМІ»

Як Масква перажывае новую ўспышку каранавіруса

У Маскве зноў напружаная сітуацыя з захворваннем на ковід. Індыйскі штам віруса «дэльта» лёгка распаўсюджваецца і ўкладвае на бальнічныя ложка яшчэ больш пацыентаў... З апошняга тыдня чэрвеня колькасць новых выпадкаў інфіцыравання вагаецца ад 6500 да 8500 у дзень. Мэры Масквы прыйшлося пайсці на ўзмацненне супрацьковідных абмежаванняў. Сталічным работадаўцам абавязалі перавесці на аддалены рэжым не менш як 30 % супрацоўнікаў. Пункты грамадскага харчавання могуць наведваць толькі абароненыя ад каранавіруса, што пацвярджаецца спецыяльным QR-кодам. Запаўняльнасць залаў канцэртных, спартыўных, забаўляльных мерапрыемстваў — не больш чым 500 чалавек. Акрамя таго, абавязкова вакцинавацца неабходна 60 % работнікаў сферы паслуг. Ну і, безумоўна, маскі, пальчаткі і санітаізеры зноў павінны стаць паўсюднымі спадарожнікамі масквічоў і прыездных у грамадскіх месцах. Воляю лёсу ў такі небяспечны перыяд мой шлях на адпачынак ляжаў праз Маскву.

Дзве сталіцы — адзін падыход

Палова першага ночы. На мінскі чыгуначны вакзал прыбывае цягнік Калінінград — Масква. Мабыць, дзесьці ў шляху да яго прычалілі дадатковы вагон спецыяльна для пасажыраў з беларускай сталіцы, бо ўсе, хто чакаў цягнік, сталі грузіцца выключна ў гэтую частку рухомага саставу. Правадніца правярыла ў мяне пашпарт, білет і спыталася пра наяўнасць ПЦР-тэста. Атрымаўшы станоўчы адказ, яна прапусціла мяне ў вагон. Я адказна надзела маску і стала назіраць за супрацьковіднай экіпіроўкай сваіх спадарожнікаў. Практычна ўсе яны ішлі па вагоне без маскі. Ды і ўсю дарогу ніхто асабліва не абцяжарваў сябе гэтым «атрыбутам».

Прыбывшы на Беларускі вакзал Масквы, я «ўзброілася» ўжо не толькі маскай, але і пальчаткамі. Сябры папярэджвалі: штрафу за адсутнасць гэтых элементаў аховы не пазбегнуць. Зразумела, ніхто па вуліцы ў масцы не хадзіў, але некаторыя служачыя прытрымліваліся правілаў і там. Недалёка ад перонаў размясціўся вакзальны пункт тэсціравання для тых, хто вандруе

чыгункай. Там прапаноўвалі два варыянты даследавання: экспрэс (вынік за 3 гадзіны, цана 2750 расійскіх рублёў) і стандарт (адказ на працягу сутак, цана 1800 рублёў). Адзначыўшы значную чаргу, я была рада, што яшчэ ў Мінску атрымала сваю давядку аб адсутнасці захворвання.

Многія мінчане апошнім часам расслабіліся і забыліся аб сродках індывідуальнай аховы (СІА) ад ковіду ў грамадскіх месцах. Таму я разлічвала, што на новай пандэмічнай хвалі ў гэтым плане пакажуць сябе больш адказнымі масквічы. Але мае чаканні не здзейсніліся: неабходнае патрабаванне аб СІА выконваюць і ў Маскве прыкладна двое з пяці чалавек. Складваецца ўражанне, што пра ўспышку каранавіруса ведаюць толькі ўлады і прыезджыя. Я адказна ва ўсіх грамадскіх месцах насіла маску і пальчаткі, перамяшчаючыся на метро, часта апрацоўвала рукі ў стацыянарных санітаізерных устаноўках. Але асабліва паказальны прыклад кітайскай дзяўчыны, якая разам са мной засялялася ў атэль. Яна на рэсепшан прыйшла ўвогуле ў ахоўным касцюме, падобным на тыя, што носяць медыкі ў «чырвоных» зонах.

Нагадваюць аб СІА ў Маскве ўсюды: аб'явы на ўваходных дзвярах вакзалаў, станцый метрапалітэна, аўтобусаў, на вокнах грамадскага транспарту, гучнагаварыцелі. Крэслы ў транспарце праз адно пазначаныя: «Трымайце дыстанцыю, не садзіцеся тут».

Усе кафэ і рэстараны пускаюць у памяшканне з 28 чэрвеня толькі ўладальнікаў QR-кодаў, якія выдаюць тым, хто зрабіў прышчэпку, перахварэў COVID-19 на працягу апошніх шасці месяцаў, у каго ёсць адмоўны ПЦР-тэст, сапраўдны на працягу трох дзён. Кафэ на вуліцы і з летнімі верандамі да 12 ліпеня можна наведваць усім без QR-кода. Пакуль жыхары сталіцы шукаюць магчымасці атрымаць коды, маленькія кавярні і бистро знайшлі выхад, як захаваць наведвальнікаў. Стойкі з каваяўтаматамі і касы для заказа на вынасы яны ўстанаўліваюць каля ўвахода, такім чынам не парушаючы забароны і не абцяжарваючы гасцей праверкамі кодаў.

Прышчэпіцеся на здароўе

Асаблівыя сілы ўлад кінутыя на прапаганду вакцинацыі. Біл-

борды і рэклама ў горадзе мільгаюць слоганамі тыпу «Сустрэкайце лета з антыцэламі», «Каранавірус забівае кожны дзень. Зрабіце прышчэпку сёння», «Хварэць — балюча. Паміраць — страшна. Зрабіце прышчэпку — проста». Сярод тых, хто атрымаў прышчэпку, разыграваюць каштоўныя прызы — аўто, а ў некаторых рэгіёнах нават кватэры.

У Маскве я сустрэлася са сваёй сяброўкай, якая працуе ў забаўляльнай сферы. Спыталася, як яна ставіцца да вакцинацыі і ці паспела зрабіць прышчэпку? Вакцынацыю яна прайшла на днях. Доўга вагалася, але ўсвядоміла, што забаўляльная сфера пацярапала ад ковіду больш за іншыя і нават цяпер не можа на поўную магутнасць аднавіць сваю дзейнасць. Прышчэпка — адна з магчымасцяў для артыстаў выходзіць на сцэну нават у пандэмію.

«Таму прадстаўнікі нашай сферы павінны вакцинавацца ў першую чаргу, каб мы маглі пе-

рамяшчацца па краіне, выязджаць у іншыя дзяржавы з гастролімі. Яшчэ адзін плюс прышчэпкі — прывілеі для вакцинаваных пры перасячэнні меж», — сцвярджае дзяўчына.

Па яе словах, артысты, у адрозненне ад працаўнікоў сферы паслуг, не блізка кантактуюць з людзьмі, але, тым не менш, выступаюць перад вялікай колькасцю глядачоў і адчуваюць сваю адказнасць за здароўе наведвальнікаў, калег па сцэне.

«Артысты вельмі сумуюць па глядачах, таму хочуць, каб і яны прышчэпіліся, бо на многія канцэртныя пляцоўкі наведвальнікаў не пускаюць без QR-кодаў», — кажа артыстка.

Але многія расіяне не спяшаюцца вакцинавацца. Хоць Масква і Маскоўская вобласць выходзяць у лідары па колькасці вакцинаваных. Штодзённы запіс у канцы чэрвеня ў сталіцы на прышчэпку дасягаў 87 тысяч чалавек. Як сцвярджаюць эксперты, для дасягнення калектыўнага імунітэту неабходна прышчэпіць 60—70 % дарослага насельніцтва Расіі.

Марыя ДАДАЛКА,
г. Масква.

На кантролі

РЫЧАГІ ДЛЯ ДАЎГАБУДАЎ

Раёны, якія дапускаць рост колькасці звышнорматывных будаўнічых аб'ектаў, рызыкуюць застацца без новых інвестпраектаў

Таку ўстаноўку робяць улады Гродзенскай вобласці, каб хутчэй вырашыць праблему даўгабудуаў. На пачатак года тут налічвалася звыш 340 такіх аб'ектаў. Іх мае кожны раён. Гэта будынкi школ, клубаў, сельскагаспадарчых пабудоваў. Ёсць нават музей тэхнікі і царква. Абласныя ўлады сумесна з Камітэтам дзяржаўнага кантролю Гродзенскай вобласці разгледзілі варыянты іх далейшага лёсу.

Даць другі шанц

Нядаўна, падчас камандзіроўкі ў гарадскі пасёлак Радунь Воранаўскага раёна, звярнула ўвагу на будынак: спецыяльная агароджа і адноўленая частка сведчылі аб тым, што тут павінны весціся будаўнічыя работы. У Воранаўскім райвыканкаме пацвердзілі, што былая школа рэканструюецца ў цэнтр нацыянальных культур. Таксама тут плануецца размясціць сельвыканкам, кафэ, музейныя экспазіцыі, кінатэатр, залу для дыскатэк. Задума вельмі добрая, бо Радунь мае патрэбу ў культурных установах. Але праект ператварыўся ў даўгабуд.

Некалькі гадоў таму яго ўзяліся ажыццявіць ізраільскія інвестары ў абмен на перадачу ім былой синагогі. Планы ў інвестараў былі вялікія, ажно да будаўніцтва гасцініцы для турыстаў. У Радуні жыві і пахаваны сусветна вядомы равін і філосаф Хафец Хаім, які заснаваў тут знакамітую школу — іешыву. Дарэчы, і гэты будынак цяпер таксама пустуе, бо інвестары з'ехалі.

У рэканструкцыю цэнтра нацыянальных культур ужо ўкладзена 1,5 мільёна рублёў. Для таго каб завяршыць работы, патрэбна яшчэ столькі ж. Сёлета з бюджэту плануецца накіраваць 300 тысяч рублёў. А ў будучым — уключыць праект у абласную інвестпраграму. Гэта

магчыма зрабіць з тымі аб'ектамі, дзе зроблена большая частка работы. Тады даўгабуды атрымліваюць права на другое жыццё.

Напрыклад, у Бераставіцы мяркуюць прадаць гасцініцу, якая знаходзіцца ў стадыі капітальнага рамонту. У Свіслачы — завяршыць рамонт храма, работы вяліся з выкарыстаннем бюджэтных сродкаў. Магчыма, да фінансавання падключыцца і гродзенская епархія.

Ёсць намер давесці да завяршэння работы на мемарыяльным комплексе ў Смагоні. У райвыканкаме падлічылі, што для гэтага неабходна яшчэ пяць мільёнаў рублёў — на ўкладку граніту. Комплекс узводзіўся за кошт саюзнага бюджэту да 100-годдзя пачатку Першай сусветнай вайны, але сродкаў не хапіла. Магчыма, праект будзе перагледжаны ў бок зніжэння кошту.

Адзін з праблемных аб'ектаў у Гродне — запарк. Тут прайшла маштабная рэканструкцыя, але поўнасцю аб'ект не здадзены. Не дароблены сланоўнік, ён зарастае пустазеллем, не ўведзены ў эксплуатацыю будынак акварыума. Такая сітуацыя цягнецца цэлае

дзясцігоддзе. Мяркуецца, што рэканструкцыя завяршыцца да канца пяцігодкі.

Радыкальныя меры

Многія даўгабуды страцілі эканамічную вартасць, псууюць выгляд населеных пунктаў, займаюць зямельныя ўчасткі. У КДК лічаць, што ў такіх выпадках іх трэба зносіць. У гэты лік трапілі цэх па разліве мінеральнай вады і сярэдняя школа ў Бераставіцкім раёне. Аб'екты пачалі будаваць у 1990-х гадах і хутка спыніліся, цяпер у іх няма патрэбы. Недабудаваныя дамы культуры маюць намер знесці ў Воранаўскім, Зэльвенскім, Мастоўскім раёнах. Пад знос ідзе і цяплічны камбінат недалёка ад Гродна. Яго ўжо замянілі эфектыўнымі, новымі цяпліцамі, менш энергазатратнымі.

У Гродзенскім раёне адбудзецца дэмантаж пастаментаў для музея тэхнікі. Планавалася, што першы такі музей з'явіцца на 22 гектарах поля на шляху да Аўгустоўскага канала. У яго рэалізацыю ўкладзена 108 тысяч долараў бюджэтных сродкаў. Але праект ужо некалькі гадоў замарожаны.

У Навагрудку запланаваны знос гандлёвага цэнтра са сталовай, а таксама лікёра-гарэлачнага завода. У Смагоні — аўтаматычнай тэлефоннай станцыі. Тут будзе ўзводзіцца жылы мікрараён. Увогуле, аб'ектаў пад знос не адзін дзясятка. Марудная работа па іх ліквідацыі звязаная са значнымі затратамі — ад 500 тысяч да аднаго мільёна рублёў. Магчыма, частка аб'ектаў увойдзе ў план вучэнняў МНС.

Раскласці па паліцах

У камітэце архітэктуры і будаўніцтва Гродзенскага аблвыканкама зрабілі аналіз незавершаных аб'ектаў і вызначылі кірункі работы з імі. Аказалася, што найбольшая іх колькасць адносіцца да сферы сельскай гаспадаркі і харчавання — 44 %. Астатняя належаць прадпрыемствам ЖКГ, упраўленням капітальнага будаўніцтва, адукацыі, культуры, аховы здароўя і іншым сферам. На думку старшыні камітэта Міхаіла Петуха, ёсць магчымасць у хуткім часе скараціць колькасць даўгабудуаў на 20 %. Гэта зольшага сельскагаспадарчых

будынкi, якія даўно эксплуатаюцца, але не прайшлі прыёмку. Яны сёння ўцягваюцца ў абарот і здымаюцца з уліку. Каб разабрацца з іншымі, патрэбен час. Па-першае, каб размеркаваць іх па ступені запрабаванасці. Тыя, што не маюць ніякай перспектывы, — спісаць і знесці. Заканадаўства гэта дазваляе. А тыя, што маюць гадоўнасць звыш 10 %, завяршыць і здаць у эксплуатацыю. Дарэчы, на дадзеную катэгорыю прыходзіцца амаль палова ўсіх даўгабудуаў — каля 200. Звыш 100 аб'ектаў прапануецца перапрафіляваць і прадаць.

Перад раёнамі пастаўлены канкрэтныя задачы — да 1 верасня завяршыць сістэматызацыю даўгабудуаў і не дапускаць іх росту. Там, дзе сітуацыя пагоршыцца, ёсць рызыка застацца без фінансавання новых праектаў на будучы год. А тыя раёны, якія спраўляюцца са згаданай праблемай, змогуць разлічваць на дадатковыя аб'екты ў абласной інвестпраграме, падкрэслілі ў аблвыканкаме.

Маргарыта УШКЕВІЧ.
Фота аўтара.

Каментарый КДК

Таццяна СЛАБЫШ, начальнік упраўлення КДК Гродзенскай вобласці:

— На пачатак года ў рэгіёне налічвалася 340 аб'ектаў незавершанага будаўніцтва. Гэта аб'екты дзяржаўных прадпрыемстваў альбо прыватныя, дзе будаўніцтва вялося з выкарыстаннем бюджэтных сродкаў.

КДК ініцыяваў татальную інвентарызацыю па ўсіх раёнах, каб выявіць рэальную карціну незавершанага будаўніцтва. Значныя сродкі ўкладзены ў праектаванне, а будаўніцтва нават не пачыналася. Станоўчы момант — за першы квартал 2021 года колькасць даўгабудуаў зменшылася амаль на палову сотні, пры гэтым зафіксавалі 20 новых.

У КДК работа праводзілася з кожным уласнікам, разбіраліся па кожным аб'екце. Чакалася, што толькі за чэрвень вырашыцца пытанне па 60 аб'ектах. На жаль, работа вядзецца вельмі павольна. Многія (амаль па чвэрці аб'ектаў) схільныя адкладваць вырашэнне пытання на далёкую перспектыву — да канца пяцігодкі. Справа магла б рухацца хутчэй, калі б раёны валодалі поўнай інфармацыяй па сваіх даўгабудуах.

АДХОДЫ Ў ДАХОДЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Новы рэгіянальны палігон пабудуецца ў пасёлку Дружны для патрэб Пухавіцкага і Чэрвеньскага раёнаў. Чатыры аб'екты па захаванні ЦКА, якія дзейнічаюць на сённяшні дзень у згаданых рэгіёнах, будуць закрытыя і рэкультываваныя. Яны былі ўзведзены ў 80-90-х гадах мінулага стагоддзя. І, вядома, не адпавядаюць сучасным патрабаванням: з кожным годам колькасць адходаў павялічваецца, пляцоўкі перагружаныя. Акрамя таго, там не прадугледжаны ахоўныя сродкі, якія зніжаюць нанясенне шкоды навакольнаму асяроддзю.

— Мэта праекта — максімальнае выкарыстанне і прыцягненне ў абарот цвёрдых камунальных адходаў, мінімізацыя іх пахавання. Гэта цалкам адпавядае патрабаванням Нацыянальнай стратэгіі па абыходжанні з цвёрдымі камунальнымі адходамі і другаснымі матэрыяльнымі рэсурсамі ў Рэспубліцы Беларусь да 2035 года, — лічыць Кацярына Салаўёва.

Аб'ект праектуецца як комплекс розных пляцовак. Тут прадугледжаны як сам палігон цвёрдых бытавых адходаў, так і лінія іх сарціроўкі. З'явіцца і пляцоўка для кампаставання. Такім чынам, адходы будуць перапрацоўвацца цалкам і выкарыстоўвацца паўторна. Пад пахаванне пойдзе толькі тое, што немагчыма перапрацаваць. Будзе таксама ўладкаваны ўчастак для перапрацоўкі будаўнічых адходаў.

На аб'екце створаць належныя ўмовы для работы абслуговага персаналу. Да яго паслуг узвядуць адміністрацыйны будынак з офісамі, памяшканнем для вядзення перагавораў, санвузлом і пакоем для прыняцця ежы.

Ужо прайшлі міжнародныя таргі па выбары падрядчыка для будаўніцтва палігона. Размова вядзецца з патэнцыйным пераможцам, які прапанаваў найлепшыя ўмовы. Прапрацоўваецца пытанне аб яшчэ большым зніжэнні цан. У хуткім часе павінны заключыць дагавор. З улікам праектавання тэрмін будаўніцтва аб'екта — паўтара года. Усё ідзе па запланаваным графіку. У 2022 годзе мяркуецца ўвесці яго ў дзеянне.

Палігон размесціцца побач з дзеючай звалкай каля ЦЭЦ-5 і прамысловых прадпрыемстваў. Найбліжэйшая вёска Нізоўка знаходзіцца на адлегласці ў два кіламетры.

Размовы аб будаўніцтве палігона ў Пухавіцкім раёне ішлі даўно. Але ажыццявіць задуму змоглі дзякуючы падпісанню ўказа Прэзідэнта Беларусі аб узвядзенні пляцоўкі і прыцягненні пазыкі.

Для рэалізацыі праекта створана новая юрыдычная асоба — камунальнае ўнітарнае нарыхтоўчае прадпрыемства «Эка-ДругЗаб», якое размясцілася ў пасёлку Дружны.

У рэгіёне плануецца таксама закупка неабходнай тэхнікі і кантэйнераў для

змешанага і раздзельнага збору адходаў. У 2019 годзе за кошт сродкаў Аператара другасных матэрыяльных рэсурсаў набыта 3638 кантэйнераў ёмістасцю 120 літраў, якія адалі домаўладальнікам, што пражываюць у Мар'інай Горцы ў раёне індывідуальнай жыллой забудовы. Распрацавана таксама рэгіянальная схема абыходжання з адходамі для Пухавіцкай зоны абслугоўвання. Схема ўхвалена навукова-тэхнічным саветам Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі.

Дарэчы, палігон — гэта пілотны праект не толькі для Міншчыны, але і наогул для Беларусі. Дакладныя і строгія стандарты, найноўшая сістэма збору адходаў, якія будуць выкарыстаны тут, дазваляць знізіць шкоднае ўздзеянне на навакольнае асяроддзе. Да 2030 года ў Беларусі мяркуецца пабудоваць 30 аб'ектаў такога тыпу.

А як ставяцца да новага палігона самі жыхары Пухавіцкага раёна, пацікавілася ў сустрэчных.

— Я, вядома, ухваляю ідэю. Думаю, што ў Беларусі павінна быць разгалінаваная сетка такіх палігонаў. Гэта дазволіць захаваць экалогію, здабываць больш другасных матэрыяльных рэсурсаў. Але ў нашых людзей яшчэ вельмі нізкая культура ў плане правільнага збору адходаў, — падзялілася развагамі Анастасія. — У нашым двары стаяць кантэйнеры — асобна для паперы, шкла. Ды жыхары кідаюць туды што заўгодна без раз-

бору. З гэтай нагоды раскажу павучальную гісторыю. У студэнцкія гады падчас летніх канікул мне давалося папрацаваць у адной з еўрапейскіх краін. Мы з сяброўкай здымалі невялікі пакой у гаспадыні. Аднойчы смецце, якое сабралася за тыдзень, а гэта поліэтыленавыя ўпакоўкі, папера, бульбяныя ачысткі, ссыпалі разам і збіраліся выкінуць. Але нашы намеры раскусіла Эліза і прымусіла раскласці кожны від адходаў у асобныя пакеты.

— Сітуацыя са зборам смецця, адходаў у апошнія гады змянілася да лепшага, — лічыць Аляксей. — Ва ўсякім разе, я не бачу тых смярдзючых звалак, што былі раней. Прычым вецер разганяў з іх на дарогу, поле што заўгодна — шматкі паперы, поліэтыленавыя пакеты, упакоўку. А пасярод смецця корпаліся збіральнікі кардону, шклянныя бутэлек і іншага. Такія звалкі наогул павінны знікнуць. А на іх месцы трэба, каб з'явіліся цывілізаваныя комплексы з сартавальнымі лініямі, перапрацоўчымі вытворчасцямі.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ
Пухавіцкі раён.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

9 ліпеня 2021 г. № 26 (611)

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

ШТОТЫДНЁВЫ
ДАДАТАК
ГАЗЕТЫ
ЗВЯЗДА

ФОРМЫ РАБОТЫ

Фота БелТА.

Трэба сказаць, што раней база адпачынку належала філіялу ААТ «Гомельтранснафта Дружба», размешчанага ў Наваполацку. Але сёння яна не запатрабаваная, таму манастыр папрасіў у кіраўніцтва прадпрыемства перадаць ім гэты аб'ект.

— Манастыр у Полацку вялікі, ён пашыраецца. Тут самая вялікая колькасць сясцёр — іх больш за сто. Важна, што тут не толькі моляцца Богу, але і праводзіцца духоўна-асветніцкая работа, сюды прыходзіць моладзь, дзеці. База адпачынку будзе яшчэ адным цэнтрам для духоўна-маральнага выхавання малодага пакалення, — падкрэсліла Наталля Качанова.

Старшыня Савета Рэспублікі пераканана, што перадача базы адпачынку апраўданая: паміж дзяржаўнымі ўстановамі і праваслаўнай царквой наладжана сур'езнае ўзаемадзеянне ў рабоце з моладдзю.

— Полацк — гэта гісторыя, нашы карані, адкуль пачыналася асвета. Цяпер праводзіцца рэканструкцыя Спаса-Праабражэнскага храма. База адпачынку будзе не толькі на карысць сясцёр і манастыра, але і ўсяго рэгіёна, — адзначыла на заканчэнне спікер Савета Рэспублікі.

Аздараўленне і валанцёрства

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці, старшыня Гомельскай абласной арганізацыі Беларускага таварыства Чырвонага Крыжа Ала СМАЛЯК правяла прамую лінію для жыхароў Гомельскага раёна.

Заяўніцу з Хойніцкага раёна цікавілі пытанні аздараўлення школьнікаў, якія пражываюць на тэрыторыі радыеактыўнага забруджвання. Ала Смаляк патлумачыла, што забеспячэнне санаторна-курортным лячэннем і аздараўленнем дзяцей, якія пражываюць або навучаюцца на забруджаных радыенуклідамі тэрыторыях, з'яўляецца прыярытэтнай тэмай. Рэспубліканскім цэнтрам па аздараўленні і санаторна-курортным лячэнні насельніцтва штогод набываюцца для такой катэгорыі дзяцей пуцёўкі ў санаторна-курортныя і аздараўленчыя арганізацыі Беларусі.

Жыхар Лоеўскага раёна задаў пытанне аб тым, як стаць валанцёрам Чырвонага Крыжа, дзе можна прайсці навучанне па аказанні першай дапамогі. Ён атрымаў вычарпальны адказ.

— Важным элементам прамых ліній з'яўляецца тлумачальная работа, павышэнне інфармацыйнага грамадзянства па розных тэмах. І жыхары Гомельскай вобласці ўсё больш актыўна карыстаюцца гэтай магчымасцю, каб атрымаць адказы на пытанні, якія цікавяць, — падкрэсліла сенатар.

ДЗЕНЬ СЕЛЬСАВЕТА — ЯКІ ЁН?

Рашэнне сацыяльных, эканамічных і культурных праблем мясцовага значэння для павышэння ўзроўню і якасці жыцця — галоўная мэта дзейнасці органаў мясцовага кіравання і самакіравання. У сваю чаргу, старшыні сельвыканкамаў, кіраўнікі арганізацый і прадпрыемстваў на вёсцы, актывісты грамадскіх арганізацый, дэпутаты і, вядома, самі людзі — звёны аднаго ланцуга, ад надзейнасці якога і залежыць паспяховае вырашэнне надзвычайных праблем. Як на практыцы дзейнічае падобная схема ўзаемадзеяння і наколькі яна эфектыўная — гэтыя і іншыя пытанні разглядаюць падчас традыцыйных дзён сельсавета. Добрая практыка складалася на Лоеўшчыне.

Чарговы раз з гэтай нагоды завіталі ў Каўпенскі сельсавет. Ubачыць на свае вочы, якая работа праводзіцца на тэрыторыі, прааналізаваць зробленае і расставіць акцэнт на будучыню сюды прыехалі старшыня Лоеўскага раённага выканаўчага камітэта Вераніка БАЙКОВА і кіраўнік дэпутацкага корпуса раёна Ірына ПАСТУХОВА.

— Дні сельсавета трывала ўвайшлі ў практыку работы мясцовай улады, паколькі яны дазваляюць разгледзець усе аспекты дзейнасці ўстаноў і арганізацый па жыццезабеспячэнні мясцовага насельніцтва, наведзенні парадку на зямлі, выявіць недахопы і вызначыць шляхі іх рашэння, — зазначае Ірына Мікалаеўна.

Тэрыторыя сельсавета — гэта цэнтральны населены пункт, аграгарадок Каўпень,

вёскі Мохаві, Казярогі, Пустая Града, Крупейкі, Шчытцы. У цэлым тут сёння пражывае звыш 1150 чалавек, 649 вяскоўцаў — людзі працаздольнага ўзросту, 182 — дзеці да 18 гадоў. Падчас аб'езду вёсак раённыя ўлады звярнулі ўвагу на добраўпарадкаванасць населеных пунктаў.

— Вырашаць адказную задачу па наведзенні парадку на зямлі дапамагаюць замацаваныя арганізацыі раёна, а таксама неаб'якавыя да лесу малой радзімы вяскоўцы, — дзеліцца старшыня Каўпенскага сельвыканкама Людміла ПРЫМАК. Людміла Уладзіміраўна адзначыла: сёлета частка бюджэтных сродкаў выдаткавана на афарбоўку агароджаў у аграгарадку Каўпень і вёсцы Крупейкі, на абрэзку аварыйных дрэў. Добраахвотныя ахвяраванні

мясцовых жыхароў пойдучы на закупку фарбы для абнаўлення малых архітэктурных формаў, помнікаў, на набыццё будаўнічага інвентару. Цяпер дэманціруюцца трухлявыя загародзкі, устаўляюцца новыя агароджы, фарбуюцца.

Увогуле, Каўпенскі сельсавет — прыклад удалай работы па заахвочванні вяскоўцаў да добраўпарадкавання родных мясцін. Людзі тут вельмі актыўныя. Летась жыхары вёскі Крупейкі выступілі з ініцыятывай за ўласныя сродкі добраўпарадкаваць мясцовую зону адпачынку — возера Застава. Ачысціць, прыбраць ад дзікай расліннасці вадаём па заяўцы людзей узялося камунальнае меліярацыйнае ўнітарнае прадпрыемства «Лоеўскае ПМС».

(Заканчэнне на 17-й стар.)

БЛІЗКАЯ ЁЛАДА

Кожны зварот — на кантролі

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах Таццяна РУНЕЦ правяла прыём грамадзян.

— Калі ацэньваць увесь тэматычны спектр праблем грамадзян, з якімі звяртаюцца ў Савет Рэспублікі, ён разнастайны, — акцэнтавала ў размове з журналістамі сенатар і дадала, што людзі сталі больш актыўнымі, іх цікавяць не толькі ўласныя бытавыя праблемы, але і змены ў заканадаўстве, эканамічнае развіццё Рэспублікі Беларусь.

Што датычыцца тэматыкі зваротаў у Пастаянную камісію Савета Рэспублікі, то прэваліруе эканамічны блок пытанняў. Па ацэнках спецыялістаў, якія там працуюць, эканамічную сферу ахопліваюць больш як 50 % усіх праблем, з якімі людзі сюды звяртаюцца. Гаворка і аб умовах атрымання банкаўскіх крэдытаў, выканання дамоў з лізінгавымі арганізацыямі, аказання страхавых паслуг.

— Часта грамадзяне звяртаюцца ў мікрафінансавыя арганізацыі, бяруць крэдыты і не чытаюць дагавор, а потым звяртаюцца з просьбай аб дапамозе ў вырашэнні праблемы, — патлумачыла сенатар. — Вядома, фінансавую адукаванасць грамадзян неабходна павышаць.

Акрамя таго, па дапамозе ў Пастаянную камісію звяртаюцца тыя, хто не знайшоў паразумення ў сферы гандлю: пераважна звароты датычацца абароны правоў спажываўцаў.

— Напрыклад, набываючы тавар у краме, калі ён аказваецца някасным, пакупнік не можа яго замяніць. Такія праблемы таксама існуюць, — сказала Таццяна Рунец.

Безумоўна, ёсць і традыцыйныя звароты без прывязкі да спецыфікі камісіі, і датычацца яны праблем ЖКГ. Так, напрыклад, на прыём да сенатара звярнулася мінчанка, якая незадаволена правядзеннем капітальнага рамонтна жылога дома па вуліцы Варанянскага. Яна звярнула ўвагу на шматлікія хібы будаўніцтва падчас правядзення рамонтна. Трэба дадаць, што яна вырашыла выказаць не толькі сваю асабістую пазіцыю, але і іншых суседзяў, якія пакутуюць ад пастаянных праблем, што з'явіліся ў выніку гэтага рамонтна. Жанчына ж, каб адстаяць сваю пазіцыю, гатова ісці нават у суд.

— Мы выедзем на наступным тыдні па вашым адрасе разам з прадстаўнікамі адміністрацыі раёна і камунальнымі, каб дакладна высветліць усё абставіны і разабрацца на месцы, — паабяцала заяўніцы Таццяна Рунец. — І на кантролі яго вырашэнне мы будзем трымаць, можаце не сумнявацца.

У гутарцы з журналістамі сенатар адзначыла, што кожны зварот Пастаяннай камісіі разглядаецца вельмі ўважліва:

— Мы імкнемся дапамагчы кожнаму ці хоць бы разабрацца ў тым, наколькі сур'ёзна праблема, — падкрэсліла яна.

Таксама яна звярнула ўвагу на актыўнасць грамадзян у рабоце над законапраектамі. Напрыклад, на прыём да сенатара прыйшоў грамадзянін, які пажадаў выказаць свае заўвагі і прапановы па законапраекце «Аб самарэгуляваных арганізацыях».

Нагадаем, што гэта новы законапраект для нашай краіны, вопыт існуе толькі ў Расіі і Казахстане. У першым чытанні ён прыняты Палатай прадстаўнікоў, але, тым не менш, парламентарыямі выказваліся заўвагі аб дапрацоўцы гэтага законапраекта.

Вольга АНУФРЫЕВА,
фота аўтара.

Таццяна РУНЕЦ:

«Форум рэгіёнаў — эфектыўная пляцоўка для ўмацавання гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва»

Такую думку выказала старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах Таццяна Рунец у гутарцы з журналістам «МС». Акрамя таго, кіраўнік профільнай камісіі расказала, чаго чакае ад Беларуска-расійскага дзелавога савета, створанага гандлёва-прамысловымі палатамі, наколькі вырас тавараабарот з пачатку года і як змяніўся кантрактны партфель за гады правядзення форуму.

Ад кармоў для жывёлы да касмічных праграм

Адшумеў, адгрымеў чарговы Форум рэгіёнаў Беларусі і Расіі, які сёлета праводзіўся восьмы раз. Літаральна ўвесь мінулы тыдзень быў насычаны разнастайнымі форумнымі мерапрыемствамі, якія, падтрымліваючы анлайн-фармат, цалкам завалодалі інтэрнэт-прасторай. І вось зараз, адпавядаючы выслоўю «грошы любяць цішыню», разам са старшынёй профільнай камісіі Савета Рэспублікі мы вырашылі падсумаваць вынікі такіх сустрэч.

Так, на думку суразмоўніцы, Форум рэгіёнаў Беларусі і Расіі стаў адным з найважнейшых эканамічных і камунікацыйных праектаў Саюзнай дзяржавы, бо ён дае магчымасць аб'яднаць намаганні кіраўнікоў беларускіх і расійскіх рэгіёнаў, арганізацый, экпертаў, дзелавыя колы і моладзь нашых краін.

« У цэлым, тэмпы ўзаемнага гандлю паміж нашымі краінамі, нават пры існуючых ковідных абмежаваннях, вельмі высокія, — упэўнена суразмоўца і ў якасці доказу прыводзіць даныя статыстыкі. — Па выніках чатырох месяцаў бягучага года тавараабарот паміж Беларуссю і Расіяй вырас на 31,9 працэнта. І гэта, вядома, пазітыўны сігнал. З іншага боку, такая станоўчая дынаміка шмат у чым абумоўлена ростам паставак вуглевадароднай сыравіны з Расіі.

— Традыцыйна на гэтым саміце абмяркоўваецца шырокі спектр пытанняў, якія, як правіла, аб'яднаныя агульнай тэмай. Для VIII Форуму рэгіёнаў такой тэмай стала навукова-тэхнічнае супрацоўніцтва нашых краін ва ўвязцы з працэсамі лічбавізацыі, — нагадала Таццяна Рунец. — Лічым гэты кірунак вельмі актуальным і запатрабаваным, бо сёння фактарам поспеху ў эканоміцы часта становіцца паўнаватраснае супрацоўніцтва ў інавацыйнай сферы і кааперацыя з іншымі краінамі.

Прычым рэалізацыю сумесных навукова-тэхнічных праектаў у рамках Саюзнай дзяржавы не варта трактаваць як самамэту і спробу адпавядаць модным інтэграцыйным трэндам, пераканана старшыня профільнай камісіі. Яна лічыць, што гэтыя праекты арыентаваны ў

першую чаргу на канкрэтныя практычныя вынікі.

У прыватнасці, расійскія спецыялісты стварылі інтэлектуальныя сістэмы кіравання беларускім кар'ерным самазвалам-беспілотнікам БелАЗ. Дзякуючы супрацоўніцтву з расійскімі калегамі ў рамках саюзных праграм створана касмічная групоўка спадарожнікаў. Распрацоўваюцца новыя тэхналогіі хірургічнага лячэння дзяцей з цяжкімі пашкоджаннямі пазваночніка, а таксама тэхналогіі для вытворчасці збалансаваных кармоў жывёл.

Дзелавы савет — не з нуля

Трэба сказаць, што, акрамя супрацоўніцтва ў навукова-тэхнічнай сферы, на Форуме рэгіёнаў традыцыйна па лініі дзелавых колаў абмяркоўваюцца пытанні двухбаковага супрацоўніцтва ў гандлёва-эканамічнай, прамысловай, інвестыцыйнай сферах. І чарговы форум не стаў выключэннем.

— Відавочна, што сёння, на этапе постковіднага аднаўлення, і дзяржава, і асобна ўзяты бізнес вырашаюць падобныя задачы — выйсці на траекторыю ўстойлівага росту, эфектыўна і паслядоўна развіваць свае канкурэнтныя перавагі, умацоўваць інавацыйны патэнцыял, — падкрэслівае сенатар.

Яна пераканана, што ў рашэнні гэтых мэтавых задач для суб'ектаў гаспадарання Беларусі і Расіі важную ролю адыгрывае фактар інтэграцыі, напрацаваныя сувязі паміж асобнымі рэгіёнамі нашых краін. Рэалізацыя сумесных праектаў, механізмы падтрымкі кааперацыі і ўзаемных інвестыцый — ключавыя ўмовы для паўнаватраснай інтэграцыі і далейшага будаўніцтва Саюзнай дзяржавы. Менавіта гэтыя пытанні сфарміравалі парадак дня пасяджэння савета дзелавога супрацоўніцтва ў рамках VIII Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі.

Нагадаем, што на гэтым пасяджэнні гандлёва-прамысловыя палаты Беларусі і Расіі падпісалі пагадненне аб стварэнні Беларуска-расійскага дзелавога савета. Варта адзначыць, што такі савет не ствараецца з нуля. Ён дзейнічаў і раней. Разам з тым з улікам новых выклікаў, умоў працы, напэўна, наспеў час перафармаціраваць існуючую структуру, перагледзець яе функцыянал.

Як патлумачыла суразмоўца, асноўныя задачы створанага савета — пашырэнне прамых кантактаў паміж суб'ектамі прадпрыемальніцкай дзейнасці, пераадоленне бар'ераў і абмежаванняў ва ўзаемным ганд-

лі, поўнафарматны дыялог з арганізацыямі заканадаўчай і выканаўчай улады па пытаннях развіцця кааперацыі.

Устойлівы рост кантрактаў

Безумоўна, важная эканамічная кампанента любога эканамічнага форуму — заключэнне камерцыйных кантрактаў. На VIII Форуме рэгіёнаў падпісаныя кантракты на суму, эквівалентную 800 мільёнам долараў.

Трэба сказаць, што ў кантрактным партфелі апынуліся сельскагаспадарчая тэхніка, прадукцыя машынабудавання, прадукты харчавання, тавары нафтахіміі з высокай дабаўленай вартасцю і іншыя пазіцыі.

Пазітыўны факт заключаецца і ў тым, што сума заключаных кантрактаў ад форуму да форуму ўзрастае. Калі на II Форуме аб'ём здзелак склаўся ўсяго 230 мільёнаў, то на мінулагагоднім, які прайшоў у Мінску і Мінскай вобласці, агульная сума кантрактаў ужо дасягала 711 мільёнаў долараў. І гэты паступальны рост працягваецца і надалей. Налета эксперты прагназуюць дасягненне мільярднага рубяжу.

— У цэлым, тэмпы ўзаемнага гандлю паміж нашымі краінамі, нават пры існуючых ковідных абмежаваннях, вельмі высокія, — упэўнена суразмоўца і ў якасці доказу прыводзіць даныя статыстыкі. — Па выніках чатырох месяцаў бягучага года тавараабарот паміж Беларуссю і Расіяй вырас на 31,9 працэнта. І гэта, вядома, пазітыўны сігнал. З іншага боку, такая станоўчая дынаміка шмат у чым абумоўлена ростам паставак вуглевадароднай сыравіны з Расіі.

З пункту гледжання старшыні Пастаяннай камісіі па эканоміцы, бюджэце і фінансах, у рамках Саюзнай дзяржавы гандлёвыя патокі могуць быць больш збалансаванымі, тады і агульная дынаміка ўзаемнага гандлю не будзе залежаць ад цэнавай кан'юнктуры на сыравінных рынках.

Важным з'яўляецца і тое, што для стымулявання развіцця гандлёва-эканамічных адносін і забеспячэння камфортнага бізнес-асяроддзя па выніках Форуму рэгіёнаў урадам дзвюх краін рэкамендавана да канца гэтага года падпісаць міжнародны дагавор аб узаемным прызнанні электроннага подпісу з выкарыстаннем інстытута даверанага трэцяга боку Беларусі і Расіі. Па меркаванні Таццяны Рунец, гэтая ініцыятыва цалкам адпавядае трэнду на лічбавізацыю эканомікі.

Вольга АНУФРЫЕВА.

ЗВЯЗДА

«СЛАВЯНСКІ БАЗАР» ГЛЯДЗІМ У ПРАМЫМ ЭФІРЫ

Ужо зусім хутка на вуліцах Віцебска запануе свята творчасці, сяброўства і лета, бо з 15 да 18 ліпеня горад прымае юбілейны XXX Міжнародны фестываль мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску». Разам з жыхарамі паўночнай сталіцы і гасцямі свята Белтэлерадыёкампанія таксама завітае на культурны форум, а яшчэ прапануе сваёй аўдыторыі трансляцыі галоўных музычных праграм.

У інфармацыйных выпусках на тэлеканале «Беларусь 1» увага культурных карэспандэнтаў Агенцтва тэлевізійных навін будзе засяроджана на падзеях фестывалю, які аб'яднае сёлета парадаваць публіку насычанай праграмай тэатральных пастацовак і кінапаказаў, тэматчнымі экскурсіямі, некалькімі арт-пляцоўкамі і доўгачаканымі выступленнямі любімых артыстаў з розных краін. Раніцы будняў форуму 15 і 16 ліпеня на «першай кнопцы» зробіць па-сапраўднаму добрымі вядучыя шоу «Добрай раніцы, Беларусь!», студыя якога размесціцца непасрэдна ў фестывальнай сталіцы. Рыхтуе каманда і сюрпрызы, адным

з якіх стане штодзённы дайджэст «Славянскага базару ў Віцебску» ў выглядзе вясчэрнік відэаэдэнікаў.

Цэнтральнай эфірнай падзеяй на «Беларусь 1» будзе серыя трансляцый галоўных канцэртных праграм фестывалю і XXX Міжнароднага конкурсу выканаўцаў эстраднай песні «Віцебск-2021». У першы дзень форуму 15 ліпеня на канале пакажуць вялікі гала-канцэрт урачыстага адкрыцця «Базару» з выступленнямі зорак сусветнай велічыні, а 16 ліпеня нас чакае паказ праграмы «Душа народа — песня» святочнага гала-канцэрта «Саюзная дзяржава запрашае...» пры ўдзеле Нацыянальнага акадэмічнага народнага хора Рэспублікі Бела-

русь імя Г. І. Цітовіча, Дзяржаўнага акадэмічнага рускага народнага хора імя М. Я. Пятніцкага ды іншых вакальных калектываў і знакамітых артыстаў.

А 17 ліпеня ў 20.00 глядачы змогуць падтрымаць прадстаўніка нашай краіны на XXX Міжнародным конкурсе выканаўцаў эстраднай песні «Віцебск-2021» Данііла Мышкаўца падчас прамога трансляцыі першага дня творчага спаборніцтва. Пачнем праграму «Сусветны хіт» у суправаджэнні шоу-балета Алы Духавай «Todes». На наступны дзень 18 ліпеня прыхільнікаў фестывалю чакае паказ гала-канцэрта майстроў мастацтваў Беларусі «Крок бу крок», а ў 22.00 прама трансляцыя ўрачыстага закрыцця юбілейнага «Славянскага базару» з выступленнямі ўдзельнікаў дарослага міжнароднага конкурсу ў рамках праграмы другога дня творчага спаборніцтва «Славянскі хіт» і ў суправаджэнні Прэзідэнцкага аркестра Рэспублікі Беларусь.

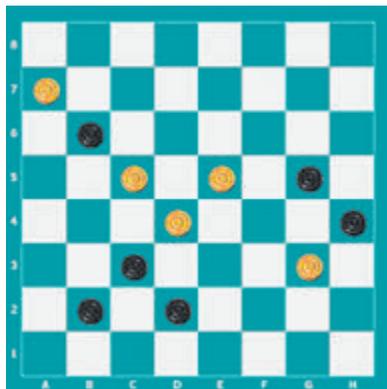
У эфіры «Беларусь 3» пра ўсе асноўныя падзеі фестывальнага Віцебска будучы распавядаць у праекце «Навіны культуры», а 17 і 18 чэрвеня ў 15.00 увазе аўдыторыі прадставяць выступленні ўдзельнікаў XIX Міжнароднага дзіцячага музыкальнага конкурсу «Віцебск-2021», дзе нашу краіну прадставіць Канстанцін Мазуркевіч. У першы дзень ён выканае песню кампазітара нашай краіны на роднай мове, а ў другі — песню на выбар. А дапоўняць выступленні канкурсантаў нумары харэаграфічных калектываў. 18 ліпеня тэлеканал пакажа ў прамым эфіры ўрачыстую цырымонію ўзнагароджання пераможцаў дзіцячага конкурсу і гала-канцэрт майстроў эстрады. Таксама на «Беларусь 3» 17 ліпеня ўбачым і паказ адкрыцця культурнага форуму, а 18 ліпеня — канцэртную праграму «Саюзная дзяржава запрашае...».

Алена ДРАПКО.

ШАШКІ «Звезда»

Выпуск № 143

На дыяграме № 75 унікальная варыянтная кампазіцыя. Выйгрыш дасягаецца як па правілах рускіх шашак, так і па правілах бразільскіх. Але, на жаль, па правілах рускіх шашак расшэнне не ва ўсіх варыянтах бездакорнае.

№ 75 В. Варушыла

Белыя простыя шашкі: g3, d4, c5, e5, a7 (5)

Чорныя простыя шашкі: b2, d2, c3, h4, g5, b6 (6)

Наступныя дзве кампазіцыі склаў украінскі гросмайстар шашачнай кампазіцыі Сяргей Юшкевіч (Харкаў).

№ 76

Белыя простыя шашкі: c1, b2, d2, h2, a3, d6 (6)

Чорныя простыя шашкі: g3, d4, f4, a5, g5, g7 (6)

№ 77

Белыя простыя шашкі: c1, d2, e3, d4, b6, a7 (6)

Чорныя простыя шашкі: g3, b4, f6, b8, h8 (5)

Наступныя кампазіцыі склаў Генадзь Андрэеў (Латвія) па правілах бразільскіх шашак.

№ 78

Белыя простыя шашкі: d2, f2, h2, e3, a5, c7 (6)

Чорныя простыя шашкі: c3, b4, f4, h4, g5, g7, b8 (7)

№ 79

Белыя простыя шашкі: e1, f2, e3, d4, c5, e5 (6)

Чорныя простыя шашкі: a3, g3, h4, g5, c7, g7 (6)

№ 80

Белыя простыя шашкі: d2, f2, c3, e3, b4, c5, g7 (7)

Чорныя простыя шашкі: a3, f4, a5, e5, g5, h6, e7, b8 (8)

Ва ўсіх пазіцыях белыя пачынаюць і выйграюць. Прозвішчы чытачоў, якія дашлюць правільныя адказы, будуць апублікаваныя.

Праверце свае рашэнні:

Выпуск № 142 ад 25.06.21.

№ 69 1.b6-c7 d4:d8 2.e3-f4 f6:d4 3.f4-g5 h4:f6 4.f2-g3 h2:f4 5.d6-e7 f8:d6 6.h6:e7 d8:f6 7.a1:g7+

№ 70 1.c7-b8 a7:e7 2.b8-c7 d8:b6 3.f6:e1 h4:d4 4.f4:d2+

№ 71 c3.d8(a:c7) a5.e1(d2) d4(c1) d2.f2x

A(e:c7) e1(d2) d8.h4(e3) g5x

№ 72 1.b4-c5 d6:d2 2.f4:f8 h2:f4 3.c1:g5 h6:f4 4.f8:d8+

№ 73 1.g3-h4 a5:g3 2.h4:h8 d6:b4 3.b2-c3 b4:d2 4.d4-c5 b6:d4 5.h8:a5+

№ 74 1.g1-f2 a5:g3 2.b2-c3 f4:b4 3.a3:e7 f8:d6 4.h2:f8 d6-e5 5.f8-c5 e5-f4 6.c5-f2+

Першыя дакладныя адказы даслалі С. Рашцін (Ашмяны), В. Таўкачоў (в. Уздзевічы, Клімавіцкі р-н, Магілёўская вобл.), В. Дударэвіч (Брэсцкая вобл., Баранавіцкі р-н, в. Новая Мыш), Э. Дамброўскі, П. і В. Шульгі, (усе — Мінск), Ф. Карпей, Л. Жыхар (абодва — Мядзел), У. Панько (Каменец), І. Ананіч (Гродна), В. Ваўчкоў (Маладзечна), С. Лойка (Украіна).

Пішыце на адрас: газета «Звезда», г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, 220013, e-mail: info@zviazda.by або vorush@yandex.ru.

Віталей ВАРУШЫЛА, майстар спорту.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Сядзі і глядзі

Гісторыя з невядомых ракурсаў

У эфіры «Беларусь 3» на наступным тыдні глядачам прапануюць прагляд некаторых фільмаў з дакументальнага цыкла «Зваротны адлік». Праект распавядае пра малавядомыя падзеі на беларускіх землях і раскрывае пановы ключавыя эпізоды айчыннай гісторыі. Сёння на рахунку творчай групы студыі гістарычных фільмаў «Майстэрня Уладзіміра Бокуна» ўжо больш за 360 дакументальных карцін, кожная з якіх дае новыя ракурсы і падставы для разважанняў аўдыторыі.

Кінастужку «Па плане «Д». Як пачыналася сакрэтная вайна» ўбачым у аўторак 13 ліпеня. Нападзенне Германіі на Савецкі Саюз 22 чэрвеня 1941 года стала поўнай нечаканасцю. Дакладных указанняў з Масквы не было, і дзейнасць партыйнага кіраўніцтва Беларусі ў першыя дні вайны была паралізавана. Не было нават плану эвакуацыі Мінска, таму што адступаць ніхто не рыхтаваўся. Але разам з тым у першы ж дзень вайны пад Пінскам сфарміраваўся партызанскі атрад...

У сераду аўдыторыю чакае паказ фільма пад назвай «Дзеці Камінтэрна. Вырастанне ў Беларусі». Ён расказвае пра гісторыю тых, чые лёсы аб'ядналіся жыццём і збегам абставін. Інтэрнацыянальны дзіцячы дом у Іванаве быў адкрыты 1 мая 1933 года. Узяць пад апеку дзяцей,

чыя бацькі аказаліся ў турмах ці загінулі ў краінах з фашысцкім рэжымам, прапанавала старшыня Міжнароднай арганізацыі дапамогі барацьбітам рэвалюцыі (МАДР) Алена Стасава. Сродкі на будаўніцтва будынка сабралі працоўныя калектывы Савецкага Саюза, а частку сумы выдзялілі аддзяленні МАДР Германіі, Швейцарыі, Даніі, Нарвегіі і іншых краін. З аднаго боку, інтэрнацыянальны дзіцячы дом быў праявай салідарнасці прадстаўнікоў рабочага руху розных краін, а з іншага — у пэўнай меры дапамогаў савецкай уладзе

кантраляваць замежных партыйных кіраўнікоў — бацькоў і маці тых, хто тут выхоўваўся... І вось 19 чэрвеня 1941 года піянерскі атрад, у якім было 21 дзіця, выехаў з Масквы на адпачынак у беларускае мястэчка Наваельня. На наступны дзень пасля прыбыцця ў санаторый пачалася вайна. Аўтобус, які накіраваўся па дзяцей у лагер, не дачаў да месца прызначэння. А праз пэўны час горад быў акупаваны нямецкімі войскамі...

Фільм рэжысёра Анастасіі Мірашнічэнкі «Яны ўцякалі ад вайны. Беларуская трагедыя» распавядае пра падзеі Першай сусветнай вайны. 2 мая 1915 года ў паўднёвай Польшчы германская армія прарвала фронт і разгарнула наступленне. І калі руская армія стала адступаць, пачаўся і масавы сыход мірнага насельніцтва.

Тады царскае кіраўніцтва прыняло рашэнне аб масавай эвакуацыі. Войскі атрымалі загад прымяняць тактыку «выпаленай зямлі»: пры адступленні разбураць шляхі зносін, паліць гарады і вёскі. Шматмільённая людская плынь накіравалася на ўсход. І гэта стала катастрофай, паколькі ні кіраўніцтва, ні ваенныя не былі гатовыя да наплыву такой колькасці людзей.

А ў пятніцу тэлеаўдыторыі падрыхтавалі кінастужку ад рэжысёра Наталлі Івановай «Джувальбарс і Дзіна. Сабакі службы «Д», якая расказае пра сабак-дыверсантаў і падрыўнікоў часоў Вялікай Айчыннай вайны. Пра тое, што гэтых жывёл таксама прызывалі ў армію, мала хто ведае і памятае. Для такіх сабак першы бой становіўся і апошнім, бо спецыяльна навучаных гадаванцаў адпраўлялі падрываць фашысцкія танкі. Ваенныя кінолагі шлі ў атаку са сваімі чатырохлапымі сябрамі, а вярталіся адны, і нават самыя загартаваныя вельмі цяжка перажывалі тыя страты. Між тым спецыялісты па дрэсуры імкнуліся прыдумаць, як зрабіць так, каб чатырохногі салдат умеў скінуць са спіны выбуховае прыстасаванне і хутка збегчы. Гісторыю двух сабак-дыверсантаў, якія паказалі сябе падчас «рэйкавай вайны» пад Палацкам, якраз і даведаемся 16 ліпеня на тэлеканале «Беларусь 3».

Алена ДРАПКО.

Фота з сайта <http://bokun.bhc.by>.

«КУЛЬТУРА» ЗАПРАШАЕ НА КАНЦЭРТ

Напярэдадні XXX Міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску — 2021» канал «Культура» Беларускага радыё правядзе спецыяльную эфірную акцыю, якая пазнаёміць слухачоў з артыстамі, што прадставяць нашу

краіну на дзіцячым і дарослым міжнародных конкурсах выканаўцаў эстраднай песні.

У межах праграмы «Канцэртная зала» з 13 да 16 ліпеня прагучаць запісы фінальных адборачных этапаў, на якіх і вызначыліся прадстаўнікі ад

Беларусі — Канстанцін Мазуркевіч і Данііл Мышкавец. Акрамя конкурсных нумароў, глядачы ўбачаць выступленні членаў журы і ганаровых гасцей, сярод якіх — народная артыстка Беларусі Анастасія Масквіна, заслужаныя артысты Беларусі

Ірына Дарафеева, Алена Ланская, Вікторыя Алешка, арт-група «Беларусы», ансамбль «Верасы».

Праект «Канцэртная зала» выходзіць у эфір а 19-й гадзіне. Анлайн-вясччанне даступнае на сайце www.radiokultura.by.

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 [СЦ], **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10 «Зона Х». Крымінальная хроніка (16+).
8.50 Слова Мітрапаліта Веніяміна на Дзень Святых апосталаў Пятра і Паўла.
9.10 Галоўны эфір.
10.40, 12.10, 18.35, 19.20 Меладрама «Суседзі» (12+).
13.05, 15.25 Меладрама «Яна збіла лётчыка» (12+).
15.10, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Дак. фільм «Ржэў. 500 дзён у агні» (16+).
18.15, 1.00 «Зона Х». Крымінальныя навіны (16+).
21.00 Панарама.
21.45 Зразумелая палітыка.
22.00 Серыял «След» (16+).
0.40 Арэна.
1.20 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 19.30 Тэлебарометр.
9.05, 20.00 «Зразумець. Дараваць» (16+).
9.45, 20.35 «Сямейныя гісторыі» (16+) [СЦ].
10.25 Камень, нажніцы, папера (16+).
11.00 «На тыдзень» (16+).
11.50 «Да пабачэння» (16+).
12.50 Фэнтэзі «Малефісэнта» (12+).
14.40 Анімацыйны фільм «Пуцяводная зорка» (6+).
16.05 Анімацыйны серыял «Цімон і Пумба» (0+).
17.00 «Суперлато».
17.40 «Арол і рэшка. Перазгрук. Амерыка» (16+).
18.40 «Багіня шопінгу. Экстрэмальны сезон» (16+).
21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНА.
21.20 «Тата папаў» (16+).
23.15 Хачу ў тэлевізар!
23.20 Серыял «Анатомія страці» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Стромга з яблыкамі.
8.05, 12.00, 20.20, 23.30 Навіны культуры.
8.25 «Размовы пра духоўнае». Дзень Святых апосталаў Пятра і Паўла.
8.35 «Нацыянальны хіт-парад».
9.30 «Архітэктура Беларусі» [СЦ].

9.45, 15.40 «Шалёны дзень інжынера Баркасава». Маст. фільм (12+) [СЦ].
12.20 «Беларуская кухня». Паляндвіца па-гусарску.
12.45 «Наперад у мінулае».
13.15, 21.05 «Апошні дзень». Валянціна Талкунова (12+).
13.55, 21.40 «Паляванне на адзінарога». Маст. фільм (12+).
15.15 «Навукаманія» (6+).
17.55 «Развітанне славянкі». Маст. фільм (12+).
19.20 «Маладыя таленты Беларусі». Канцэрт.
20.40 «Калыханка» (0+).
23.05 «Арт-гісторыі». Май Вольфавіч Данчыг.

5 Беларусь 5

7.00 Тэніс. Уімблдон.
10.40 Футбол. Чэмпіят Еўропы.
13.20 Лёгкая атлетыка. Брыльянтавая ліга.
15.30 На шляху да ЧС-2022.
16.00 Мастацкая гімнастыка. Кубак свету.
19.05, 23.35 Спорт-цэнтр.
19.15 Аўтаспорт. Экстрым-Е.
19.45 Лёгкая атлетыка. Маладзёжны чэмпіят Еўропы.
23.45 На шляху да Токіа-2020.

Н АНТ

6.00, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], **20.30, 1.05** Нашы навіны.
9.10 Контурі.
10.10 «Жыць здорава!» (16+)
11.15 «Модны прыгавор» (6+).
12.20 «Бесталковыя нататкі» з Дзмітрыем Крыловым (12+).
13.15, 23.15 Серыял «Забудзь і ўспомні» (16+).
15.05 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20 «Мужчынскае / Жаночае» (16+).
17.20, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.50 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.05 «Удача ў прыдачу!» (12+)
21.10 Серыял «Бабулькі на ўцёках» (12+).

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ], **7.30 [СЦ]**, **8.30 [СЦ]**, **10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30** Навіны «24 гадзіны»

8.40 «Тыдзень».
10.40, 0.10 «Загадкі чалавецтва з Алегам Шышкіным» (16+).
11.35 «Як уладкаваны свет» (16+).
12.35, 20.45 «Самыя шакавальныя гіпотэзы» (16+).
13.45, 23.20 «Таямніцы Чапман» (16+).
14.40, 16.50 «Карпаў». Серыял (16+).
18.30 «Па сутнасці».
20.15, 23.15 «СТБ-спорт».
20.20 «Сталічныя падрабязнасці».
20.30 «Міншчына».
22.00 «Скардзіцца дазваляецца».
1.00 «Самая карысная праграма» (16+).
1.55 «Мінтранс» (16+).

МІР МІР

5.00, 10.10, 4.25 Серыял «Балабон» [СЦ] (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.55 Навіны (бягучы радок).
13.15 Праграма «Справы судовыя. Грошы вярніце!» (16+)
14.10, 18.00 Праграма «Справы судовыя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 16.20 Праграма «Справы судовыя. Новыя гісторыі» (16+).
17.20 Праграма «Міравое пагадненне» (16+).
19.25, 20.15 Тэлегульня «Гульня ў кіно» (12+).
21.00, 22.00 Шоу «Назад у будучыню» (16+).
22.55 Праграма «Сусветныя гульні розуму» (12+).
23.30, 0.05 Маст. фільм «Пунсавыя ветразі» [СЦ] (12+).
1.30 Маст. фільм «Сэрцы чатырох» (6+).
3.05 Свет пераможцаў (16+).

БЕЛАРУСЬ РТР— Беларусь

6.05 «Новая раніца».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Таямніцы Беларусі» (16+).
12.35 «Наша справа» (16+).
12.50 «У людзях».
13.35 «Плюс-мінус». Надвор'е на тыдзень.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны—Беларусь.
14.40 Серыял «Касатка» (12+).
17.15 «60 хвілін».
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).

21.05, 23.10 Серыял «Маскоўскі раман» (12+).
0.20 «Лёс чалавека» (12+).

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.10 Беларусы (6+).
6.50 «Урачэбныя таямніцы плюс» (12+).
7.30 Маршрут пабудаваны (12+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.20 Адзін дзень (12+).
8.50, 10.20 Серыял «Дзяржаўная мяжа» (12+).
12.05, 13.45 Камедыя «Удалы абмен» (16+).
13.20 Надзвычайнае здарэнне.
14.35 «Зразумець і абясшкодзіць». Аўтарскі праект Алены Даміевай (12+).
15.05 «Чакай мяне» (12+).
16.20, 19.40, 22.15, 23.45 Сёння. Галоўнае.
16.25 Гісторыі выратавання (12+).
16.55 «ДНК» (16+).
17.55, 19.55 Дэтэктыў «Пёс» (16+).
21.10 Серыял «Ацалелія» (16+).
22.20, 22.40 «НЗ.by».
0.00 «Агенцтва схаваных камер» (16+).

8 канал

7.00, 15.40, 17.35, 21.00, 0.00 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05 «Мультпарад». «Скубі Ду і адгадай хто» (0+).
7.30 «Прыколы 13-й школы» (6+).
7.35 Серыял «Адкрыццё ведзьмаў» (16+).
8.20 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
9.05 «Удалыя парады».
9.15 Камедыя «Па-банку» (12+).
11.00 Камедыя «Удар у адказ» (12+).
12.40 Серыял «Міс Марпл Агаты Крысці» (12+).
14.10 Серыял «Чыста англійскія забойствы» (12+).
15.45 «Мультпарад» (0+).
16.05 Серыял «Чорнае каханне» (16+).
17.40 Серыял «Гэта мы» (16+).
19.05 Серыял «Мурка» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 Трылер «Горныя агні» (18+).
23.00 Драма «Цягнік у Пусан» (18+).

ВТВ ВТВ

6.05 Дурні і дарогі (16+).
7.25 Раніца з гумарам (16+).
9.25, 16.35 КВЗ. Па-нашаму (16+).
10.00, 1.40 Проста кухня (16+).
11.00 Міша псуе ўсё (16+).
12.00 Наш рамонт (16+).
12.50 Фантастыка «Чарапашкі-ніндзя».
14.45 Серыял «Мамачкі» (16+).
17.10 Камедыя «Мужчына на нарасхват».
19.10 Камедыя «Як украсіць брыльянт».
21.00 Стэндал андэграўнд (16+).
22.05, 0.10 Уральскія пельмені (16+).
23.40 Галерэя прыгажосці (16+).
3.25 Серыял «Татавы дочки» (12+).
4.35 6 кадраў (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30 «Сергій Раданежскі. Шлях падзвіжніка». Дак. фільм [СЦ].
7.00 «Адважнае аленяня». «Трое з Прастаквашына». «Канікулы ў Прастаквашыне». М/ф. **8.20** «Куфар Марыі Медычы». Маст. фільм [СЦ].
9.50 «Звычайны канцэрт».
10.20 «Аповесць пра першае каханне». Маст. фільм [СЦ].
11.45 Больш, чым каханне. Яўген Еўтушэнка [СЦ].
12.30, 0.10 «Вялікія і маленькія ў жывой прыродзе». Дак. фільм [СЦ].
13.20 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
13.35 «Калекцыя». Дак. серыял [СЦ].
14.05 Да 80-годдзя з дня нараджэння балерыны. «Бяссмертнава». Дак. фільм.
14.55 Легендарныя спектаклі Вялікага. Балет «Жызэль».
16.25 Раман у камені. «Мальта». Дак. фільм.
16.55 «Продкі нашых продкаў». Дак. серыял [СЦ].

17.35 Лінія жыцця. Аляксандр Шырвіндт [СЦ].
18.30 «Рамантыка раманса».
19.30 Навіны культуры з Уладзіславам Фляркоўскім.
20.10 Да юбілею Людмілы Чурсінай. «Алеся». Маст. фільм [СЦ].
1.30 «Караваджа. Душа і кроў». Дак. фільм
23.05 «Залаты век». Маст. фільм
1.00 Шукальнікі. «Па слядах сіхірца».
1.45 «Дару табе зорку». М/ф для дарослых.
2.00 Прафілактыка на канале.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.10 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. 2009 год (16+).
7.20, 8.40, 9.40, 11.40, 13.10, 17.35, 18.45, 20.40, 21.40, 2.30, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
8.00 «Па той бок рампы». 1991 год (16+).
9.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00 «Колба часу» (16+).
11.00 «Блеф-клуб». 1997 год (16+).
12.00 Маст. фільм «Паветраны рамзнік».
13.30 «Калі лёс пастаўлены на карту». Фільм-канцэрт (12+).
15.00 «Быў час». 2009 год (16+).
16.00 Маст. фільм «Іспанская актрыса для рускага міністра».
18.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» з Уладзімірам Глазуновым (12+).
19.20 «Вакол смеху». 1984 год (16+).
22.00 Тэлеспектакль «Звычайныя абставіны».
23.25 «Блеф-клуб» (16+).
0.00 «Глядзіце, хто прыйшоў!» Фільм-спектакль. 1987 год (16+).
5.20 Дак. фільм «Фільм пра фільм. Я крочу па Маскве». 2010 год (16+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.00, 2.30, 6.30, 12.00 Мотагонкі на вынослівасць. «12 гадзін Эшторыла» (12+).

1.00, 4.00, 9.30, 14.00, 17.10 Веласпорт. «Тур дэ Франс» (12+).
8.30, 23.00 Алімпійскія гульні. Тэлечасопіс «Зала славы» (12+).
21.00, 22.00 Скачкі на лыжах з трампліна. Летні Гран-пры (12+).

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.05 Прышэльцы-2: калідоры часу (12+).
3.15 З рэчамі на вылет! (16+).
4.50 Пацалунак на ўдачу (16+).
6.45 Кабельшчык (16+).
8.35 Халасцячкі (18+).
10.10 Самка (16+).
11.40 Безразважна закаханы (16+).
13.35 Марлі і я (12+).
15.50 Голая праўда (16+).
17.35 Калі сваякроў — монстр... (16+)
19.30 Зялёная кніга (16+).
21.55 Прасунуты (16+).
23.30 Гараскоп на ўдачу (12+).

ТВ ТБЗ

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
7.45 «Улегцы» (12+).
8.20 «Шляхціц Завальня» (12+).
10.10 «Глядзі сам» (16+).
10.25 «Выратуйце, я не ўмею гатаваць!» (12+)
11.20 «Участак лейтэнанта Качуры» (12+).
15.35 «Сезон палявання-3» (12+).
17.00 «Аварыя». Серыял (12+).
21.10, 5.10 «Дзённік экстрасэнса» (16+).
22.15 «Глядзі сам» (16+).
22.30 «Да зорак» (16+).
0.45 «Грань». Серыял (16+).
2.15 «Вікінгі». Серыял (16+).
3.40 «Нечысць» (16+).
4.30 «Гэта здараецца толькі з іншымі» (12+).

TV 1000 ТБ1000

5.00, 0.40 Прынцэса-нявеста (6+).

6.40 Пастка для бацькоў (6+).
8.45 Без тармазоў (16+).
10.20 Оптам танней (12+).
12.05 Оптам танней-2 (12+).
13.45 Спайдэрвік: хронікі (12+).
15.20, 2.25 Беласнежка і паляўнічы (16+).
17.25 Страшна прыгожы (16+).
19.00 Дзённік памяці (16+).
21.05 Жонка вандроўцы ў часе (16+).
22.55 Клятва (12+).
2.25 Беласнежка і паляўнічы (16+).

Discovery Discovery

8.00, 8.23, 8.46, 9.13, 9.39, 10.06, 10.32, 10.59, 19.30, 19.57, 20.24, 20.51 Як гэта ўладкавана? (12+)
11.25 Гіганцкія хабы (12+).
12.18 Голья і напалоханыя XL (16+).
14.06 Узрываючы гісторыю (12+).
15.00 Заканадаўцы тэхналогій (12+).
15.54 Экспедыцыя ў Арктыку (16+).
17.42 Дзікая сям'я Эда Стафорда (16+).
18.36 Аэрапорт Варшавы (12+).
21.18 Смяротны ўлоў (16+).
22.12 Аперацыя «Выратаванне дома: ранча Рэйні» (12+).
23.06 Сталёвыя хлопцы (12+).
0.00 Сустрэча гігантаў. Фрэд супраць Слэша (16+).
0.54 Металаломшчыкі (12+).
1.47, 2.14 Багажныя войны (12+).
2.40, 3.05, 3.30, 3.53 Паляўнічы на склады: Брытанія (16+).
4.15, 5.00 Круты цюнінг (12+).
5.45 Лепшыя аўтамабілі ў гісторыі (12+).
6.30 Турбадуэт (12+).
7.15, 7.38 Фургон мары (12+).

У праграме магчымы змяненні. Перадрукоўка праграм забаронена. [СЦ] – фільм трансляецца са скрытымі субцітрамі.

1 Беларусь 1

6.10 Меладрама «Цень зоркі» (16+).
7.55 Клуб рэдактараў (16+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Арсенал» (12+).
9.40 Гісторыі выратавання (12+).
10.15 «Зона Х». Вынікі тыдня (16+).
10.50 Маршрут пабудаваны (12+).
11.30 «Пытанне нумар адзін».
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён.
12.35 Серыял «Атэль «Фенікс-2» (16+).
14.30 Адзін дзень (12+).
15.15 Вакол планеты.
15.55 «Крылы Перамогі». Маст. фільм (12+).
16.10 Меладрама «Бестселер па каханні» (12+).
18.00 Гала-канцэрт майстроў мастацтваў Беларусі «Крок у крок».
21.00 Галоўны эфір.
21.50 «Славянскі базар у Віцебску».
22.00 XXX Міжнародны фестываль мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску».
1.00 Навіны надвор'я.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся. Лепшае за тыдзень» (12+).
8.00, 19.35 Тэлебарометр.
8.05 «Клон». Серыял (16+).
10.00 «Тры першыя спатканні» (16+).
10.55 «Паненка-сялянка» (16+).
11.55 Фільм-біяграфія «Чэмпіёны: Хутчэй. Вышэй. Мацней» (12+).
13.50 «На нажах» (16+).
14.50 «Тата папаў» (16+).
16.45 «Вежа» (12+).
17.40 Драма «Дзіўнае жыццё Цімаці Грына» (12+).
20.05 «Арол і рэшка. Перазатрутка Амерыка» (16+).
21.10 Спортлато 5 з 36, КЕНА.
21.20 Меладрама «Пад сонцам Тасканы» (16+).
23.35 «Калі мы дома-2» (16+).

3 Беларусь 3

7.15 «Царэўна-жабка». Мультфільм (0+).
7.55 «Святыні Беларусі».

8.20, 14.40 Навіны культуры.
8.40, 16.40 «Каралева бензакалонкі». Маст. фільм (12+) [СЦ].
10.00 «Наперад у мінулае».
10.25 «Беларуская кухня». Багатая бонда.
10.55 «Нацыянальны хіт-парад».
11.45 «Сваімі словамі».
12.25 «Па сямейных абставінах». Маст. фільм (12+) [СЦ].
15.00, 18.00 «Славянскі базар у Віцебску-2021». XIX Міжнародны дзіцячы музычны конкурс «Віцебск-2021».
20.15 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 XXX Міжнародны фестываль мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску».

5 Беларусь 5

7.00, 19.05 На шляху да Токіа-2020.
7.30, 14.40 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат Еўропы сярод юніёраў.
8.35, 12.35, 23.20 Тэніс. WTA.
10.40, 20.35, 22.35 Футбол. Беларусь — Чэмпіянат Беларусі.
19.35 Вось гэта спорт!
19.55 На шляху да ЧС-2022.
20.25 Спорт-цэнтр.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 [СЦ] Нашы навіны.
7.10 «Здароўе» (16+).
8.10 «Жыццё іншых» (12+).
9.10 «Метэагід».
9.30 «Раніца за вечар наймудрайшая» (12+).
10.00 Маст. фільм «Белая ноч, пяшчотная ноч...» (16+)
11.50 Серыял «Каханне ў вышуку» (16+).
15.20, 16.20 Міжнародны музычны фестываль «Белыя ночы Санкт-Пецярбурга» (12+).
17.20 «Рыгор Лепс. Па нахіленай уверх» (12+).
18.15 «Тры акорды» (16+).
20.00 «Контур».
21.00 «Цябе чакаюць дома» (12+).
21.30 «Што? Дзе? Калі?» (16+)
22.55 «Спартклуб» (16+).
23.15 Юбілей гурта «Цветы» ў Крамлі (12+).

СТБ

6.35, 23.25 «Турысты». Серыял (16+).
8.10 Дакументальны праект (16+).
9.05 «Мінтранс» (16+).
10.00 «Скардзіцца дазваляецца».
10.30 «Вялікі горад».
11.00, 21.05 Дакументальны спецпраект (16+).
12.35, 13.40, 16.40 «Карпаў». Серыял (16+).
13.30, 16.30 Навіны «24 гадзіны».
19.30 «Тыдзень».
21.55 «Засакрэчаныя спісы» (16+).
0.55 «Сакрэты старажытных прыгажунь» (16+).

МІР

5.00 Маст. фільм «Вясёлыя рабяты» [СЦ] (0+).
5.30 Мультфільмы (0+).
8.50 Праграма «Народжаныя ў СССР». Саюзмультфільм-85 (12+).
9.25 Праграма «ФазэндаЛайф» (12+).
10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок).
10.10 Маст. фільм «Садко» [СЦ] (0+).
12.00 Маст. фільм «Чалавек з бульвара Капуцынаў» [СЦ] (12+).
14.05, 16.15 Маст. фільм «Прыгоды прынца Фларызеля» [СЦ] (12+).
18.30, 0.00 Выніковая праграма «Разам».
19.40 Маст. фільм «Красуні» (12+).
21.30 Маст. фільм «Како да Шанэль» (16+).
1.00 XXX Міжнародны конкурс выканаўцаў эстраднай песні «Віцебск-2021» (12+).
2.40 Тэлесерыял «Ганна Герман» [СЦ] (16+).

8 канал

7.00 «Надвор'е».
7.05 «Мультпарад». «Сезон палявання».
8.25 Драма «Варашылаўскі стралок» (12+).
10.00 «Гатуі як шэф» (12+).
10.15 Прыгоды «Раман з каменем» (16+).
12.05 Прыгоды «Жамчужына Ніла» (16+).
13.50 Дак. фільм «Маніпуляцыя свядомасцю. Лялькі і лялькаводы».
14.35, 20.00, 21.05, 1.00 «Надвор'е» + «Эрана».
14.40 Глядзім усёй сям'ёй. «Сонік у кіно» (12+).
16.20 Дэтэктыў «Кроў на палубе» (16+).
19.15 «Суперлато».
20.05 Серыял «Сакрэтныя ма-тэрыялы» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 Драма «Рокі-3» (16+).
22.50 Вестэрн «Касцяны тамагаўк» (18+).

РТР— Беларусь

7.05 Маст. фільм «Салодкае развітанне Веры» (12+).
9.10 Маст. фільм «Кошт каханьня» (12+).
12.45 «Сто да аднаго».
13.35 «Вялікая пераробка».
14.40 «Парад гумару» (16+).
16.30 Маст. фільм «Храні цябе, любоў мая» (12+)

20.00 Весткі.
21.20 Маст. фільм «Дуэль» (12+).
23.00 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салаўёвым» (12+).

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.10 «Цела чалавека» (16+).
6.45 Беларусы (6+).
7.25 «50 рэцэптаў першага» (12+).
8.00, 10.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.20 «Гарады Беларусі» (6+).
8.45 Адзін дзень (12+).
9.25 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
10.20 «Кватэрнае пытанне. ВУ» (12+).
10.55 «Першая перадача» (16+).
11.25 «Цуд тэхнікі» (12+).
12.10 «Дачны адказ» (0+).
13.10 «НашСпажыўНагляд» (16+).
14.05 Серыял «Дзяржаўная граніца» (12+).
15.15, 16.20 «Следства вялі...» (16+)
19.35 Баявік «Асобнае даручэнне» (16+).
21.25 «Зразумець і абясшкодзіць». Аўтарскі праект Алены Даміевай (12+).
22.00 «Заснавана на рэальных падзеях» (16+).

мой

7.00 «Надвор'е».
7.05 «Мультпарад». «Сезон палявання».
8.25 Драма «Варашылаўскі стралок» (12+).
10.00 «Гатуі як шэф» (12+).
10.15 Прыгоды «Раман з каменем» (16+).
12.05 Прыгоды «Жамчужына Ніла» (16+).
13.50 Дак. фільм «Маніпуляцыя свядомасцю. Лялькі і лялькаводы».
14.35, 20.00, 21.05, 1.00 «Надвор'е» + «Эрана».
14.40 Глядзім усёй сям'ёй. «Сонік у кіно» (12+).
16.20 Дэтэктыў «Кроў на палубе» (16+).
19.15 «Суперлато».
20.05 Серыял «Сакрэтныя ма-тэрыялы» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 Драма «Рокі-3» (16+).
22.50 Вестэрн «Касцяны тамагаўк» (18+).

ВТВ ВТВ

6.05, 14.20 Раніца з гумарам (16+).
8.00 Дурні і дарогі (16+).
9.00 Лаві момант (16+).
10.20 Зала чакання (16+).
11.15 Наш рамонт (16+).
12.00, 23.00 КВЗ. Па-нашаму (16+).
12.50, 2.55 Серыял «Вароніны» (12+).
16.20, 2.00 Серыял «Вялікая гульня» (16+).
17.25 Уральскія пельмені (16+).
19.00, 20.30 Серыял «Зусім летнія» (16+).
21.30 Серыял «Дах свету» (16+).
0.00 Серыял «Мамачкі» (16+).
1.00 Серыял «Маладзёжка» (16+).
4.15 Адна за ўсіх (16+).
5.10 6 кадраў (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква. Мінулае стагоддзё. Нулявая.
7.05 Легенды сусветнага кіно. Ала Ларыёнава.
7.35, 15.05 «Вялікія гонкі». Дак. фільм.
8.35 Колер часу. Леанарда да Вінчы.
8.45, 21.15 «Баязэт». Серыял [СЦ].
9.30 «Іншыя Раманавы» [СЦ].
10.15 Лісты з правінцыі. Малакарачаеўскі раён
10.45 «Паліглот». Нямецкая з нуля за 16 гадзін! № 5.
11.30 Штучны адбор.
12.10 Да 100-годдзя Расійскага акадэмічнага Маладзёжнага тэатра. Спектакль «Пушкінскія казкі».
13.35 «Душа Пецярбурга». Дак. фільм.
14.30 Год Дастаеўскага. «Жыццё і смерць Дастаеўскага» [СЦ].
16.00 «Следства вядуць знаўцы». Маст. фільм.
17.35, 0.55 Міжнародныя музычныя фестывалы. Ла Рок Д'Антэрон.

EUROSPORT 1 EuroSport 1

1.00, 5.30, 12.00, 13.15, 14.15, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00 Веласпорт. «Тур дэ Франс» (12+).
2.30 Снукер. Чэмпіянат свету — 2021 (6+).
4.00 Алімпійскія гульні. Тэлечасопіс «Дарога ў Токіа» (12+).

18.40, 2.00 «Ехаў грэка... Падарожжа па сапраўднай Расіі». Дак. серыял [СЦ].
19.45 Больш, чым каханне. Яўген Еўтушэнка [СЦ].
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.45 «Царская дарога». Дак. фільм [СЦ].
22.05 Прыступкі цывілізацыі. «Вялікія гонкі». Дак. фільм
23.00 «Маналог у 4-х частках. Святлана Кручкова» [СЦ].
23.50 «Шахеразада». Серыял.
2.45 Колер часу. Павел Фядотаў.

NOUVEAU ALGERIE Настальгія

6.00 Маст. фільм «Варатар».
7.10, 8.45, 14.20, 15.40, 18.55, 20.20, 21.40, 23.00, 1.20, 2.45, 3.40, 5.30 Музычная настальгія (12+).
7.25 «Аншлаг! Аншлаг!» 1990 год (12+).
9.00 «Быў час». 2009 год (16+).
10.00 Маст. фільм «Яма».
11.25, 17.15, 5.00 «Блеф-клуб». 1996 год (16+).
12.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» з Уладзімірам Глазуновым (12+).
13.05 Маст. фільм «Печнікі».
15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
16.00 Маст. фільм «Кахаць».
18.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым «Рэстаранная культура». 2005 год (18+).
19.15 Тэлеспектакль «Міця». 1967 год (16+).
0.10 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. 2009 год (16+).
1.35 Фільм-спектакль «Вера».
4.00 «Колба часу» (16+).

ТВ 3 ТБЗ

6.00 «Трымайся за аблок» (12+).
10.05 «M&S» (12+).
10.40 «Перыскоп» (16+).
11.00 «Доктар І».
11.35, 4.30 «Суд ідзе». Дак. серыял (16+).
12.40, 21.20 «Сакрэты» (16+).
13.15, 18.00, 4.00 «Сляпая» (16+).
14.25 «Паглядзім» (12+).
15.00 «Партрэт другой жонкі» (12+).
17.00 «Пецярбургскія таямніцы сям'і Баярскіх» (12+).
19.10 «Другі зрок» (16+).
21.55 «Хопіць чутак» (16+).

TV 1000 ТБ1000

5.25, 6.05, 17.20, 18.10 Доктар Хаус (16+).
7.05 З мяне хопіць (16+).
9.05 Ідэнтыфікацыя (16+).
10.40 Улада страху (16+).
12.45 Маска Зора (12+).
15.05 Легенда Зора (16+).
19.00 Халодная гара (16+).
21.40 Правілы вінаробаў (16+).
23.50 Фрыда (16+).
1.50 Востраў Нім (12+).
3.25 Прывідны патруль (12+).

Кінакамедыя

1.00 Тачка на мільён (18+).
3.40 Прышэльцы (12+).
5.35 Чумавыя боты (16+).
7.35 Паляўнічы на галовы (16+).
9.40 Самы лепшы дзень (16+).
11.35 Спявак на вяселлі (12+).
13.25 Гітлер капут! (16+).
15.15 Секс па сяброўстве (16+).
17.15 Марлі і я (12+).
19.30 Голая праўда (16+).
21.15 Прасунуты (16+).
22.55 Як выйці замуж за мільярдэра (18+).

Кінакамедыя

5.00 Маёр Гром: чумны доктар (12+).
7.25, 17.10 Тры волаты на далёкіх берагах (6+).
9.00 Індыга (16+).
10.35 Каралева (12+).
12.10 Скрынка (12+).
13.55 Золушка (16+).
15.35 Глядзі як я (12+).
18.20 Тры волаты: ход канём (6+).
19.40 Цой (16+).
21.15 Высоцкі. Дзякуй, што жывы (16+).
23.05 Тэрыторыя (12+).
2.35 Любоў-маркоў (12+).
3.45 Любоў-маркоў-2 (12+).

National Geographic

6.00 Незвычайныя промыслы (16+).
6.45 Інжынерныя ідэі (16+).
7.40, 8.30 Аўта-SOS (16+).
9.20 Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня (16+).
10.15, 15.35 Эфект з Галь Гадот (16+).
12.10 Тэхаскі ўлоў (16+).
13.00 Рыбы-пачвары (16+).
13.50 Ліхтугі за мяжой (16+).
14.45 Ліхтугі за мяжой: злачынства і пакаранне (16+).

Discovery

8.00, 17.42 Гіганцкія хабы (12+).
8.46, 16.48, 22.12, 02.40, 3.30 Махінатары (12+).
9.39, 10.06, 20.24, 20.51 Багажныя войны (12+).
10.32, 10.59, 21.18, 21.45 Як гэта ўладкавана? (12+)
11.25 Круты цюнінг (12+).
12.18 Смяротны ўлоў (16+).
13.12 Аперацыя «Выратаванне дома: ранча Рэйні» (12+).
14.06, 15.00, 15.54 Рэальныя дальнабойшчыкі (16+).
18.36, 19.03 Кафэ, закусачныя і забягалаўкі (12+).
19.30, 4.15 Геній аўтадизайну (12+).
23.06 Лепшыя аўтамабілі ў гісторыі (12+).
0.00, 6.30 Турбадуэт (12+).
0.54, 1.21, 7.15, 7.38 Фургон мары (12+).
1.47 Сківіцы, якія лётаюць, у пагоні за рэкордамі (16+).
5.00, 5.23 Як гэта зроблена? (12+)
5.45 Лепшыя аўтамабілі ў гісторыі (12+).

Discovery

У праграме магчымы змяненні. Перадрукоўка праграмы забаронена. [СЦ] — фільм трансляцыя са скрытымі субцітрамі.

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 [СЦ], 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10 «Зона Х». Крымінальная хроніка (16+).

10.35 «Развітанне славянкі». Маст. фільм (12+).

12.20 «Беларуская кухня». Пызы.
12.50 «Я ведаю» (6+).
14.10, 21.05 «Апошні дзень». Барыс Новікаў (12+).

5 Беларусь 5

7.00 Лёгкая атлетыка. Маладзёжны чэмпіянат Еўропы.
10.45 На шляху да Токіа-2020.
11.15 Мастацкая гімнастыка. Этап Кубка свету.

Н АНТ

6.00, 7.10, 8.10, 9.10 «Наша раница».
7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30, 1.05 Нашы навіны.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Малочны суп з агароднінай.

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раница СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны»

М МІР

5.00, 10.10 Тэлесерыял «Балабон» [СЦ] (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.55 Навіны (бягучы радок).

8 канал

7.00, 15.10, 21.00, 0.00 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05 «Мультпарад». «Трансформеры» (6+).

РТР Беларусь

6.05 «Новая раница».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Пра самае галоўнае» (12+).

21.05, 23.10 Серыял «Маскоўскі раман» (12+).

НТБ Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 6.45, 8.20, 16.20, 19.40, 22.15, 23.45 Сёння. Галоўнае.
6.15 Беларусы (6+).

Культура

6.30 Святыні хрысціянскага свету.
7.00 «Дзе я яго бачыў?» «Брэменскія музыканты».

ВТВ ВТБ

6.05 Праграма «Дурні і дарогі» (16+).
7.25 Раница з гумарам (16+).

Культура

6.30 Святыні хрысціянскага свету.
7.00 «Дзе я яго бачыў?» «Брэменскія музыканты».

18.50 «Трэці камандуючы. Іван Зацявахін». Дак. фільм [СЦ].
19.45 «Калі можаш, даруй...» Маст. фільм
21.05 Клуб «Шабалаўка, 37».

Настальгія

6.00 «Глядзіце, хто прыйшоў!» Фільм-спектакль. 1987 год (16+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.00, 22.00 Скачкі на лыжах з трампліна (12+).
1.00, 4.00, 9.30, 11.30, 14.00, 20.10 Веласпорт. «Тур дэ Франс» (12+).

Кінакамедыя

1.15 Прышэльцы (12+).
3.40 Каханне ад усіх хва-роб (16+).

ТВ 3 ТБЗ

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
8.55 «На ростанях». (12+).

21.00 «Чатыры крызісы каханья» (12+).
23.20 «Праметэй» (16+).
1.30 «Грань». Серыял (16+).

TV 1000 ТБ1000

5.00, 23.55 Халодная гара (16+).
7.20, 2.30 Правілы віна-робаў (16+).

ТВ 1000 Рускае кіно

5.55 Падарунак з характарам (6+).
7.25 Сябры сяброў (16+).

National Geographic

6.00 Гульні розуму (16+).
6.45, 7.40 Аўта-SOS (16+).

20.10, 23.30 Служба бяспекі аэрапорта: Рым (16+).
21.00, 21.50 Служба бяспекі аэрапорта: Бразілія і Перу (16+).

Discovery Discovery

8.00, 8.23, 8.46, 9.13, 9.39, 10.06 Як гэта ўладкавана? (12+).
10.32 Лепшыя аўтамабілі ў гісторыі (12+).

1 Беларусь 1

6.00 Меладрама «Жыві сваім жыццём» (16+).
8.00 Існасць [СЦ].
8.30 Сэнс жыцця (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Добрай раніцы, Беларусь!» са Святланай Бароўскай» (12+).
9.55 Здароўе (12+) [СЦ].
10.45 Дача (12+).
11.20 «Нагода ёсць» (12+).
12.10 **Серыял «Атэль «Фенікс-2» (16+).**
14.10 Жанчыны і спорт (12+).
15.10 Краіна.
15.40, 19.25 **Серыял «Абарваная мелодыя» (16+).**
19.00 «Пытанне нумар адзін».
19.55 «Славянскі базар у Віцебску».

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся. Лепшае за тыдзень» (12+).
8.00, 17.55 Тэлебарометр.
8.05 «Клон». Серыял (16+).
10.00 Анімацыйны фільм «Дыназаўр» (0+).
11.25 «Вежа» (12+).
12.25 «Камень, нажніцы, папера» (16+).
13.00 «На тыдзень» (16+).
13.50 Меладрама «Пад сонцам Тасканы» (16+).
16.00 Фільм-біяграфія «Чэмпіёны: Хутчэй. Вышэй. Мацней» (12+).
18.00 «Вяселле ўсялякую» (16+).
20.00, 21.15 Фэнтэзі «Оз: вялікі і жудасны» (12+).
21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНА.
22.45 Меладрама «Апошняя песня» (16+).

3 Беларусь 3

7.10 «Брыдкае качаня». Мультфільм (0+).
7.30 «Сіла веры».
8.00, 14.40 Навіны культуры.
8.15 «**Не можа быць!**» Маст. фільм (12+) [СЦ].
10.00 «Жывая спадчына». Традыцыя вырабу і выкарыстання ўбору Лелікаўскай свахі

10.20 «Беларуская кухня». Піражкі па-церахаўіцку.
10.50 «Авадзень». Маст. фільм (12+) [СЦ].
14.10 «Навукаманія» (6+).
15.00 «Славянскі базар у Віцебску-2021». XIX Міжнародны дзіцячы музычны конкурс «Віцебск-2021».
16.50 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
17.25 «Легенды кіно». Яўген Еўсцігннееў (12+).
18.00 «Па сямейных абставінах». Маст. фільм (12+) [СЦ].
20.20 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 XXX Міжнародны фестываль мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску». Урачыстае адкрыццё.

5 Беларусь 5

7.00 На шляху да Токіа-2020.
7.30, 20.35 Футбол. Беларусбанк — Чэмпіянат Беларусі.
9.25, 15.00 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат Еўропы сярод юніёраў.
12.50, 18.30, 22.45 Тэніс. WTA.
22.35 Спорт-цэнтр.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 [СЦ], 20.00 Нашы навіны.
7.10 «Маркаў. Нічога асабістага» (16+).
8.00, 9.10 «Наша раніца ў суботу».
10.00 «Трывожная кнопка» (16+).
10.25 «На дачу!» з Наташай Барб'е (6+).
11.25 «Ці бачылі відэа?» (6+)
13.40 Да дня нараджэння Пелагеі. «Слова гонару» (12+).
14.25 Канцэрт Пелагеі «Вішнёвы сад» (12+).
16.20 «Хто хоча стаць мільянерам?» з Дзмітрыем Дзібровым (12+).
17.55, 21.05 «Сёння ўвечары» (16+).
20.45 «Метэагід».
21.50 «Клуб Вясёлых і Знаходлівых» (16+).
0.00 «Аль Бана і Раміна Паўэр: «Felicità на біс!» (12+)

СТБ

6.40, 23.25 «Турысты». Серыял (16+).
8.10 «Анфас».

8.30 «Самая карысная праграма» (16+).
9.30 «Аб смачнай і здаровай ежы» (16+).
10.00 «Мінск і мінчане».
10.30 «Цэнтральны рэгіён».
11.00 «Невядомая гісторыя» (16+).
12.30, 13.40, 16.40 «Карпаў». Серыял (16+).
13.30, 16.30, 19.30 Навіны «24 гадзіны».
20.20 «СТБ-спорт».
20.30 Дакументальны спецпраект (16+).
21.55 «Тэрыторыя памылак» (16+).
0.55 «Канферэнцыя маньякаў». Серыял (16+).

МІР

5.00 Маст. фільм «Садко» [СЦ] (0+).
5.10 Мультфільмы (0+).
6.00 Праграма «Усё, як у людзей» (6+).
6.15 Мультфільмы (0+).
7.05 Маст. фільм «Старыя-разбойнікі» [СЦ] (12+).
9.00 Ток-шоу «Слабае звяно» (12+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.10 Маст. фільм «Знахар» [СЦ] (16+).
13.00, 16.15, 19.15 Тэлесерыял «Ганна Герман» [СЦ] (16+).
0.50 XXX Міжнародны фестываль мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску». «Саюзная дзяржава запрашае...» (12+)
2.20 Маст. фільм «Курбан-Раман» (16+).
4.00 Маст. фільм «Вясёлыя рабяты» [СЦ] (0+).

РТР— Беларусь

7.05 «Новая раніца».
9.30 «Спецыяльны рэпартаж».
9.50 «Таямніцы Беларусі» (16+).
11.00, 20.00 Весткі.
11.20 «У людзях».
12.05 «Гумар! Гумар! Гумар!!!» (16+).
13.10 «Доктар Мяснікоў» (12+).
14.10 Маст. фільм «Салодкае развітанне Веры» (12+).
16.15 Маст. фільм «Адзінота» (12+).
19.45 «Плюс-мінус». Надвор'е на тыдзень.
20.45 «Прывітанне, Андрэй!» (12+)

22.30 Маст. фільм «Замак на пяску» (12+).

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 6.55 Сёння. Галоўнае.
6.20 «Дача» (12+).
7.10 «50 рэцэптаў першага» (12+).
8.00, 10.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.20 «НЗ.by: час вынікаў».
8.45 Адзін дзень (12+).
9.25 «Урачэбныя таямніцы плюс» (12+).
10.20 Зламаць стэрэатыпы (12+).
10.40 Галоўная дарога (16+).
11.15 «Жывая ежа з Сяргеем Малазёмавым» (12+).
12.05 Кватэрнае пытанне (0+).
13.05 Гісторыі вызвалення (12+).
13.35 «Паедзем, паядзім!» (0+)
14.10 **Серыял «Дзяржаўная граніца» (12+).**

15.20, 16.20 «Следства вялі...» (16+)
17.10 «Сакрэт на мільён» (16+).
19.25 **Серыял «Страчаныя» (16+).**
23.20 **Вострасюжэтны фільм «Ідэальнае забойства» (16+).**

8 канал

7.00, 15.40, 19.05, 21.15, 1.05 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05 «Мультпарад». «Хадзячы замак».
9.10 Драма «Дама з камеліямі» (12+).
11.20 Драма «Страказа» (12+).
14.55 **Серыял «Пакістан».**
15.45 Глядзім усёй сям'ёй. Мультфільм «Тачкі-2».
17.35 Меладрама «Абаяльны крымінал» (12+).
19.10 Драма «Кумір» (16+).
20.45 «Вечарніца» (0+).
21.00 «Фэшн is my прафэшн» (12+).
21.20 Маст. фільм «Раман з каменем» (16+).
23.05 Драма «Рокі-2» (16+).

ВТВ ВТВ

6.05, 14.20 Раніца з гуама-рам (16+).
8.00 Дурні і дарогі (16+).
9.00 Лаві момант (16+).
10.20 Зала чакання (16+).
11.15, 21.30 Серыял «Дах свету» (16+).
12.50, 2.55 Серыял «Вароніны» (12+).
16.20, 2.00 Серыял «Вялікая гульня» (16+).
17.25 Уральскія пельмені (16+).
18.25, 4.15 Дзеткі-продкі (12+).
19.30 Серыял «Вечны водпуск» (16+).
20.30 Серыял «Зусім летнія» (16+).
23.00 КВЗ. Па-нашаму (16+).
0.00 Серыял «Мамачкі» (16+).
1.00 Серыял «Маладзёж-ка» (16+).
5.10 6 кадраў (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква. Мінулае стагоддзе. Дзясятыя.
7.05 Легенды сусветнага кіно. Міхаіл Пугаўкін.
7.35, 15.05 «Вялікія гонкі». Дак. фільм
8.35 Колер часу. Васіль Кандзінскі. «Жоўты гук».
8.45, 21.15 «Баязэт». Серыял [СЦ].
9.30 «Іншыя Раманавы» (СЦ).
10.15 Лісты з правінцыі. Пскоў.
10.45 «Палілот». Нямецкая з нуля за 16 гадзін! № 6.
11.30 Штучны адбор.
12.10 100 гадоў Расійскаму акадэмічнаму Маладзёжнаму тэатру. Спектакль «Гора ад розуму». Пастаноўка Аляксея Барадзіна.
14.30 Год Дастаеўскага. «Жыццё і смерць Дастаеўскага» [СЦ].
16.00 «Следства вядуць знаўцы». Маст. фільм
17.30 Геніі і зладзеі. Канстанцін Ушыньскі.
18.00 Міжнародныя музычныя фэсты. Дрэздэнскі фестываль.
18.40, 1.30 «Ехэй грэка... Падарожжа па сапраўднай

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.05, 9.30 The Minute (6+).
0.10 Алімпійскія гульні. Тэлечасопіс Beyond Human (12+).
1.10 Снукер. Чэмпіянат свету — 2021 (6+).
2.30 Аўтагонкі. World Endurance Championships — 2020 (12+).

Расіі». Дак. серыял [СЦ].
19.45 100 гадоў Расійскаму акадэмічнаму Маладзёжнаму тэатру. «РАМТ. Першыя сто гадоў... Гісторыя тэатра, расказаная ім самім». Дак. фільм [СЦ].
20.45 «Царская дарога». Дак. фільм [СЦ].
22.05 Прыступкі цывілізацыі. «Вялікія гонкі». Дак. фільм
23.00 «Маналог у 4-х частках. Святлана Кручкова» [СЦ].
23.50 «Шахеразада». Серыял.
0.50 Міжнародныя музычныя фэсты. Дрэздэнскі фестываль.
2.15 Больш, чым каханне. Рэм Халлоў [СЦ].

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00, 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» з Уладзімірам Глазуновым (12+).
7.05 Маст. фільм «Печнікі».
8.20, 09.40, 12.55, 14.20, 15.40, 17.00, 19.05, 20.40, 21.40, 23.00, 1.10, 2.45 Музычная настальгія (12+).
9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
10.00 Маст. фільм «Кашацкі».
11.15, 5.25 «Блеф-клуб» (16+).
12.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым «Рэстаранная культура» (18+).
13.15 Тэлеспектакль «Міцыя». 1967 год (16+).
18.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітоўскім: «Гісторыя» Алімпіяды-80». 2005 год (16+).
19.30 Тэлеспектакль «Альманах сатыры і гумару». 1980 год (16+).
0.00 Маст. фільм «Варатар».
1.25 «Аншлаг! Аншлаг!» 1990 год (12+).
3.00 «Быў час». 2009 год (16+).
4.00 Маст. фільм «Яма».

ТВ 3 ТБЗ

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
7.20 «Твой свет». (16+).
9.20, 23.40 «Улегцы» (12+).
10.00, 4.30 «Суд ідзе». Дак. серыял (16+).
11.05 «Паралельны свет» (12+).
12.05, 18.25, 3.05 «Сляпая» (16+).
13.10, 19.35, 4.00 «Варажбітка» (16+).
13.45 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.45 «Паляўнічыя на прывідаў» (16+).
15.25 «Суд ідзе» (16+).
16.25 «Ганна — дэтэктыў-2». Серыял (16+).
20.45 «Новы Амстэрдам». Серыял (16+).
22.35 «Грань». Серыял (16+).
0.20 «90-я». (16+).

4.00, 9.35, 12.00, 14.00, 21.00 Веласпорт. «Тур дэ Франс» (12+).

6.30, 10.30 Аўтагонкі. «1000 км Спа» (12+).
8.30, 19.20 Алімпійскія гульні. Тэлечасопіс «Зала славы» (12+).
18.50 Веласпорт. Тэлечасопіс Cycling Show (12+).
20.20 Алімпійскія гульні. Тэлечасопіс Essential Olympic (12+).
20.30 Паруоны спорт. Тэлечасопіс «Дух паруснага спорту» (6+).
22.30 Формула Е. е-Пры Нью-Ёрка (12+).
23.30 Кузаўныя аўтагонкі. Кубак свету (12+).

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.40 Сяброўства і ніякага сексу? (16+)
2.30 Прышэльцы-2: калідоры часу (12+).
4.45 Каханне ад усіх хвароб (16+).
6.45 Маска Зора (12+).
9.15 Легенда Зора (6+).
11.40 Секс па сяброўстве (16+).
13.40 Паляўнічы на галовы (16+).
15.45 Голая праўда (16+).
17.35 Прасцячка (16+).
19.30 Зялёная кніга (16+).
21.55 Гараскоп на ўдачу (12+).
23.45 Марлі і я (12+).

ТВ 1000 ТБ1000 Рускае кіно

5.20 Любоў-маркоў-3 (12+).
7.15, 17.15 Тры волаты: ход канём (6+).
9.05 Абаронцы (12+).
10.35 Тэрыторыя (12+).
13.15 Цой (16+).
14.55 Высоцкі. Дзякуй, што жывы (16+).
18.35 Тры волаты і Марскі цар (6+).
19.55 Зацьменне (12+).
21.20 Індыга (16+).
23.00 Мечнік (18+).
0.45 Кур'ер з раю (12+).
2.15 Скрынка (12+).
3.50 Варатар Галактыкі (6+).

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00, 6.15 Зона будаўніцтва (16+).
6.40 Незвычайныя промыслы (16+).
7.25 Інстынкт выжывання (16+).
8.15 Інжынерныя ідэі (16+).
9.10, 10.00 Аўта-SOS (16+).
12.35 Востраў бунтароў (16+).
13.25 Каралі рыбалкі (16+).
14.15 Рыбы-пачвары (16+).
15.05 Ліхтугі за мяжой (16+).
15.55 Ліхтугі за мяжой: злачынства і пакаранне (16+).

1.10 «30 дзён ночы». (18+).

TV 1000 ТБ1000

5.00, 5.40, 17.20, 18.10 Доктар Хаус (16+).
6.55 Халодная гара (16+).
9.50 Правілы вінаробаў (16+).
12.00 Фрыда (16+).
14.10 Прывідны патруль (12+).
15.45 Востраў Нім (12+).
19.00 Беласнежка і паляўнічы (16+).
21.05 Прынцэса-нявеста (6+).
22.50 Чалавек-павук (12+).
0.50 Чалавек-павук-2 (12+).
2.55 Чалавек-павук-3 (12+).
5.20 Любоў-маркоў-3 (12+).
7.15, 17.15 Тры волаты: ход канём (6+).
9.05 Абаронцы (12+).
10.35 Тэрыторыя (12+).
13.15 Цой (16+).
14.55 Высоцкі. Дзякуй, што жывы (16+).
18.35 Тры волаты і Марскі цар (6+).
19.55 Зацьменне (12+).
21.20 Індыга (16+).
23.00 Мечнік (18+).
0.45 Кур'ер з раю (12+).
2.15 Скрынка (12+).
3.50 Варатар Галактыкі (6+).

Discovery Discovery

8.00 Гіганцкія хабы (12+).
8.46, 14.06, 15.00, 15.54, 16.48, 22.12 Махінатары (12+).
9.39, 10.06 Багажныя войны (12+).
10.32, 10.59, 21.18, 21.45 Як гэта ўладкавана? (12+)
11.25 Круты цюнінг (12+).
12.18 Лепшыя аўтамабілі ў гісторыі (12+).
13.12 Турбадуэт (12+).
17.42 Мега-піт-стопы (12+).
18.36, 19.03 Кафэ, закусачныя і забягалаўкі (12+).
19.30, 4.15 Хуткія і гучныя (12+).
20.24, 20.51 Паляўнічыя на склады: Брытанія (16+).
23.06, 5.45 Узрываючы гісторыю (12+).
0.00, 6.30 Заканадаўцы тэхналогіі (12+).
0.54, 7.15 Экспедыцыя ў Арктыку (16+).
1.47 Дзівакі і акулы (16+).
2.40, 3.30 Разбуральнікі легенд. Дзедзі (16+).
5.00, 5.23 Як гэта зроблена? (12+)

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.20 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 [СЦ], 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05 Навіны эканомікі.
7.10 «Зона Х». Крымінальная хроніка (16+).

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 16.55 Тэлебарометр.
9.05, 20.10 Серыял «Сляпая» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Курныя пупы.
8.05, 12.00, 20.20, 23.45 Навіны культуры.

10.10 «Архітэктура Беларусі» [СЦ].
10.25, 16.15 «На спіне ў чорнага ката». Маст. фільм (12+).

5 Беларусь 5

15.05 Лёгка атлетыка. Брыльянтавая ліга.
17.05, 22.25 Спорт-кадр.
17.35 Матч-пойнт.

Н АНТ

6.00, 7.10, 8.10, 9.10 «Наша раница».
7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30, 1.15 Нашы навіны.

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны»

9.00, 0.10 «Загадкі чалавецтва з Алегам Шышкіным» (16+).
10.40 «Як уладкаваны свет» (16+).

МІР МІР

5.00, 10.10 Тэлесерыял «Вангелія» [СЦ] (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.55 Навіны (бягучы радок).

БЕЛАРУСЬ РТР Беларусь

6.05 «Новая раница».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Пра самае галоўнае» (12+).

17.15 «60 хвілін».
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).

НТБ Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 6.45, 8.05, 16.20, 19.40, 22.15, 23.45 Сёння. Галоўнае.

8 канал

7.00, 15.00, 17.35, 21.05, 1.05 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05 «Мультипарад». «Трансформеры» (6+).

ВТВ ВТВ

6.05, 14.20 Раніца з гуама-рам (16+).
8.00 Дурні і дарогі (16+).
9.00 Лаві момант (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква. Мінулае стагоддзе.

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.00 Тэлечасопіс «Пражэкт спорту» (12+).
0.30, 2.30 Аўтагонкі. World Endurance Championships — 2020 (12+).

21.45 «Царазабойца». Маст. фільм [СЦ].
23.50 «Адзін з трынаццаці». Маст. фільм

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2008 год (12+).
7.00 Маст. фільм «Патрэбны людзі».

ТВ ТВ

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
9.30 «Паглядзім» (12+).
10.05, 4.30 «Суд ідзе». Дак. серыял (16+).

ТВ ТВ

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
9.30 «Паглядзім» (12+).
10.05, 4.30 «Суд ідзе». Дак. серыял (16+).

11.40, 20.55 The Minute (6+).
18.35 Скачкі на лыжах з трампліна (12+).

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.20 Каханне ад усіх хва-роб (16+).
3.35 Прасцячка (16+).
5.25 Самы лепшы дзень (16+).

ТВ ТВ

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
9.30 «Паглядзім» (12+).
10.05, 4.30 «Суд ідзе». Дак. серыял (16+).

ТВ ТВ

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
9.30 «Паглядзім» (12+).
10.05, 4.30 «Суд ідзе». Дак. серыял (16+).

15.00 Анёлы і Дэмані (16+).
19.00 Прывідны патруль (12+).

ТВ1000 Рускае кіно

7.00 Тры волаты. Спадчынніца пасаду (6+).
8.30 Глядзі, як я (12+).
10.05 Час Першых (6+).

Discovery Discovery

8.00, 17.42 Мега-піт-стопы (12+).
8.46, 16.48, 22.12 Махінатары (12+).

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00, 6.20 Зона будаўніцтва (16+).
6.45 Незвычайныя промыслы (16+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.30, 8.30 **Добрай раніцы, Беларусь!**
 7.00, 8.00 [СЦ], 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 **Навіны.**
 7.20, 8.20 **Навіны эканомікі.**
 7.25, 8.25 **«Зона Х».** Крымінальна-нава хроніка (16+).
 9.10, 12.10 **Серыял «Атэль «Фенікс»-2» (16+).**
 13.05, 14.45, 15.25 **Серыял «Двое супраць смерці» (12+).**
 13.55 **«Здрава здаровым быць!» (6+)** [СЦ]
 15.10, 18.00 **Навіны рэгіёна.**
 17.05 **Сэнс жыцця (12+).**
 17.30 **Маршрут пабудаваны (12+).**
 18.15 **«Зона Х».** Вынікі тыдня (16+).
 18.45, 19.20 **Меладрама «Жыві сваім жыццём» (16+).**
 21.00 **Панарама.**
 21.45 **Клуб рэдактараў (16+).**
 22.50 **«Славянскі базар у Віцебску».**
 23.00 **XXX Міжнародны фестываль мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску».**
 2.05 **Дзень спорту.**

2 Беларусь 2

6.00 **«Уключайся!» (12+)**
 9.00, 16.55 **Тэлебарометр.**
 9.05 **Серыял «Спячая» (16+).**
 10.05 **«На нажах» (16+).**
 11.05, 18.20 **Серыял «Алтар Трыстана» (16+).**
 13.00 **«Тры першыя спатканні» (16+).**
 13.55 **«Камень, нажніцы, папера» (16+).**
 14.30 **«Арол і рэшка. Перазавозка. Амерыка» (16+).**
 15.35 **Анімацыйны серыял «Цімон і Пумба» (0+).**
 15.55 **Нічога сабе нюз (12+).**
 16.00 **«ПІН_КОД» (12+).**
 17.00 **«Клон». Серыял (16+).**
 17.55 **«Калі мы дома-2» (16+).**
 20.20, 21.15 **«Вяселле ўспялюю» (16+).**
 21.10 **Спортлато 5 з 36, КЕНА.**
 22.40 **Сямейная драма «Дзіўнае жыццё Цімаці Грына» (12+).**

3 Беларусь 3

7.00 **«Дабраранак».**
 7.35 **«Беларуская кухня».** Баба-гачанік.

8.05, 12.00, 20.20, 23.50 **Навіны культуры.**
 8.25, 18.05 **«Аляксандраўскі сад-3». Серыял. (16+)** [СЦ].
 10.15 **«Архітэктура Беларусі» [СЦ].**
 10.30, 16.15 **«Ты памятаеш». Маст. фільм (12+)** [СЦ].
 12.15 **«Сіла веры».**
 12.40 **«Я ведаю».** (6+).
 14.00, 21.05 **«Апошні дзень».** Міхаіл Свецін (12+).
 14.40, 21.40 **«Другія». Серыял. Заклучныя серыі (12+)** [СЦ].
 17.40, 23.25 **«Джувльбарс і Дзіна».** Дак. фільм (12+).
 19.55 **«Я хачу гэта ўбачыць!» (6+).**
 20.40 **«Калыханка» (0+).**

5 Беларусь 5

7.00, 13.00, 22.35 **Тэніс. WTA.**
 9.00 **Фактар сілы.**
 9.30 **Аўтаспорт. Экстрым-Е.**
 10.00, 16.15 **Лёгкае атлетыка.** Чэмпіянат Еўропы сярод юніёраў.
 20.10 **Спорт-цэнтр.**
 20.20 **Вось гэта спорт!**
 20.35 **Футбол. Беларусбанк — Чэмпіянат Беларусі.**

Н АНТ

6.00, 7.10, 8.10, 9.10 **«Наша раніца».**
 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30, 1.10 **Нашы навіны.**
 10.00 **«Жыць здорава!» (16+)**
 11.15 **«Модны прыговор» (6+).**
 12.20 **«Бесталковыя нататкі» з Дзмітрыем Крыловым (12+).**
 13.15, 23.20 **Серыял «Забудзь і ўспомні» (16+).**
 15.05 **«Давай пажэнімся!» (16+)**
 16.20 **«Трывожная кнопка» (16+).**
 16.45, 18.20 **«Мужчынскае / Жаночае» (16+).**
 18.50 **«Удача ў прыдачу!» (12+)**
 18.55 **«Поле цудаў» (16+).**
 20.00 **Час.**
 21.10 **Музычны фестываль «Жара» (12+).**

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 **«Раніца СТБ».**
 6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 **Навіны «24 гадзіны»**
 9.00, 0.05 **«Загадкі чалавецтва з Алегам Шышкіным» (16+).**

10.40 **«Як уладкаваны свет» (16+).**
 12.25, 20.45, 0.55 **«Самыя шаквальныя гіпотэзы» (16+).**
 13.45, 23.20 **«Таямніцы Чапман» (16+).**
 14.40, 21.35 **«Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).**
 15.30, 16.50 **«Канферэнцыя маньякаў». Серыял (16+).**

20.15, 23.15 **«СТБ-спорт».**
 20.20 **«Сталічныя падрабязнасці».**
 20.30 **«Міншчына».**

МІР МІР

5.00, 10.20 **Тэлесерыял «Стаматалаг» (16+).**
 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 **Навіны (бягучы радок).**
 10.10 **Праграма «У гасцях у лічбы» (12+).**
 13.15 **Праграма «Справы судовыя. Грошы вярніце!» (16+).**
 14.10, 16.20 **Праграма «Справы судовыя. Бітва за будучыню» (16+).**
 15.05 **Праграма «Справы судовыя. Новыя гісторыі» (16+).**
 17.00 **Маст. фільм «Радня» (0+).**
 19.15 **Ток-шоу «Слабае звяно» (12+).**
 20.15 **Тэлегульня «Гульня ў кіно» (12+).**
 21.00 **Праграма «Сусветныя гульні розуму» (12+).**
 21.40 **Маст. фільм «Знахар» [СЦ] (16+).**
 0.30 **Урачыстае адкрыццё XXX Міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску» (12+).**
 2.10 **Маст. фільм «Цырк» [СЦ] (0+).**
 3.40 **Маст. фільм «Садко» [СЦ] (0+).**

8 канал

7.00, 15.00, 19.00, 21.05, 0.45 **«Надвор'е» + «Эрана».**
 7.05 **Мультсерыял «Трансформеры» (6+).**
 7.30 **«Прыколы 13-й школы».**
 7.35 **Серыял «Адкрыццё ведзьмай» (16+).**
 8.20 **Серыял «Камісар Рэкс» (12+).**
 9.05 **Серыял «Пакістан».**
 9.55 **Драма «Француз» (16+).**
 12.00 **Серыял «Міс Марпл Агаты Крысіці» (12+).**
 15.05 **«Мультпарад». «Захавальнік Леў» (0+).**
 15.45 **«Гатуй як шэф».**
 16.00 **Серыял «Чорнае каханне» (16+).**
 17.30 **Серыял «Гэта мы» (16+).**
 19.05 **Серыял «Аднойчы ў Адэсе» (16+).**
 20.50 **«Вечарніца» (0+).**
 21.10 **«Герой коміксаў на экране» (18+).**

БЕЛАРУСЬ РТР Беларусь

6.05 **«Новая раніца».**
 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 **Весткі.**
 11.30 **«Пра самае галоўнае» (12+).**
 12.35 **«Кропкі над «і» (16+).**
 13.50, 16.50, 19.50, 23.00 **Навіны—Беларусь.**
 14.40 **Серыял «Касатка» (12+).**

17.15 **«60 хвілін».**
 18.35 **«Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).**
 21.05, 23.10 **Серыял «Маскоўскі раман» (12+).**
 0.20 **Маст. фільм «Аазіс каханья» (12+).**

НТБ—Беларусь

6.00 **«Астрапрагноз».**
 6.05, 6.45, 8.20, 16.20, 19.40, 22.15, 23.30 **Сёння. Галоўнае.**
 6.15 **Беларусы (6+).**
 7.00 **«Урачэбныя таямніцы плюс» (12+).**
 7.30 **Маршрут пабудаваны (12+).**
 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 **Сёння.**
 8.30 **Сфера інтарэсаў.**
 8.50 **«Навукаманія» (6+).**
 9.25 **«НЗ.by».**
 9.50, 10.20 **Баявік «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).**
 12.00, 13.45 **Серыял «Пяць хвілін цішыні. Вяртанне» (12+).**
 13.20 **Надзвычайнае здарэнне.**
 14.50 **Пракурорская праверка (16+).**
 16.25 **Гісторыі збаўлення (12+).**
 16.55 **«ДНК» (16+).**
 17.55, 19.55 **Дэтэктыў «Пёс» (16+).**
 21.10, 22.50, 23.45 **Баявік «Правілы механіка замкоў» (16+).**
 22.20 **«НЗ.by: час вынікаў».**
 0.10 **«Па следзе монстра» (16+).**

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 **Навіны культуры.**
 6.35 **«Пешшу...» Масква. Мінулае стагоддзе. Дваццатыя.**
 7.05 **Легенды сусветнага кіно. Яніна Жеймо.**
 7.35, 15.05 **«Фатальны канфлікт Іўдзеі і Рыма».** Дак. фільм
 8.35 **Колер часу. Іван Крамской.**
 8.45, 21.15 **«Баязэт». Серыял [СЦ].**
 9.30 **«Іншыя Раманавы» [СЦ].**
 10.15 **Лісты з правінцыі. Краснадарскі край.**
 10.45 **«Палілот». Нямецкая з нуля за 16 гадзін! № 7.**
 11.30 **Штучны адбор.**
 12.10 **Да 100-годдзя Расійскага акадэмічнага Маладзёжнага тэатра. Спектакль «Бэрэніка».** Пастаноўка Аляксея Барадзіна.
 13.50 **«Сакрэт раўнавагі». Дак. фільм.**
 14.30 **Год Дастаеўскага. «Жыццё і смерць Дастаеўскага» [СЦ].**
 16.00 **«Следства вядуць знаўцы». Маст. фільм**
 17.30 **Геніі і зладзеі. Оскар Барнак.**
 18.00, 0.50 **Міжнародныя**

8 канал

музычныя фестывалі. «Пражская вясна».
 18.40, 1.30 **«Ехаў грэка... Падарожжа па сапраўднай Расіі».** Дак. серыял [СЦ].
 19.45 **Да 95-годдзя з дня нараджэння Рэма Хахлова. Больш, чым каханне [СЦ].**
 20.30 **«Добрай ночы, малы!»**
 20.45 **«Царская дарога». Дак. фільм [СЦ].**
 22.05 **Прыступкі цывілізацыі. «Фатальны канфлікт Іўдзеі і Рыма».** Дак. фільм
 23.00 **«Маналог у 4-х частках. Святлана Кручкова» [СЦ].**
 23.50 **«Шахеразада». Серыял.**
 2.15 **Астравы. Марына Галдоўская [СЦ].**

ВТВ ВТВ

6.05, 14.20 **Раніца з гуама-рам (16+).**
 8.00 **Дурні і дарогі (16+).**
 9.00 **Лаві момант (16+).**
 10.20 **Зала чакання (16+).**
 11.15, 21.30 **Серыял «Дах свету» (16+).**
 12.50, 2.55 **Серыял «Вароніны» (12+).**
 16.20, 2.00 **Серыял «Вялікая гульня» (16+).**
 17.25 **Уральскія пельмені (16+).**
 18.25, 4.15 **Дзеткі-продкі (12+).**
 19.30 **Серыял «Вечны водпуск» (16+).**
 20.30 **Серыял «Зусім летнія» (16+).**
 23.00 **КВЗ. Па-нашаму (16+).**
 0.00 **Серыял «Мамачкі» (16+).**
 1.00 **Серыял «Маладзёжка» (16+).**
 5.10 **6 кадраў (16+).**

КУЛЬТУРА Культура

6.00 **«СевАлогія» з Севам Наўгародцавым «Рэстаранная культура». 2005 год (18+).**
 6.55, 8.20, 9.40, 11.00, 13.05, 14.40, 15.40, 17.00, 21.40, 23.00, 2.20, 3.40 **Музычная настальгія (12+).**
 7.15 **Тэлеспектакль «Міцця». 1967 год (16+).**
 9.00, 15.00, 21.00, 3.00 **«Мінулы час» (12+).**
 10.00, 16.00, 22.00, 0.00 **«Народжаныя ў СССР» з Уладзімірам Глазуновым (12+).**
 12.00 **«Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Гісторыя» Алімпіяды-80». 2005 год (16+).**
 13.30 **Тэлеспектакль «Альманах сатыры і гумару». 1980 год (16+).**
 18.00 **«Спяем, сябры!» з Тацянай Візбар. 2008 год (12+).**
 19.00 **Маст. фільм «Патрэбныя людзі».**
 20.25 **«У сучасных рытмах». 1986 год (12+).**
 1.05 **Маст. фільм «Печнікі».**
 4.00 **Маст. фільм «Любіць».**
 5.15 **«Блеф-клуб» (16+).**

EUROSPORT EuroSport 1

0.00 **ETCR. Кубак свету (12+).**
 0.30 **Ралі-рэйд. «Шайковы шлях» (12+).**

музычныя фестывалі. «Пражская вясна».
 18.40, 1.30 **«Ехаў грэка... Падарожжа па сапраўднай Расіі».** Дак. серыял [СЦ].
 19.45 **Да 95-годдзя з дня нараджэння Рэма Хахлова. Больш, чым каханне [СЦ].**
 20.30 **«Добрай ночы, малы!»**
 20.45 **«Царская дарога». Дак. фільм [СЦ].**
 22.05 **Прыступкі цывілізацыі. «Фатальны канфлікт Іўдзеі і Рыма».** Дак. фільм
 23.00 **«Маналог у 4-х частках. Святлана Кручкова» [СЦ].**
 23.50 **«Шахеразада». Серыял.**
 2.15 **Астравы. Марына Галдоўская [СЦ].**

НОСТАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 **«СевАлогія» з Севам Наўгародцавым «Рэстаранная культура». 2005 год (18+).**
 6.55, 8.20, 9.40, 11.00, 13.05, 14.40, 15.40, 17.00, 21.40, 23.00, 2.20, 3.40 **Музычная настальгія (12+).**
 7.15 **Тэлеспектакль «Міцця». 1967 год (16+).**
 9.00, 15.00, 21.00, 3.00 **«Мінулы час» (12+).**
 10.00, 16.00, 22.00, 0.00 **«Народжаныя ў СССР» з Уладзімірам Глазуновым (12+).**
 12.00 **«Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Гісторыя» Алімпіяды-80». 2005 год (16+).**
 13.30 **Тэлеспектакль «Альманах сатыры і гумару». 1980 год (16+).**
 18.00 **«Спяем, сябры!» з Тацянай Візбар. 2008 год (12+).**
 19.00 **Маст. фільм «Патрэбныя людзі».**
 20.25 **«У сучасных рытмах». 1986 год (12+).**
 1.05 **Маст. фільм «Печнікі».**
 4.00 **Маст. фільм «Любіць».**
 5.15 **«Блеф-клуб» (16+).**

ТВ3 ТВ3

6.00 **Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).**
 7.45 **«Твой свет» (16+).**
 9.40 **«Перыскоп» (16+).**
 10.00, 4.30 **«Суд ідзе». Дак. серыял (16+).**
 11.05, 3.40 **«Паралельны свет» (12+).**
 12.05, 18.25, 2.45 **«Сляпя» (16+).**
 13.10, 19.35 **«Варажбітка» (16+).**
 13.45 **«Містычныя гісторыі» (12+).**
 14.45 **«Палаўнічыя на прывідаў» (16+).**
 15.25 **«Суд ідзе» (16+).**
 16.25 **«Ганна — дэтэктыў-2». Серыял (16+).**
 20.45 **«Новы Амстэрдам». Серыял (16+).**
 22.40 **«Грань». Серыял (16+).**

1.00, 4.00, 9.30, 12.00, 12.45, 21.10 **Веласпорт. «Тур дэ Франс» (12+).**
 2.30 **Аўтагонкі. «1000 км Спа» (12+).**
 6.30 **Аўтагонкі. «24 гадзіны Ле-Мана» (12+).**
 8.30, 18.20, 23.00 **Алімпійскія гульні. Тэлечасопіс «Зала славы» (12+).**
 10.30 **Парусны спорт. Тэлечасопіс «Дух паруснага спорту» (6+).**
 11.00 **Конны спорт. «Мастэрс» (6+).**
 19.20 **Снукер. Чэмпіянат свету (6+).**
 20.55, 22.55 **The Minute (6+).**
 21.00 **Тэлечасопіс Trailblazers (12+).**

TV 1000 ТВ1000

5.20, 6.00, 17.50, 18.35 **Доктар Хаус (ЗША, 2011) (16+).**
 7.10 **Прынцэса-нявеста (6+).**
 8.55 **Беласнежка і паляўнічы (16+).**
 11.05 **Чалавек-павук (12+).**
 13.10 **Чалавек-павук-2 (12+).**
 15.20 **Чалавек-павук-3 (12+).**
 19.25 **Што хавае хлусня (16+).**
 21.00 **З мяне хопіць (16+).**
 23.00 **Знікляя (18+).**
 1.25 **Зялёная міля (16+).**
 4.20 **Што хавае хлусня (16+).**

ТВ1000 Рускае кіно

5.40 **Золушка (16+).**
 7.15, 16.55 **Тры волаты і Марскі цар (6+).**
 8.25 **Індыга (16+).**
 10.05 **Зацьменне (12+).**
 11.30 **Любоў-маркоў (12+).**
 13.25 **Любоў-маркоў-2 (12+).**
 15.10 **Любоў-маркоў-3 (12+).**
 18.10 **Тры волаты і прынцэса Егіпта (6+).**
 19.25 **Маёр Гром: чумны доктар (12+).**
 21.45, 4.25 **Абаронцы (12+).**
 23.15 **Дзікая ліга (12+).**
 1.05 **Мечнік (18+).**
 2.55 **Цой (16+).**

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00, 6.15 **Зона будаўніцтва (16+).**
 6.40 **Незвычайныя прамыслы (16+).**
 7.30 **Інстынкт выжывання (16+).**
 8.20 **Інжынерныя ідэі (16+).**
 9.15, 10.05 **Аўта-SOS (16+).**
 10.55 **Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня (16+).**
 11.45, 16.50 **Закінутыя гарады з Альбертам Лінам (16+).**
 12.35 **Востраў бунтароў (16+).**

13.25, 21.45 **Каралі рыбалкі (16+).**
 14.15 **Рыбы-пачвары (16+).**
 15.05 **Ліхтугі за мяжой (16+).**
 16.00 **Ліхтугі за мяжой: злачынства і пакаранне (16+).**
 17.40 **Еўропа з вышыні: пушынага палёту (16+).**
 18.30, 18.55 **Фабрыка ежы (16+).**
 19.20 **Расследаванні авіякатастроф — спецыяльны выпуск (16+).**
 20.10 **Расследаванні авіякатастроф (16+).**
 21.00, 3.30 **Дзікі тунец (16+).**
 22.35, 23.05 **Гарачыя межы: Лацінская Амерыка (16+).**
 23.30 **Мяжа (16+).**
 0.20 **Другая сусветная вайна: пекла пад вадой (16+).**
 1.10 **Самы цяжкі ў свеце рамонт-2 (16+).**
 1.55 **Супербудаванні Трэцяга рэйха (16+).**
 2.40 **Мега-злом-2 (16+).**
 4.15 **Атлас праклятых месцаў (16+).**
 4.55 **Дзённікі круізнага лайнера (16+).**

Discovery Discovery

8.00, 17.42 **Мега-піт-стопы (12+).**
 8.46, 16.48, 22.12 **Махінатары (12+).**
 9.39, 10.06, 20.24, 20.51 **Палаўнічыя на складзі: Брытанія (16+).**
 10.32, 10.59, 21.18, 21.45 **Як гэта ўладкавана? (12+)**
 11.25 **Круты цюнінг (12+).**
 12.18 **Узрываючы гісторыю (12+).**
 13.12 **Заканадаўцы тэхналогій (12+).**
 14.06, 15.00, 15.54 **Разбуральнікі легенд. Дзедзі (16+).**
 18.36, 19.03

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 **Добрай раніцы, Беларусь!**
7.00, 8.00 [СЦ], 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10 «Зона Х». Крымінальная хроніка (16+).
9.10 **Серыял «След» (16+).**
10.50 Адзін дзень (12+).
11.25 «За 5 хвілін да вайны». Спец. рэпартаж АТН (12+).
11.45, 12.10, 13.05, 18.35, 19.20 **Меладрама «Суседзі-2» (12+).**
13.55 «Здрава здаровым быць!» (6+) [СЦ]
14.45, 15.25, 17.05 **Вострасюжэтны серыял «Двое супраць смерці» (12+).**
15.10, 18.00 Навіны рэгіёна.
18.15, 1.15 «Зона Х». Крымінальныя навіны (16+).
21.00 Панарама.
21.45 «Славянскі базар у Віцебску».
22.00 XXX Міжнародны фестываль мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску».
1.00 Сфера інтарэсаў.
1.35 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 16.55 Тэлебарометр.
9.05, 20.10 **Серыял «Сляпяя» (16+).**
10.05, 22.40 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.10, 18.15 **Серыял «Алтар Трыстана» (16+).**
13.05 «На тыдзень» (16+).
13.55 «Камень, нажніцы, папера» (16+).
14.35 «Арол і рэшка. Перазгрукка. Амерыка» (16+).
15.30 Анімацыйны серыял «Цімон і Пумба» (0+).
15.55 Нічога сабе нюз (12+).
16.00 «ПІН_КОД» (12+).
17.00 «Клон». **Серыял (16+).**
17.50 «Калі мы дома-2» (16+).
21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНА.
21.25 «Развод і дзясвоцае прозвішча» (16+).
00.00 **Серыял «Анатомія страці» (16+).**

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Страва з курант з агрэстам.

8.05, 12.00, 20.20, 23.50 Навіны культуры.
8.25, 18.10 «**Аляксандраўскі сад-2**». **Серыял (16+)** [СЦ].
10.05 «Архітэктура Беларусі» [СЦ].
10.20, 16.10 «**Мяне гэта не датычыцца**». **Маст. фільм (12+)** [СЦ].
12.15 «Беларуская кухня». Рагойш.
12.45 «Я ведаю» (6+)
14.00, 21.05 «Апошні дзень». Вольга Аросева (12+).
14.40, 21.40 «**Другія**». **Серыял (12+)** [СЦ].
17.45, 23.20 «Яны ўцякалі ад вайны. Беларуская трагедыя». Дак. фільм (12+).
19.55 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
20.40 «Калыханка» (0+).

5 Беларусь 5

7.00 Між іншым.
7.15 Мастацкая гімнастыка. Кубак свету.
9.25 Фактар сілы.
9.55 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат Еўропы сярод юніёраў.
13.00, 20.40 Тэніс. WTA.
15.20 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат Еўропы сярод юніёраў.
20.00 На шляху да Токіа — 2020.
20.30, 22.45 Спорт-цэнтр.
22.55 Футбол. Чэмпіянат Еўропы.

Н АНТ

6.00, 7.10, 8.10, 9.10 «Наша раница».
7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30, 1.45 Нашы навіны.
10.00 «Жыць здрава!» (16+)
11.15 «Модны прыгавор» (6+).
12.20 «Бесталковыя нататкі» з Дзмітрыем Крыловым (12+).
13.15, 23.55 **Серыял «Забудзь і ўспомні» (16+).**
15.05 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20 «Мужчынскае / Жаночае» (16+).
17.20, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.50 «Удача ў прыдачу!» (12+)
18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.10 «Маркаў. Нічога асабістага» (16+).
21.50 **Серыял «Бабулькі на ўцёках» (12+).**

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раніца СТБ».

6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны»
9.00, 0.10 «Загадкі чалавецтва з Алегам Шышкіным» (16+).
10.40 «Як уладкаваны свет» (16+).
12.25, 20.45, 1.00 «Самыя шаквальныя гіпотэзы» (16+).
13.45, 23.20 «Таямніцы Чапман» (16+).
14.40, 21.35 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
15.40, 16.50 «**Карпай**». **Серыял (16+).**
20.15, 23.15 «СТБ-спорт».
20.20 «Сталічныя падрабязнасці».
20.30 «Міншчына».

МІР МІР

5.00, 10.10, 3.30 **Тэлесерыял «Стаматолаг» (16+).**
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.55 Навіны (бягучы радок).
13.15 Праграма «Справы судовыя. Грошы вярніце!» (16+).
14.10, 18.00 Праграма «Справы судовыя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 16.20 Праграма «Справы судовыя. Новыя гісторыі» (16+).
17.20 Праграма «Міравое пагадненне» (16+).
19.25, 20.15 Тэлегульня «Гульня ў кіно» (12+).
21.00, 22.00 Шоу «Назад у будучыню» (16+).
22.55 Праграма «Сусветныя гульні розуму» (12+).
23.30, 0.05 **Маст. фільм «Чалавек з бульвара Капуцынаў» [СЦ] (16+).**
1.25 **Маст. фільм «Варатар» [СЦ] (0+).**
2.40 Свет пераможцаў (16+).

БЕЛАРУСЬ РТР Беларусь

6.05 «Новая раница».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Пра самае галоўнае» (12+).
12.35 «Кропкі над «і» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны—Беларусь.
14.40 **Серыял «Касатка» (12+).**
17.15 «60 хвілін».
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
21.05, 23.10 **Серыял «Маскоўскі раман» (12+).**
0.20 «Лёс чалавека» (12+).

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 6.45, 8.20, 13.00, 16.20, 19.40, 22.15, 23.45 Сёння. Галоўнае.
6.15 Беларусь (6+).
7.00 «Урачэбныя таямніцы плюс» (12+).
7.30 Маршрут пабудаваны (12+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.30 Сфера інтарэсаў.
8.50 «Навукаманія» (6+).
9.25, 22.20 «НЗ.by».
9.50, 10.20 **Баявік «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).**
12.00, 13.45 **Серыял «Пяць хвілін цішыні. Вяртанне» (12+).**
13.20 Надзвычайнае здарэнне.
14.50 Пракурорская праверка (16+).
16.25 Гісторыі выратавання (12+).
16.55 «ДНК» (16+).
17.55, 19.55 **Дэтэктыў «Пёс» (16+).**
21.10, 22.40 **Серыял «Ацалелыя» (16+).**
00.00 «Агенцтва схаваных камер» (16+).

8 канал мой

7.00, 15.00, 17.15, 21.00, 1.00 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05 Мультсерыял «Трансформеры» (6+).
7.30 «Прыколы 13-й школы» (6+).
7.35 **Серыял «Адкрыццё ведзьмай» (16+).**
8.20 **Серыял «Камісар Рэкс» (12+).**
9.05 **Серыял «Пакістан».**
10.05 **Маст. фільм «Грань будучыні» (12+).**
12.00 **Серыял «Міс Марпл Агаты Крысці» (12+).**
13.30 **Серыял «Чыста англійскія забойствы» (12+).**
15.05 «Мультпарад». «Захавальнік Леў» (0+).
16.15 **Серыял «Чорнае каханне» (16+).**
17.20 **Серыял «Гэта мы» (16+).**
18.45 «Фэшн іс ту прафэшн» (12+).
19.05 **Серыял «Аднойчы ў Адэсе» (16+).**
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 **Трылер «Скалалаз» (16+).**
23.00 **Драма «Рокі» (16+).**

ВТВ ВТВ

6.05, 14.20 Раніца з гумарам (16+).
8.00 Дурні і дарогі (16+).
9.00 Лаві момант (16+).
10.20 Зала чакання (16+).
11.15, 21.30 **Серыял «Дах свету» (16+).**
12.50, 2.55 **Серыял «Вароніны» (12+).**
16.20, 2.00 **Серыял «Вялікая гульня» (16+).**
17.25 Уральскія пельмені (16+).
18.25, 4.15 **Дзеткі-продкі (12+).**
19.30 **Серыял «Вечны водпуск» (16+).**
20.30 **Серыял «Зусім летнія» (16+).**
23.00 КВЗ. Па-нашаму (16+).
0.00 **Серыял «Мамачкі» (16+).**
1.00 **Серыял «Маладзёжка» (16+).**
5.10 **Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).**

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква. Мінулае стагоддзе.
7.05 Легенды сусветнага кіно. Леанід Харытонаў.
7.35, 15.05 «Фатальны канфлікт Іўдзеі і Рыма». Дак. фільм
8.35 Колер часу. Уільям Тэрнэр.
8.45, 21.15 «Баязэт». **Серыял [СЦ].**
9.30 «Іншыя Раманавы» [СЦ].
10.15 Лісты з правінцыі. Мурманская вобласць.
10.45 «Паліглот». Нямецкая з нуля за 16 гадзін! № 8.
11.30 Штучны адбор.
12.10 Да 100-годдзя Расійскага акадэмічнага Маладзёжнага тэатра. Спектакль «Наш гарадок». Пастаноўка Аляксея Барадзіна.
14.30 Год Дастаеўскага. «Жыццё і смерць Дастаеўскага». **Заклучная серыя [СЦ].**
16.00 «Следства вядуць знаўцы». Маст. фільм
17.30 Геній і зладзеі. Мікалай Кастамараў.
17.55, 1.05 Міжнародныя музычныя фестывы. Іерусалімскае фестываль камернай музыкі.
18.40, 1.50 «Ехаў грэка... Падарожжа па сапраўднай Расіі». Дак. серыял [СЦ].
19.45 Юбілей Марыны Галдоўскай. Астравы [СЦ].
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.45 «Царская дарога». Дак. фільм [СЦ].
22.05 Прыступкі цывілізацыі. «Фатальны канфлікт Іўдзеі і Рыма». Дак. фільм
23.00 «Маналог у 4 частках. Святлана Кручкова» [СЦ].
23.50 «Шахеразада». **Серыял.**
2.40 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.

NOB AЛГЬІЯ Настальгія

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Гісторыя» Алімпіяды — 80». 2005 год (16+).
7.05, 8.40, 9.40, 11.00, 15.40, 17.00, 20.30, 21.40, 23.00, 0.55, 2.20, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.30 Тэлеспектакль «Альманах сатыры і гумару». 1980 год (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» з Уладзімірам Глазуновым (12+).
12.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2008 год (12+).
13.00 Маст. фільм «Патрэбныя людзі».
14.25 «У сучасных рытмах». 1986 год (12+).
18.00 «Глядзіце, хто прыйшоў!» Фільм-спектакль. 1987 год (16+).
23.20 Дак. фільм «Фільм пра фільм. Я крочу па Маскве». 2010 год (16+).
0.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым «Рэстаранная культура». 2005 год (18+).
1.15 Тэлеспектакль «Міця». 1967 год (16+).

ТВ3 ТВ3

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
7.30 «Твой свет» (16+).
9.25, 23.40 «Улегцы» (12+).
10.00, 4.30 «Суд ідзе». Дак. серыял (16+).
11.05 «Паралельны свет» (12+).
12.05, 18.25, 3.05 «Сляпяя» (16+).
13.10, 19.35, 4.00 «Варажбітка» (16+).
13.45 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.45 «Паляўнічыя на прывідаў» (16+).
15.25 «Суд ідзе» (16+).
16.25 «Ганна-дэтэктыў-2». **Серыял (16+).**
20.45 «Новы Амстэрдам». **Серыял (16+).**
22.40 «Грань». **Серыял (16+).**
0.20 «Хопіць чутак» (16+).
1.00 «Вакол свету за 80 дзён» (6+).

EUROSPORT I EuroSport 1

0.00, 12.00 **Формула Е.**
е-Пры Нью-Ёрка (12+).
1.00, 4.00, 9.35, 13.00, 14.30, 21.00 **Веласпорт «Тур дэ Франс» (12+).**

TV 1000 ТВ1000

2.30 Аўтагонкі. «24 гадзіны Ле-Мана» (12+).
6.30 Аўтагонкі. World Endurance Championships — 2020 (12+).
8.30, 18.45 Алімпійскія гульні. Тэлечасопіс «Зала славы» (12+).
9.30, 22.55 The Minute (6+).
19.45 Снукер. Чэмпіянат свету — 2021 (6+).
23.00 Каратэ. Тэлечасопіс Full Contact (12+).

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.10 Маска Зора (12+).
3.35 Легенда Зора (6+).
5.45 Гітлер капут! (16+)
7.35 Плёбой пад прыкрыццём (18+).
9.15 Гараскоп на ўдачу (12+).
11.05 Марлі і я (12+).
13.15 Голая праўда (16+).
15.05 Шэрлак Холмс (12+).
17.20 Робін Гуд: пачатак (16+).
19.30 Шэрлак Холмс: гульня ценяў (12+).
21.45 Халасцязкі (18+).
23.20 Безразважна закаханы (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

7.05, 16.15 Тры волаты і прынцэса Егіпта (6+).
8.20 Дзікая ліга (12+).
10.15 Варатар Галактыкі (6+).
12.20 Абаронцы (12+).
13.55 Маёр Гром: чумны доктар (12+).
17.25 Тры волаты. Спадчынніца пасаду (6+).
19.00 Час першых (6+).
21.25 Спадарожнік (16+).
23.15 Кольская звышглыбокая (16+).
1.10 Мама, не гаруй! (18+)
2.30 Мама, не гаруй!-2 (16+).
4.15 Тэрыторыя (12+).

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00, 6.20, 5.35 Зона будаўніцтва (16+).
6.45 Незвычайныя промыслы (16+).
7.35 Інстынкт выжывання (16+).
8.25 Інжынерныя ідэі (16+).
9.15 Аўта-SOS (16+).
10.10 Аўта-SOS (16+).
11.00 Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня (16+).
11.50, 16.50 Дзікі тунец (16+).
12.35 **Востраў бунтароў (16+).**
13.25 Каралі рыбалкі (16+).
14.20 Рыбы-пачвары (16+).
15.10 Ліхтугі за мяжой (16+).

16.00 Служба бяспекі аэрапорта: Бразілія і Перу (16+).
17.40 Еўропа з вышыні птушынага палёту (16+).
18.30, 18.50 **Фабрыка ежы (16+).**
19.15 **Раследаванні авіякатастроф: спецыяльны выпуск-3 (16+).**
20.10 **Раследаванні авіякатастроф (16+).**
21.00, 21.50, 3.25 Ліхтугі за мяжой: злачынства і пакаранне (16+).
22.40, 23.05 **Гарачыя межы: Лацінская Амерыка (16+).**
23.30 **Мяжа (16+).**
0.20 Другая сусветная вайна: пекла пад вадой (16+).
1.05 Самы цяжкі ў свеце рамонт-2 (16+).
1.55 **Суперзбудаванні Трэцяга рэйха (16+).**
2.40 **Мегазлом-2 (16+).**
4.15 **Атлас пракрытых месцаў (16+).**
4.55 **Гульні розуму (16+).**

Discovery Discovery

8.00, 17.42 **Мега-піт-стопы (12+).**
8.46, 16.48, 22.12 **Махінатары (12+).**
9.39, 10.06, 20.24, 20.51 **Паляўнічыя на склады: Брытанія (16+).**
10.32, 10.59, 21.18, 21.45 **Як гэта ўладкавана? (12+)**
11.25 **Круты цюнінг (12+).**
12.18 **Голыя і напалоханыя (16+).**
13.12 **Дзікая сям'я Эда Стафарда (16+).**
14.06, 14.33, 15.00, 15.27, 15.54, 16.21, 5.00, 5.23 **Як гэта зроблена? (12+)**
18.36, 19.03 **Кафэ, закусачныя і забягалаўкі (12+).**
19.30, 4.15 **Хуткія і гучныя (12+).**
23.06, 5.45 **Залатая ліхаманка: закінуты прыск Дэйва Турына (16+).**
0.00, 6.30 **Залатая ліхаманка: Берынгава мора (16+).**
0.54, 1.21, 07.15, 7.38 **Моцныя падарожжы: лепшыя бары (18+).**
1.47 **Вяртанне ў логава вялікай белаі акулы (16+).**
2.40, 3.05, 3.30, 3.53 **Паляўнічыя на рэліквіі (16+).**

У праграме магчымы змяненні. Перадрукоўка праграмы забаронена. [СЦ] – фільм трансляецца са скрытымі субцітрамі.

ПРЫШЧЭПКИ, АПТЫМІЗАЦЫЯ, ЧЫСТАЯ ВАДА...

ЁСЦЬ ПЫТАННЕ

Сенатар ад Магілёўскай вобласці Ігар КАСКО пра тое, якія пытанні часцей за ўсё задаюць сяльчане

Ігар Каско курыруе на Магілёўшчыне Крычаўскі, Клімавіцкі, Чэрыкаўскі і Хоцімскі раёны. Сустрэчы з насельніцтвам і прадстаўнікамі мясцовай улады, аналіз сельскіх праблем у разрэзе іншых рэгіёнаў дазволіў сенатару сістэматызаваць тыя пытанні, якія гучаць ад жыхароў найбольш часта. На некаторыя з іх даволі складана рэагаваць, бо не ўсё можна вырашыць на ўзроўні раёна і нават вобласці. Але, як лічыць суразмоўца, агучваць гэтыя праблемы трэба, бо яны сапраўды павінны неяк вырашацца.

Праблема № 1. Вакцынацыя

Па прафесіі Ігар Каско — медык, галоўны ўрач абласной дзіцячай бальніцы. Апошнім часам людзі пытаюцца пра вакцынацыю ад каранавіруса. Іх хвалюе, што адбудуцца нейкія негатывныя наступствы ад прышчэпкі, лічаць, што дастаткова перахварэць, а далей імунітэт сам справіцца.

— На сёння ўсе размовы накіраваны на «добрых» і «дрэнных», перакананы на 99 %, гэта барацьба за рынкі збыту вакцыны. І як адзін з варыянтаў такога «менеджменту» — контрпрапаганда вакцын іншых вытворцаў. На рынку сёння шмат розных вакцын: пачынаючы ад найпрасцейшай кітайскай (яна зроблена па тых самых тэхналогіях, па якіх мы ў дзяцінстве прышчэпляліся, і працуе эфектыўна) да глыбока генна-інжынерных вакцын (у тым ліку расійская «Спутнік V», якая зроблена шляхам спалучэння адэнавіруса і каранавіруса, за кошт чаго можа сінтэзаваць імунны адказ). Насамрэч, вакцынавацца не проста патрэбна, а неабходна. Па-іншаму мы з пандэміі не выйдзем. На жаль, перахварэць — гэта не выйсце. І чакаць, як пройдзе захворванне, у якой форме, як адрэагуе імунная сістэма, наогул арганізм, — гэта не надзейныя маркеры сёння. Рызыкаваць здароўем — наогул глупства. Узяць, напрыклад, наш стацыянар, дзе працуе фактычна тысяча чалавек. Цяжкіх рэакцый на вакцынацыю не было ніводнай. У 20—25 % узнікала недамаганне грыпападобнага сіндрому, які трываецца ў сярэднім адны суткі. Але так дзейнічае любая вакцына. На яе ўвядзенне развіваецца адказ арганізма. У якасці добрага прыкладу магу прывесці Ізраіль: там прышчэпкі зробіла больш чым 95 % насельніцтва. Узровень захворвання ў краіне сёння 0,5 % на мільён жыхароў. Там ужо ідзе размова аб адмене

масачнага рэжыму. Вакцынацыя вельмі неабходная. І чым хутчэй вакцынуем, тым хутчэй вернемся да нармальнага жыцця.

Праблема № 2. Аптымізацыя сельвыканкамаў

Пытанне, якое ўзнімаецца не ўпершыню і жыхарамі, і непасрэдна сельвыканкамамі. Як можна сіламі сельвыканкама (ён жа сельсавет) у складзе старшыні і кіраўніка справамі абслугоўваць адразу некалькі вёсак? У выніку сіл не хапае, а жыхары скардзяцца.

— Сапраўды, сёння вельмі бурна абмяркоўваецца пытанне аб аптымізацыі сельвыканкамаў, так і сельскіх дэпутатаў. Але на сёння сельвыканкам — менавіта тое звяно, якое вырашае на сяле практычна ўсе бытавыя пытанні вясцоўцаў: пачынаючы ад зямельных, заканчваючы рэгістрацыяй, выдачай даведак і г. д.

торыі, і спецыяліст, які возьме на сябе дакументаабарот. Такая структура на сёння была б аптымальная.

Праблема № 3. Жыллёва-гаспадарчыя комплексы

Гэта, лічы, працяг праблемы № 2. Невялікі штат сельвыканкама павінен вырашаць глабальныя пытанні: зрабіць агароджу, пакасіць траву, пачысціць зімой дарогу ад снегу. За кошт чаго? Добра, калі ў старшыні сельвыканкама ёсць магчымасць з кімсьці дамовіцца, а калі не?

— Ёсць такі варыянт: павялічыць штат сельвыканкама не да чатырох чалавек, а да трох, але пры гэтым стварыць невялікае камунальнае прадпрыемства, якое будзе абслугоўваць некалькі сельвыканкамаў. На сяле павінен быць мінімальны набор тэхнікі, якая належала б не калгасу, а сельвыканкаму. Тады

— Сапраўды, тое, што шматдзетныя з'язджаюць з вёскі, вельмі дрэнна. Вялікія сельскія сем'і вырашаюць сёння свае жыллёвыя праблемы не за кошт сваіх вёсак, а райцэнтраў. З вёскі ў горад з'язджаюць сем'і з вялікай колькасцю людзей. Але ж яны першапачаткова сельскія жыхары. Калі яны трапляюць у гарадскія кварталы, страчваюць сувязі з зямлёй. Невядома, што ад гэтага выйграе горад, але для вёскі вялікая страта. І гэтую тэму ўзнімаюць у розных рэгіёнах. На сяле застаюцца сталыя людзі, а працаваць няма каму.

Праблема № 5. Чыстая вада

Апошнім часам у сельскай мясцовасці будуюцца станцыі абезжалезвання. Але скаргі на ржавую ваду не прыпыняюцца. І, сапраўды, ёсць праблемы.

— На сёння гэта вельмі важнае пытанне практычна для ўсіх населеных пунктаў

Гэта тое звяно, якое вельмі набліжана да сельскага чалавека. Я ездзіў па рэгіёнах, размаўляў з прадстаўнікамі розных сельсаветаў, і яны казалі прыблізна адно і тое ж: сельвыканкам павінен быць, а колькасць дэпутатаў на тэрыторыі сельвыканкамаў можна паменшыць удвая, а дзесьці і ўтрыя. Для таго каб сельвыканкам паўнаўрадкова функцыянаваў, трэба, каб было не два, а як мінімум чатыры чалавекі. Бывае, што за адным сельвыканкамам замацавана да 1,5 тысячы чалавек насельніцтва. Фізічна абслугоўваць такую колькасць людзей двум чалавекам немагчыма. Лагічна, калі акрамя старшыні і кіраўніка справамі ў структуры сельвыканкама будзе рабочы, які павінен сачыць за добраўпарадкаваннем тэры-

не будзе праблем, як вуліцу пачысціць, спархнелы дом знесці. У горадзе гэтым ЖКГ займаецца, а на сяле старшыня сельвыканкама бегае за старшыняй калгаса, просіць дапамагчы. А там свае задачы, свае праблемы. Добра, калі яны ў прыцельскіх стасунках, могуць дамовіцца, а калі не?

Праблема № 4. Захаваць сяло

Калі ў вёсцы закрываецца школа, лічы, яна бесперспектыўная. Але якія могуць быць школы, калі дзяцей няма? На сяле кажучь: Указ № 240 паўплываў на тое, што з вёсак у гарады сталі з'язджаць шматдзетныя сем'і. У выніку вёска страчвае самых перспектыўных сваіх жыхароў.

паўднёва-ўсходняга рэгіёна. Узяць той жа Крычаў. Ёсць новыя мікрараёны, дзе з водазабеспячэннем ніякіх праблем. Але асноўная частка горада карыстаецца старымі сеткамі, якія пабудаваны ў савецкі час. Станцыя абезжалезвання не можа вырашыць праблему, пакуль існуюць старыя сеткі водазабеспячэння. Вада спачатку набывае неабходныя ўласцівасці, але, пакуль бяжыць па старых трубах, амаль цалкам іх страчвае і паступае да спажываўца ў непрыглядным выглядзе. Гэта каласальныя затраты, але праблему трэба вырашаць комплексна з заменаю сетак. Інакш якасці вады не дабіцца.

Нэлі ЗІГУЛЯ
Фота з сайта
lenadm-mogilev.gov.by

РАЗГЛЕДЖАНА НА СЕСІІ

Адказ на «інфекцыйныя выклікі»

На чарговай сесіі Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў глаўным пытаннем была работа арганізацый аховы здароўя ў час распаўсюджвання інфекцыі, выкліканай COVID-19. Аднак гаварылі не толькі пра медыцыну, але і пра ўсё, што звязана з уплывам каранавіруснай інфекцыі на жыццё. Дарэчы, арганізавалі мерапрыемства ў фармаце відэаканферэнцыі.

Віцебшчына, як вядома, першай прыняла на сябе ўдар з боку COVID-19. І пры гэтым, як падкрэсліў старшыня аблсавета дэпутатаў **Уладзімір Цярэнцьеў**, на поўначы Беларусі годна вытрымалі «выклік». Было арганізавана ўзважанае і рацыянальнае супрацьстаянне. Механізм узаемадзеяння ўлады і службыў, ведамстваў, рэалізацыя комплексу санітарна-эпідэміялагічных мерапрыемстваў аказаліся эфектыўнымі. Лагістыка вызначэння наяўнасці інфекцыі, лячэння і рэабілітацыі адпрацаваныя, і найлепшае перанялі ў іншых абласцях.

Галоўны ўрач Віцебскага абласнога цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Уладзімір СІН-КЕВІЧ расказаў, што для з'яўлення так званых калектыўнага імунітэту трэба, каб ён быў не меншы за 60 % насельніцтва, а дзеля гэтага вельмі важна рабіць прафілактычныя прышчэпкі.

Уладзімір Цярэнцьеў звярнуў увагу, што ў сістэме адукацыі пакуль што абаранілі сябе і панізілі верагоднасць распаўсюджвання інфекцыі такім чынам меней чым 30 % работнікаў. Таму неабходна, каб да сярэдзіны жніўня (за некалькі тыдняў да пачатку новага навучальнага года) гэты паказчык у прадстаўнікоў педагогікі быў на ўзроўні 75 %. Настаўнікі самі павінны агітаваць сем'і, чые дзеці ў іх вучацца, у неабходнасці зрабіць прышчэпку.

Для параўнання: вакцынацыя работнікаў устаноў сістэмы сацыяльнай абароны перавышае 60 %, медыкаў і фармацэўтаў больш за 70 %.

Трэба разумець, што прафілактычная кампанія панізіць «пандэмічную напружанасць», дазволіць сэканоміць грошы, якія вылучаюцца медыцыне для лячэння. Ды і вельмі важна, што людзі, якія не будуць хварэць, змогуць выконваць свае службовыя абавязкі.

Начальнік галоўнага ўпраўлення аховы здароўя Віцебскага аблвыканкама Міхаіл ВІШНЯВЕЦКІ расказаў, што падчас піку так званай першай хвалі пандэміі для інфіцыраваных вылучалася каля 4,2 тысячы ложкаў — 40 % ад усіх, а на сёння гэты паказчык складае прыблізна 1,2 тысячы. Няма ніякіх праблем з забеспячэннем сродкамі абароны медыкаў, лекамі, абсталяваннем, у тым ліку і кіслароднай падтрымкі.

Неабходныя аналізы робяць у васьмі лабараторыях (з максімальнай загрузкай да трох тысяч проб), яшчэ адну адкрыюць сёлета ў Браславе. Там праводзяць даследаванне і па выхадных. У поўным аб'ёме задавальняюцца заяўкі на платнае тэсціраванне для ахвотных паехаць за межы Беларусі.

На сесіі акцэнтавалася ўвага на тое, што народным выбарнікам неабходна быць прыкладам для людзей. Падчас сустрэч з выбаршчыкамі, удзелу ў мерапрыемствах, наведвання грамадскіх месцаў трэба прытрымлівацца правілаў бяспекі. Каб распаўсюджванне каранавіруснай інфекцыі было мінімальным, неабходна насіць маску, апрацоўваць рукі антысептыкам і пры магчымасці знаходзіцца на адлегласці ад іншых на паўтара метра. А яшчэ — зрабіць прышчэпку.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ДЗЕНЬ СЕЛЬСАВЕТА — ЯКІ ЁН?

(Заканчэнне. Пачатак на 7-й стар.)

Яшчэ адна ініцыятыва жыхароў аграгарадка Каўпень — добраўпарадкаваць зону вакол новай дзіцячай пляцоўкі, якая з'явілася каля Дома культуры. Гульнёва-спартыўнае абсталяванне на сэканомлены бюджэтныя сродкі сваімі сіламі набыў сельсавет, людзі жадаюць таксама ўнесці сваю лепту, каб было ўтульна адпачываць з дзецьмі.

Што датычыцца дапамогі ў навадзенні парадку на зямлі — высечка дзікарослай расліннасці, абкошванне населеных пунктаў, прыбіранне несанкцыянаваных звалак, — гэта ажыццяўляюць замацаваныя арганізацыі.

— Не застаюцца без увагі і грамадзянскія могілкі, на пастаяннай аснове праводзіцца санітарная прыборка, — падкрэслівае старшыня Каўпенскага сельвыканкама. На кантролі ўлад — работа па ўліку і скарачэнні колькасці пустых і старых дамоў, будынкаў і збудаванняў. Гэта не толькі пытанне эстэтыкі, але і перш за ўсё бяспекі вясцоўцаў.

— У межах рэалізацыі Указа № 357 на тэрыторыі сельсавета выяўлены і пастаўлены на ўлік 21 пусты дом, з іх чатыры домаўладанні прызнаныя непрыдатнымі для пражывання, па 15 шукаюць спадчыннікаў, на два дамы атрыманы апавяшчэнні аб навадзенні парадку і намеры іх далейшага выкарыстання, — зазначаюць у сельвыканкаме.

Зямельныя ўчасткі, вызваленыя пасля зносу старых домаўладанняў, выдаюцца сем'ям для індывідуальнага будаўніцтва, вядзення асабістай дапаможнай гаспадаркі, агародніцтва. Калі аб'екты, што не выкарыстоўваліся, знаходзяць свайго дбайнага гаспадара, гэта асабліва радуе. Адзін з нядаўніх прыкладаў — адкрыццё ў аграгарадку Каўпень сучаснага гандлёвага аб'екта ў будынку былой сталовай Лоеўскай райспажыўкааперацыі. Хутка ў гэтым населеным пункце з'явіцца новы сучасны вытворчы аб'ект — хлебапярка.

Забеспячэнне людзей таварамі першай неабходнасці і работа гандлёвых аб'ектаў на вёсцы — таксама на кантролі мясцовых улад. На тэрыторыі сельсавета стацыянарныя гандлёвыя аб'екты працуюць толькі ў трох населеных пунктах. Там, дзе крам няма, жыхароў абслугоўваюць аўталаўкі, якія прыязджаюць дакладна па раскладзе. У вёсках, дарэчы, арганізавана работа перасоўнага аддзялення сувязі, дзе вясцоўцы могуць аплаціць паслугі, атрымаць і здзяйсняць паштовыя адпраўленні, заказваць тавары. Наладжаны добрыя транспартныя зносіны з раённым цэнтрам.

Між тым сёлета на Лоеўшчыне працягваюць праводзіць мэтанакіраваную работу па выкананні сацыяльных стандартаў. Старшыня райвыканкама Вераніка Байкова і старшыня раённага Савета дэпутатаў Ірына Пастухова звярнулі асаблівую ўвагу на работу сацыяльна значных аб'ектаў на тэрыторыі сельсавета. На іх кантролі — узровень і якасць забеспячэння дзяржаўных сацыяльных стандартаў па абслугоўванні насельніцтва. Дадзены канкрэтныя даручэнні па далейшай рабоце: добраўпарадкаванне тэрыторыі і будынкаў сацыяльна значных аб'ектаў, прывядзенне ў належны стан аўтамабільных дарог. Але не менш важна працягнуць работу і па заахвочванні мясцовага насельніцтва на навадзенне парадку на дваровых тэрыторыях, вакол домаўладанняў.

— Падчас правядзення Дня сельсавета чарговы раз пераконваемся, наколькі важна выбудаваць моцную каманду на вёсцы. Падтрымка павінна ісці і ад памочнікаў старшыні сельвыканкама, старэйшын, мясцовых жыхароў, арганізацый у кожным населеным пункце, бо пытанні добраўпарадкавання заўсёды актуальныя і патрабуюць увагі не толькі камунальных і дарожных службаў, але і саміх жыхароў. Толькі разам мы здольныя дасягнуць станоўчага выніку, — адзначыла Ірына Пастухова. — Пераканана, што ў гэтай рабоце дапамагаюць дыялог з людзьмі, падтрымка і дапамога.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.

Дастоева, што дало прозвішча класіку

У аграгарадку Іванаўскага раёна, што на Брэстчыне, рыхтуюцца да 200-годдзя з дня нараджэння Фёдара Дастаеўскага

Карані роду вялікага рускага пісьменніка Фёдара Міхайлавіча Дастаеўскага — у Дастоеве Іванаўскага раёна. Больш за 500 гадоў таму пінскі князь выдаў грамату на валоданне некалькімі вёскамі на Іванаўшчыне баярыну Данілу Рцішчаву. Апошні ўзвёў свой маёнтак у сяле Дастоева. А старэйшаму сыну даў двойное прозвішча Рцішчаў-Дастаеўскі ў гонар паселішча. Такім чынам, Дастаеўскі абавязаны Дастоеву прозвішчам, а Дастоева абавязана пісьменніку сваёй вядомасцю.

Сам класік ніколі не быў у гэтых мясцінах, а вось яго нашчадкі зацікавіліся радзімай продкаў. І паспрыяў такім сустрэчам літаратурна-краязнаўчы музей, які функцыянуе ў школе амаль тры дзесяцігоддзі. Вясной 2007 года ў вёску з С.-Пецяўбурга прыязджаў праўнук пісьменніка Дзмітрый Дастаеўскі. Ён перадаў музею цэлы шэраг каштоўных экспанатаў.

Перад святкаваннем 190-годдзя Фёдара Дастаеўскага дзесяць гадоў таму ў музеі была абноўлена экспазіцыя, значна павялічылася плошча музея.

Тады ж Еўразійская эканамічная супольнасць перадала школе поўны збор твораў класіка ў 20 тамах. Сёлета ў лістападзе будзе адзначана 200-годдзе з дня нараджэння знакамітага пісьменніка. І ў Дастоеве актыўна рыхтуюцца да гэтай падзеі.

Як паведаміў старшыня Моладзскага сельскага Савета Сяргей ГРАБАР, работы па добраўпарадкаванні і паляпшэнні знешняга выгляду населенага пункта вядуцца з вясны. Неўзабаве ў вёсцы адкрыецца кафэ, дзе зможа падсілкавацца любы госьць, турыст, падарожнік. Рамонт і мадэрнізацыя памяшкання пад пункт грамадскага харчавання займаецца ААТ «Дастоеўскае».

Яго дырэктар Вадзім ПЕРНАЧ раскажаў, што будынак пад кафэ

на баланс гаспадаркі перадало райспажыўтаварыства. Некалі тут быў магазін, потым яго закрылі. А сельгаспрадпрыемства ўзялося за свае сродкі надаць памяшканню новае жыццё. Першых наведвальнікаў, як чакаецца, кафэ прыме ўжо гэтай восенню.

Цэлы памятны комплекс вымаляваецца на ўездзе ў вёску. Нядаўна

скасць рыхтуецца адзначыць юбілей вялікага земляка. Вясцоўцы навадзяць парадак у дварах і абалп іх, уладкоўваюць кветнікі і клумбы.

Ну і, вядома, школа, якая носіць імя пісьменніка, рыхтуецца да знакавай даты. Летась у школе з'явіўся прэс-цэнтр. На яго базе запланаваны абласныя семінар краязнаўцаў, пройдзе і семінар для настаўнікаў. Музей ужо сёлета стаў арганізатарам раённага конкурсу чытальнікаў і раённай віктарыны «Па мясцінах Дастаеўскага».

— Прэс-цэнтр — гэта, хутчэй, умоўная назва вялікай канферэнц-залы, дзе можна правесці любое мерапрыемства, — расказала загадчык аддзела культуры Іванаўскага райвыканкама Валянціна БАРАДЗІНЧЫК. —

Асноўным мерапрыемствам святкавання 200-гадовага юбілея класіка стане навукова-практычная канферэнцыя па спадчыне пісьменніка, якая запланавана ў лістападзе ў Дастоева. Згодна ўдзел у ёй пацвердзілі многія беларускія і расійскія навукоўцы і літаратары. Днямі пройдзе пасяджэнне аргкамітэта па названым мерапрыемстве, будуць вызначаны асноўныя кірункі падрыхтоўкі канферэнцыі. Зараз за кошт раённага бюджэту ідзе абнаўленне будынка школы, дзе размяшчаецца музей Дастаеўскага і названы прэс-цэнтр, — удакладніла Валянціна Андрэеўна. — Вядзецца рамонт даху, абнаўляюцца пэўныя камунікацыі, ва ўсю моц ідзе касметычны рамонт памяшканняў.

Яшчэ суразмоўніца падкрэсліла, што Дастаеўскага памятаюць на Іванаўшчыне, і адзнака яго юбілею не абмяжуецца лістападаўскім мерапрыемствам. Бібліятэкі, іншыя ўстановы культуры, школы праводзяць памятна-імпрэзы з пачатку гэтага года. А яшчэ на Іванаўшчыне жыве надзея, што некалі падобнае святкаванне адбудзецца на адноўленай сядзібе Дастаеўскага. Цяпер на тым месцы знаходзіцца толькі памятны знак. А помнік класіку рускай літаратуры стаіць у самым цэнтры вёскі з 1995 года.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Фота з адкрытых крыніц.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15

ад 17 лютага 2009 года выдадзена

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ АЛЯКСАНДР МІКАЛАЕВІЧ.

Адказны за выпуск: АНУФРЫЕВА В. А.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў):
zvarot@zviazda.by

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 14.804.

Нумар падпісаны ў 19.30
8 ліпеня 2021 года.

Аляксандр МАЦЯС:

«МЫ НЕ ўМЕЕМ ЗНАХОДЗІЦЬ ПРЫГОЖАЕ ў МАЛЫМ»

Размаўляць пра культуру з любоўю, без ацэнак, але паказваючы аўдыторыі, што беларусам ёсць што любіць, чым ганарыцца і натхняцца — гэта пазіцыя карэспандэнта АНТ Аляксандра Мацяса. Ён не дзельць людзей па поглядах, але любіць і паважае за прафесіяналізм. Разам з тым перакананы, што культурны і турыстычны патэнцыял Беларусі мае вялікія магчымасці. Пры сустрэчы і распыталі ў Аляксандра пра работу ў тэлежурналістыцы, творчых людзей, малую радзіму і яго асабістыя каштоўнасці.

ЦІ ВІДАЦЬ ТВОРЦУ ў НАТОЎПЕ?
— З чаго для вас пачынаецца культура?

— З любові да яе самой. Таму што трэба любіць тое, чым займаешся. Ты павінен размаўляць са сваімі суразмоўцамі не толькі ў твая хвіліны, пакуль вы запісваеце інтэрв'ю, па прынцыпе «убачыліся і да пабачэння». Я імкнуся са сваімі героямі выбудоўваць сяброўскія адносіны. Трэба часам ім патэлефанаваць і пацікавіцца, які ў іх настрой, як здароўе ці проста пагаварыць пра жыццё.

— Вось цікава, ці адрозніваецца нечым беларускі творчы чалавек у жыцці і ў кадры?

— Так, перш за ўсё тым, што людзі пачынаюць падбіраць словы. І я вельмі не люблю, калі мяне просяць загадзя даць ім пытанні, каб падрыхтаваць на іх адказы. На гэта я заўсёды кажу: «Я ж буду ў вас пытацца пра тое, у чым вы эксперт». А нашы людзі хочуць нават імпрывізацыю падрыхтаваць. Я супраць такога.

— На ваш погляд, чаму так атрымліваецца: недастаткова ўвагі ці проста гэта рамкі, за якія баяцца выйсці: а раптам скажу лішняе?

— Гэта ментальнасць. І яна сфарміраваная не ў 1990-я і не ў 2000-я гады. Мы ж беларусы, глядзім заўсёды, каб сусед чаго не сказаў і чаго дрэннага не выйшла. Лепш увогуле моўчкі пасядзець. Я ў адной са школак нядаўна сутыкнуўся: дзіця настолькі «настрапалілі», што нельга было пісаць ягоны завучаны расповед. Прашу: раскажы па-свойму. Не, зацяўся, і усё...

— А ці павінен творчы чалавек вылучацца ў натоўпе?

— Мне здаецца, што творчы чалавек — гэта антаганіст натоўпу. Я, напрыклад, не такі. На масавых мерапрыемствах нахштальт «Славянскага базару ў Віцебску», Дня беларускага пісьменства я вельмі хутка стамляюся, і калі шмат людзей вакол і кожны нешта кажа, крычыць, то мне цяжка. У гэтым сэнсе я больш камерны чалавек. Хоць люблю шумныя кампаніі, але толькі не падчас працы. Мне здаецца, творчыя людзі хутка стамляюцца ад патоку інфармацыі, таму такі чалавек не можа быць у натоўпе... Калі ж гаварыць пра знешні выгляд, то тут ужо кожны сам вырашае. Я розных людзей сустракаў. Напрыклад, асацыяцыя з музейнымі супрацоўнікамі, што выгляд у іх такі вінтажны... Але ж так не заўсёды. Не звяртаю ўвагі: вопратка дарагая ці сціплая. Важна, што чалавек кажа, як ён даносіць гэта да гледача, як падае свой прадмет.

— Ці заўсёды ўдаецца быць на адной хвалі з суразмоўцамі, бо сустракацца ж даводзіцца з людзьмі розных творчых прафесій?

— Амаль што. Калі дыялог не складваўся, то гэта здаралася толькі хіба з заезджымі. Таму што беларус з белару-

У Капылі, на малой радзіме.

сам заўсёды знойдзе паразуменне. А вось несупадзенне часам бывае з «хайпавымі» артыстамі. Ёсць і шмат момантаў, якія застаюцца за кадрам. У мяне, напрыклад, была сітуацыя з адной расійскай спявачкай, калі яна пашкодзіла нагу, і мы былі адзінай камерай, якая тое зняла, але наша каманда засяродзіліся не на падзенні зоркі, а на тым, каб дапамагчы ёй падняцца. І потым на службовым аўто адвезлі яе ў бальніцу...

— Не сакрэт, што перад любой сустрэчай па рабоце мы, журналісты, рыхтуемся. Як у вас гэта адбываецца?

— Жонка ўкладвае дачку спаць, а я саджуся за стосік кніг і асвятляю ў памяці патрэбныя веды. Бо, разумееце, калі сёння ў цябе выстава, а ўчора быў тэатр, а потым фестываль выяўленчага мастацтва, то хоць бы для сябе ты хочаш згадаць нейкія моманты. Самаадукацыя патрэбна. І я ў гэтым плане старамодны чалавек, бо вельмі люблю друкаванае: газета, часопіс, кніга... Кніг тысячы дзве ў мяне ўжо ёсць напэўна. У нататніку я пішу ад рукі. У мяне з дзяцінства добрая зрокавая памяць. Бывала, ва ўніверсітэце ты напішаш «бомбу» і нават не скарыстаешся ёй, але дастаеш білет і бачыш тэкст перад вачыма.

— Дарэчы, пра кнігі. Вы расказвалі, як з кожнай камандзіроўкі тата прывозіў іх. Які лёс сямейнай бібліятэкі?

— Часткова яна пераехала са мной, таму што кнігам трэба дзесьці жыць. Я рос і фарміраваўся на розных кнігах. Заўсёды любіў беларускую літаратуру. У школьныя гады здарыўся такі выпадак. У мяне былі адны пяцёркі па літаратуры, а потым нам задалі прачытаць «На ростанях» Якуба Коласа, я пачаў чытаць і пасля пяці старонак зразумеў, што не ідзе мне кніга. Прышоў і кажу настаўніку: «Не магу чытаць гэты твор, стаўце двойку». А потым я быў у адпачынку і знайшоў у маці гэтую кнігу. Праглынуў залпам і лічу гэты твор вялікім. Пасля патэлефанаваў у музей Коласа, каб даведацца, ці з'яўляецца Ядвіся рэальным персанажам. Аказваецца, гэта была дзяўчына, якую пісьменнік пахаў, калі прыехаў у Люсіна. А потым яна засталася па той бок мяжы, і так разышліся іх лёсы.

— Ці ўдаецца цяпер выкрываць час для чытання, каб менавіта для душы?

— У асноўным, на жаль, усё ж такі больш чытаю па рабоце. Але ёсць падборачка кніг, якія хачу прачытаць. У Сяргея Астрэйкі зборнік вершаў выйшаў. Мне яго жонка набыла, тым больш што ён мой зямляк. Я маленькую бібліятэчку Капылі збіраю. Не ведаю, як каму, а мне тры Гады малой радзімы пайшлі на карысць. На мяне гэты час паўздзейнічаў сапраўды. Цягне туды.

КАРЫСНАЕ ЗАПУСЦЕННЕ І АДЧУВАННЕ АПОРЫ
— Сёлета ў Капылі (на вашай малой радзіме) будзе адзначацца Дзень беларускага пісьменства. Ці ёсць у вас нейкія чаканні?

— Я люблю Дні беларускага пісьменства, таму што гэта вельмі беларускае свята, тут ёсць беларуская душа. І зноў жа для беларускіх гарадоў гэта шанс быць заўважанымі. Мы часта ў Мінску думаем меркамі МКАД, а за ёй таксама ёсць жыццё. І разумееце, калі твой горад заўважаюць на нацыянальным узроўні і як мінімум год яго назва гучыць усюды, то гэта вельмі шмат значыць для людзей. Нам усім важна ўсведамляць сябе часткай народа, нацыі.

— Такія святы — гэта яшчэ і магчымасць змяніць умовы жыцця для мясцовых да лепшага... Хоць не абыходзяцца такія дзеянні і без крытыкі...

— Колькі людзей — столькі і меркаванняў, і гэта нармальна. Усім не дагодзіш, заўсёды знойдзецца

ца той, хто раскрытыкуе любоў дзеянні. А іншы скажа, як добра і прыгожа стала ў гэтым месцы. Мы не ўмеем знаходзіць прыгожае ў маленькім. Я асабіста вельмі люблю быць у малых гарадах. Там ты знойдзеш, напрыклад, адзіны будынак канца XIX стагоддзя і проста смакуеш тое, што бачыш. Маеш магчымасць уявіць, што там было. У думках дабудуваеш мястэчка і ўяўляеш, як усё выглядала раней. Маленькія гарады прывабныя тым, што там ты можаш зрабіць для сябе сапраўдныя адкрыцці. Вядома, калі чалавек жыве там увесь час і кожны дзень усё гэта бачыць, то яму можа і нецікава, а ты прыязджаеш, спасцігаеш месца і захапляешся. Шкада, часта ў нас кіруюцца прынцыпам, каб зрабіць прасцей, а з-за гэтага мы страчваем гістарычнае аблічча будынка. І атрымліваецца, што старыя майстры маглі зрабіць больш складана, чым сучасныя рэ-

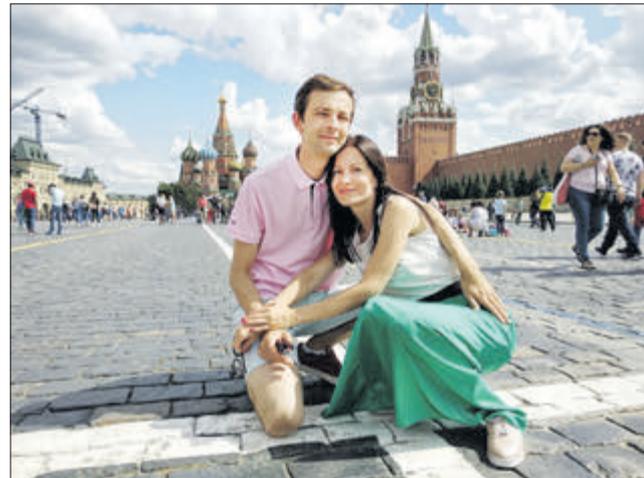
наватары. Таму часам умоўнае запусценне ідзе на карысць гістарычнай каштоўнасці.

— Чаго, на вашу думку, не хапае малым беларускім гарадам?

— У нас на раёнах прамысловасць і сельская гаспадарка ў прыярытэце, а культура, турызм з нявыкарыстаным патэнцыялам. Напрыклад, я заўсёды кажу, што лёс Капыля — быць горадам-спадарожнікам Нясвіжа. Не хапае маршруту, які б звязваў іх. Так, там аграрны рэгіён, але яго патэнцыял турыстычны, нават калі не браць літаратару, найвелізарнейшы. Аднак пакуль не створана інфраструктура для турыстаў. Трэба прапрацоўваць брэнд тэрыторыі. Рэгіёны ў плане культурнай разнастайнасці цяпер вырываюцца наперад. І многія інстытуцыі там нават пры адсутнасці вялікіх грошай прапануюць прадукт, які не сорамна паказаць...

— Вы, як чалавек публічнай прафесіі, знаходзіце ў ёй для сябе больш пераваг ці нейкіх адмоўных момантаў?

— Я заўжды кантралюю ўласнае меркаванне. Вядома, мой профіль у сацсетках — гэта мая асабістая прастора. Хоць у святле апошніх падзей у мяне там вельмі рэдка з'яўляюцца нейкія рэчы, якія не датычацца працы. І, як правіла, мне пішуць тыя людзі, якім мне ёсць што адказаць. Але я ніколі не ўступаю ў публічную палеміку. Не пішу каментарыяў і не чытаю іх. Мне гэта проста нецікава. Плюс у нашай сям'і ёсць правіла, што мы не публікуем сямейныя фотаздымкі. Не таму, што не хочам, а проста сацсеткі спарадзілі тое, што вельмі размытай стала мяжа паміж асабістым і публічным. Усё ж такі павінна заставацца нешта і для сябе.

З жонкай.

— Сёння вы больш шчаслівы ў кадры ці па-за ім?

— Не магу сказаць, што будзе заўтра, але мне падабаецца тое, чым я займаюся і што раблю. У мяне ёсць тая свабода, якую зараз многія шукаюць. І калі былі пэўныя падзеі, то я ні на хвіліну не пашкадаваў, што застаюся на сваім канале. Я не з тых, хто коней мяняе на пераправе. Мы ў адказе і за сваіх калег у тым ліку. Наколькі б ні адрозніваліся нашы погляды. Трэба адзіным фронтам выстаць, а потым ужо разбяромся, чыя праўда і хто сыдзе, а хто застанецца. Я шчыра ўдзячны, што наш кіраўнік Марат Маркаў змог захаваць калектыў, і наш АНТ выстаў. З намі размаўлялі, і нас чулі... Але калі спытаць мяне, дзе я больш шчаслівы, то адкажу: «За кадрам». І гэта для мяне нават не параўнальна. Абсалютна спакойна стаўлюся да сваёй прысутнасці на экране. Я працаголік, але разумю, што калі нешта здарыцца, то толькі на родных можна разлічваць.

Алена ДРАПКО.

Фота з асабістага архіва героя.

Жыць цікава

ЦЕСТА ЛЮБІЦЬ РУКІ

Жанчына пасля 50 стала рамесніцай і спраўдзіла мару ўсяго жыцця

На майстар-клас да яе нядаўна прыезджала цэлая група хлебпёкаў-аматараў з Мікашэвіч і Лунінца. Святлана КАЛІНОЎСКАЯ з задавальненнем паказвала і расказвала, вучыла жанчын таму, што ўмее сама, чаму ў свой час навучылася ад мамы. Святлана Фёдарэўна не з тых майстроў, хто ўтойвае сакрэты і нізавошта не падзеліцца рэцэптам смачнага пірага, яна ўмее частаваць, умее і расказаць, а яшчэ цудоўна спявае, займаецца рукадзеллем і дорыць людзям свае вырабы. Такі востры чалавек-пазітыў, якіх цяпер не часта і сустрачаш.

Святлана КАЛІНОЎСКАЯ (злева) разам з сястрой Тамарай БРУХАН за работай.

РЭЦЭПТЫ — АД МАМЫ

Пачаткоўцам ад хлебапечэння яна паказвае звычайна свой любімы пірог з тварагом і хлеб з бульбай. Бульбачку папярэдне тушыць да паўгатоўнасці з цыбуляй на алеі, а потым перамяжоўвае тонкімі слямі цеста. Начынку, паводле яе слоў, раскладваюць па баках і ўсырэдзіне, зашчыпваюць, а затым усю «канструкцыю» выварочваюць, і атрымліваецца гэтакі хлебсонца, які доўга не чарсцее. Але ж галоўны сакрэт майстрыхі заключаецца ў любові да сваёй справы. Святлана часта ўжывала слова «любоў» падчас нашай гутаркі, напрыклад, сказала так: «Мама дала нам столькі любові, што на ўсё жыццё хапае».

Нарадзілася і вырасла Святлана Каліноўская ў вёсцы Любань Лунінецкага раёна. Расказала, што ў бацькоў было пяцёра. Мама ў 27 гадоў засталася ўдавой, адна ўзнімала дзяцей. Ад цяжкай сельскай работы іншы раз здавалася, што васьць-васьць упадзе. Але ж тая ніколі не паказвала стомы і вельмі часта балавала дзятку дамашнімі пірагамі, пякла хлеб, пачэнне, пернікі. Малако і масла былі свае, муку і цукар куплялі. У дзяцінстве ўсё выглядала натуральным, у тым ліку мацярынская моц, невы-

чарпальная энергія. Сёння Святлана Фёдарэўна разважае, спрабуе ўсвядоміць, што ж дала сілы яе маці — простае вясковае жанчыне. І прыходзіць да высновы, што характар быў закладзены ў дзяцінстве, усё ў асобе чалавека — ад сям'і. У бацькоў Таццяны Канапацкай некалі нарадзілася дзесяць дзяцей. Саму Таццяну маці нарадзіла ў полі, калі пайшла зграбаць сена.

— Тады ў нашых краях былі спрэс балоты. Сена для каровы здабывалі на любым лапіку зямлі. Каб дабрацца да сенакоса, часам трэба было прайсці ледзь не па шыю ў вадзе альбо плыць на лодцы. Вось так і пайшла мая бабуля, цяжарная мамы, па пояс у вадзе, а калі зграбала капы з дзве сена, прыйшоў час нарадзіць. Ну і нарадзіла ў полі. Пад вечар дзед прыехаў па яе і дзіця

на лодцы. А па дарозе дадому цікаўныя аднавяскоўкі падзяліліся з ёй навіной: «Ці чула ты, Фядося, што на балоце баба нарадзіла?!» А тая ў адказ: «Не, не чула». Бо пасаромелася прызнацца, а немаўлятка, на шчасце, спала, прыкрытае ручніком, і маму не выдала.

— Дзед быў такі гаспадар, — працягвае Святлана, — што ў 1939-м годзе ледзь не запісалі ў кулакі, выратавала толькі тое, што ніколі не наймаў работнікаў для гаспадаркі, спраўляліся сваёй сям'ёй. А калі прыйшлі немцы, то яго хату як найлепшую ў вёсцы выбралі для размяшчэння афіцэра. Толькі васьць «аддзякавалі» акупанты за пастой своеасабліва: пакідаючы вёску, хату спалілі.

ЗНАЙШЛА СВАЁ

І яшчэ, на што заўсёды звяртала ўвагу маці Святланы, кажучы пра сваё дзяцінства: яе бацькі гадалі так шмат дзяцей і ніколі паміж сабой не сварыліся. Дзеці не чулі лаянкі ў доме. А васьць песні гучалі заўсёды. Усе мамыны сёстры п'явунні, і яна спявае. Калі пасля інсульту знікла маўленне, здольнасць напяваць засталася. Цяпер маці Святланы, на жаль, не ўстае, не размаўляе, ёй патрэбны пастаянны догляд.

Апошняя і стала прычынай таго, што Святлана пакінула работу школьнага лабаранта. А потым зарэгістравалася ў якасці рамесніцы. Святлана Фёдарэўна цяпер займаецца любімай справай усяго жыцця: пячэ хлеб і духмяныя булкі.

У свой час яна працавала і цырульнікам, і, як ужо гаварылася, лабарантам, да любові справы падыходзіла з душой. Калі выйшла замуж, пераехала да мужа ў вёску Чарабасава, потым жылі ў Рэдзігераве. А калі ўжо ў іх сям'і было трое дзяцей, урачы паралі пераязджаць з мясцін, што пацярпелі ад чарнобыльскай аварыі. Тады яны перабраліся ў Высокае.

Але дзе б яна ні жыла і ні працавала, выпечка хлеба была для яе любімай справай. «За гэтай работай думкі нібы выстройваюцца ў адну лінію, прыходзіць у парадак душа. Кажуць, цяжка хлеб мясіць, бо цеста любіць рукі, — разважае Святлана, — але ж я цяжасці не адчуваю, бо гэта маё».

Хлеб з печкі.

СУЦЯШЭННЕ ДЛЯ ЦЕШЧЫ

Дзеці, а іх у Святланы трое, вядома, падтрымліваюць захапленне маці, хоць і не прамянаюць пажартаваць. Сын, бывае, перад выхаднымі тэлефануе, што збіраецца прыехаць, цікавіцца, чым займаецца мама. Калі тая скажа, што будзе булкі пячы, ён парыруе: «Тады мы не паедзем». Бо гэта значыць, што яна будзе вельмі занятая цэлы дзень з ранку да вечара.

А мінскі зяць-святар гаворыць так: «Гэтая работа не рамяство, а суцяшэнне для маёй цешчы». «Няхай сабе і так», — пагаджаецца яна. Бо ў цяперашняй сітуацыі, калі з-за хваробы маці яна прывязаная да дому, рамяством фактычна не зарабляе, у найлепшым выпадку вяртае затрачаныя на выпечку сродкі. Але ж яе прадукцыю ўжо ацанілі многія наведвальнікі абласных і раённых «Дажынак», бывае, замаўляюць пірагі і караваі на вяселле, на юбілей, іншыя мерапрыемствы — і заўсёды потым дзякуюць за смакату, захапляюцца ўменнем і майстэрствам пекара. А гэта для яе галоўнае.

Рэцэпты выпечкі перайшлі Святлане Каліноўскай ад мамы, тая ў свой час майстэрству навучылася ад маці. Часам нашай герані на дапамогу прыходзіць сястра Тамара, якая таксама з задавальненнем становіцца да стала і пліты. Муж падарыў на юбілей яшчэ адну духоўку. Таму цяпер можна паставіць некалькі боханаў адначасова: напрыклад, з арэхамі, з аўсянымі шматкамі, з кунжутам, з кменам, з часнаком. І дом напоўніцца непаўторным, непараўнальным пахам хлеба, без якога ў гэтай сям'і ўжо даўно не абыходзіцца ніводнае свята альбо агульная бясёда. І не толькі ў сям'і. Святлана з задавальненнем частуе сяброў і знаёмых. А яшчэ робіць сваімі рукамі многа розных сувеніраў, напрыклад шые шапкі-каўпакі на каструлі — каб доўга захоўвалася цяпло. Дарэчы, такую рэч можна выкарыстоўваць, калі прадукты трэба засцерагчы ад награвання, напрыклад пры перавозцы.

Творчую жылку яна перадала ў спадчыну дзецям. Дачка Святланы прафесійна займаецца роспісам ікон, сыны Вячаслаў і Сямён у свабодны ад работы час робяць гіпсавыя фігуркі для аздаблення ландшафту. А яна сама паспявае даглядаць хворую маці, падтрымліваць ва ўзорным парадку дом, у якім хоць бы раз на тыдзень абавязкова пахне свежым хлемам.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Будзьце здаровыя!

БУРШТЫНАВЫ ПАКОЙ І МЁРТВАЕ МОРА

Як пад Любанню ставяць на ногі перахварэлых на COVID-19

Санаторый «Світанак-Любань» працуе з 1984 года, уваходзіць у сістэму адкрытага акцыянернага таварыства «Белаграздраўніца». Размяшчаецца ўстанова ў сасновым лесе, дзе чысцютка паветра, маляўнічая прырода. А прырода, як вядома, у сукупнасці з рознымі працэдурамі, — найлепшы лекар. У гэтым упэўніліся не толькі беларусы, але і грамадзяне блізкага і далёкага замежжа: Польшчы, Германіі, Швейцарыі, Расіі, Ізраіля. Штогод у санаторыі адпачывае і папраўляе здароўе каля 6-7 тысяч чалавек.

«Фішка» здраўніцы — мінеральная вада, якая з'яўляецца аналагам трускавецкай. Якасць беларускай вады і яе лекавыя ўласцівасці пацверджаны айчыннымі вучонымі. Сёння гэтая вада запатрабаваная. І людзі, пабываўшы тут аднойчы, вяртаюцца яшчэ і яшчэ. Ёсць пастаянныя кліенты, якія тут лячыліся і адпачывалі па 10—15 разоў.

«Світанак-Любань» з'яўляецца вядучым санаторыем па лячэнні захворванняў нырака, мочакаменнай хваробы, мочавыдзяляльнай шляхоў, органаў дыхання і стрававання. Здраўніца ўкамплектавана шырокім спектрам дыягнастычнага і лячэбнага абсталявання, кваліфікаванымі ўрачамі, сярэднім медыцынскім персаналам, якія пастаянна павышаюць прафесійны ўзровень.

У санаторыі пацыенты могуць пакупацца ў вадзе, якая не саступае вядомай вадзе Мёртвага мора. Такого эфекту ўдалося дасягнуць дзякуючы салігорскай солі, канцэнтрацыя якой дасягае тры з паловай кілаграмы на метр квадратны. Знаходжанне ў басейне разгладжвае скуру, нармалізуе работу крывяносных сасудаў, умацоўвае імунітэт, абменныя працэсы арганізма. Другі фактар — гэта азёрная сапрапелевая гразь, якая дае станоўчы эфект пры лячэнні апорна-рухальнага апарату.

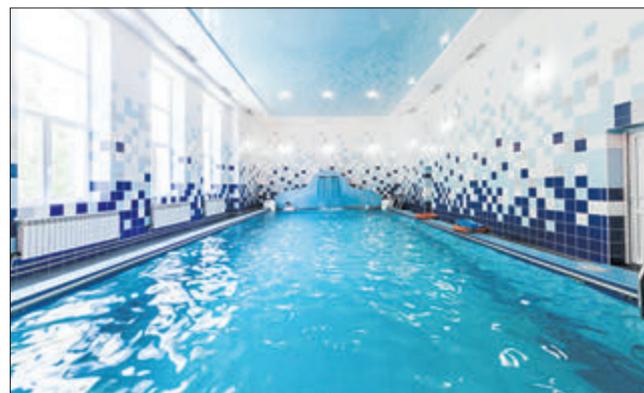
— У здраўніцы створаны і спраўдны бурштынавы пакой. Гэты прыродны матэрыял прывезлі з Калінінграда. Яго не драбнілі, каб захаваць тую энергетыку, якой ён напоўнены. Камяні маюць у састве бурштынавую кіслату, якая пранікае ў хворыя клеткі чалавека і дабратворна ўплывае на арганізм. Дадзеную метадку ўпершыню прымяніў знакаміты ўрач з Уфы Разіф Рапіеў. Менавіта дзякуючы бурштыну ён здолеў аднавіцца пасля анкалагічнага захворвання, — кажа **намеснік дырэктара па медыцынскай рабоце і харчаванні Віктар СТРУНЕЎСКІ**. — З'явілася і новая працэдура па ўзмацненні мужчынскай палавой функцыі. Усе замежныя госці едуць за гэтымі працэдурамі, улічваючы нашы невысокія цэны.

Рэспубліканскі цэнтр па аздараўленні і санаторна-курортным лячэнні насельніцтва распрацаваў праграму па рэабілітацыі грамадзян, якія перанеслі пнеўманію, асацыяраваную з інфекцыяй COVID-19. У спіс увайшлі 75 арганізацый з профілем «хваробы органаў дыхання». У іх лік увайшоў і санаторый «Світанак-Любань», расказаў Віктар Струнеўскі. За пяць месяцаў у санаторыі аздаравалася каля 250 чалавек, якія перахварэлі на пнеўманію.

Рэабілітацыя дазваляе значна палепшыць як фізічны, так і эмацыянальны стан чалавека, бо захварэць на ковід — гэта заўсёды стрэс. Рэабілітацыйныя мерапрыемствы добра ўплываюць на дыхальную і нервовую сістэмы. Гэтак дапамагаюць лячэбная фізкультура, дыхальная гімнастыка, інгаляцыя, наведванне салянога пакоя, добрае харчаванне, ужыванне фітачаёў, свежавыціснутых сокаў.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

Фота з сайта: rassvet-luban.by

БАБА СЕЯЛА ГАРОХ...

Мая блізкая прыяцелька (назвам яе Ніна Барысаўна) жыве ў глыбінцы, у вёсцы...

Зрэшты, не так важна дзе, болей важна як! Удумліва жыве, прыгожа, у працы, у клопатах пра сваю сям'ю, пра сяброў-знаёмых. Для іх яна і звязеця нешта можа, і пашыць, і на гародзе ўласным вырашціць (каб потым раздаць задарма)... Бо такі яна чалавек — душою дабрэнны!

Шкадуе ўсё жывое. А ўжо людзей...

Вось і яны да яе з павагай ставяцца, любяць дапамагчы альбо і проста зайсці, пагутарыць, паглядзець, што ў яе цвіце ды расце...

Прычым вось гэтым нават сельсавет неяк раз зацікавіўся: сам старшыня яго да Барысаўны зайшоў, па сялібцы пахадзіў, на грады падзіўся (вачам не паверыў: кавуны растуць!), а следам і таблічку выдаў «Двор узорнага парадку».

«Шчырую я, значыць, на сваіх плантацыях і чую, што брамка ляскае — нехта ідзе да мяне.

Так і ёсць: двое мужчын — прыбраныя, сур'ёзныя... Кажуць, што з міліцыі (ну і няхай, — сама сабе думаю. — Яна ж мая... Мяне беражэ!).

І сапраўды, як у тэлевізары, прадстаўляецца: называе прозвішчы-званні, пытаецца, ці можна мой агарод паглядзець? «Чаму не?! — ім кажу. — Ды калі ласачка!»

А сама зноў жа думаю, што гэта, мусіць, старшыня сельсавета пра кавуны ім раскажаў, а яны не паверылі — прыйшлі паглядзець...

Я да той грады і кіруюся, а яны, бачу, не — да кампоснай кучы ідуць. «Што гэта?» — пытае адзін, паказаўшы пальцам на раслінку.

Я яе не садзіла, не сеяла (мусіць, птушкі прынеслі?), але ж — не салгу — бачыла, што расце — пальмачкай і такая ж прыгожая...

Праўду кажуць: каб ведаў, дзе яма, то пераступіў бы.

І я, каб ведала, што гэта раслінка некага зацікавіць, даўно б яе ссекла! А так — бяда: як «госці» мае казалі, «в наячці факт прозиростая і возделывания».

Ну і далей амаль па Петрашну: калі ў тваім гародзе знайшлі радовішча нафты, то яна, безумоўна, дзяржаўная, а калі сцяблінку нейкай каноплі, то яна — твая».

А значыць, уліпла баба! На роўным месцайку!.. Прыйдзецца бажыцца перад гэтымі хлопцамі, што нічога такога не садзіла, не сеяла, што ў мяне — гоні бульбы, грады з капустай, з памідорамі-гуркамі, з гарохам ды кавунамі... І яны ж, гэтыя культуры, не канпелька — самі не растуць: іх «возделывать» трэба.

«Госці», бачу, як быццам, слухаюць, але ж пры гэтым робяць сваё: складаюць пратакол і — хто ж ведае — можа, план свой выконваюць, можа, прэміі зарабляюць?

Потым і мне яшчэ кажуць, каб тлумачэнне пісала, што канпелька гэтая сама насеялася, што ўпершыню і што вырошчваць яе я болей не буду».

...Як мая прыяцелька ўсё гэта перажыла, я, калі шчыра, не ведаю! І гэта за шчасце яшчэ, што з пратакола ўсё пачалося і ім завяршылася, а калі б не?

...Павучальная гісторыя, ці не так? Барысаўна (праўда, з часам, праз гады) распавядала яе з рогаў, з іроніяй, перасыпала рознымі цытатамі. А што здзіўляла найбольш, — па-ранейшаму шкадавала тую каноплінку-пальмачку!

Як і расліну гэтую ўвогуле, бо яна ж, гаротніца, ва ўсе часы карыснай была: гектары зямлі пад яе адводзілі. І чаго ні рабілі — і пажыўны алей, і вяроўкі, і лекі... У садах ад шкоднікаў сеялі, а цяпер...

Усё мяняецца, часам — непазнавальна.

Марыя Сівец,

г. Гродна.

КАБ НЕ ТАЯ ЯБЛЫНЬКА...

Для пачатку — трохі гісторыі. Недзе ў 30—40-я гады кіраўнікі кампартыі, каб палепшыць эканамічны стан дзяржавы, пачалі ўводзіць падаткі для дробных уласнікаў, прычым не толькі на кожную сотку зямлі, але і на плодывыя дрэвы.

Значыць, за кожнае з іх давядзецца плаціць... А з чаго, калі вёска была на мяжы выжывання, калі грошай у калгасах не плацілі і за так званыя працадні нічога нідзе не прадавалі?..

Не дзіва, што як толькі пачаўся «абход» ды «перапіс» яблынь-груш, у садах зазвінелі сякеры. Сумнае было відовішча — прыгожыя плодывыя дрэвы ішлі на дрывы, на дым...

Карацей, у вяскоўца Макара, калі сад высякаў, аж сэрца крывей аблівалася!.. Да маленькай яблынькі два дні хадзіў — і з пілкай, і з сякерай... А рука ўсё роўна не слухала — не падымалася: у куче, паміж сліў (і сліўняку) ён прышчапіў тады адмысловы гатунак і ўрэшце вырашыў: «Хай будзе што будзе! Раптам не заўважаць?!»

...І сам ён, можна сказаць, не заўважыў, як прабеглі гады, як адваяваў і больш-менш здаровым вярнуўся з фронту. А дома — вачам не паверыў — з тога квалага дубчыка вырасла дрэва! І такія на ім прыгожыя яблыкі, што вёска ды дзятва, змучаная нястачай ваенных гадоў, налюбавацца не маглі! А смялейшыя дык нават красці палезлі.

Макар чалавекам не сквапным быў, разумёў паўгалодных малых. Але ж і свая сям'я далёка не сытая: жонка напамілы бог прасіла, каб ён павартаваў недаспельныя яблыкі, каб было што на Спаса ў царкве пасвяціць...

Лёгка ёй сказаць «павартуй», а як, калі днём трэба ў калгасе працаваць? А ночку што — дома?

Злаваўся ён на жонку сваю, на зладзюжак, праклінаў тых «разумнікаў», з-за якіх высякалі сады, але ж хадзіў да яблыні.

...Найгорай там было ў дажджы: і нідзе не адыдзеш, і не схаваешся.

Але ж тут яму бочка на вочы трапіла — дубовая, шырокая, пустая... Макар неяк выцягнуў яе з пуні, закаціў у крапіву непадалёк ад яблыні і ўзрадаваўся: схованка — што трэба! Лёг і любата: паветра свежае, дожджык шуміць, жонка пад бок не штурхае...

Але ж гэта з вечара, а раніцай...

Выйшла яна ў двор і як не самлела: яблычкі абарваныя, зямля здратаваная, а муж яе ў бочцы соладка спіць.

Схапіла жанчына нейкую палку і давай будзіць...

Грукату шмат было! Вёска яго здалёку пачула: пасмяялася з няўдалага вартаўніцтва. І да таго ж даведлася (настаўнік гісторыі раскажаў), што адзін філосаф (Дыягенам звалі) у бочцы жыў, а Макар — толькі пераночыў...

Але нават гэтага было дастаткова, каб у вёсцы новая мянушка з'явілася, каб звычайны калгаснік раптам стаў Дыягенам, каб засталіся на зямлі Дыягенавы ўнукі, яго ж сядзіба. А калі пашукаць — хто ведае — можа, знойдзецца і бочка?

Ніна Кандрашонак,

г. Петрыкаў.

«СЯДЗІЦЬ — НЯХАЙ СЯДЗІЦЬ: ЕСЦІ НЕ ПРОСІЦЬ...»

Не так даўно нам з жонкай пашчасціла наведаць унікальны музей на калёсах — «Цягнік Перамогі», і я цяпер шчыра кажу: для таго, каб прайсціся па яго вагонах, не шкода было ні грошай, ні часу...

Калы турнікетаў нас сустракалі правяральшычкі-валанцёры: выдавалі маскі, вымяралі тэмпературу, суправаджалі групы ў вагонах... І тым самым напамінілі мне адну з прыгод.

...Значыць, выпісалі мяне са сталічнай бальніцы. Каб заехаць на вакзал, спускаюся ў метро. На ўваходзе мяне спыняюць: думаю, што з-за вялікай сумкі.

І сапраўды: адводзяць у бок, просяць паставіць яе на адмысловы столік, «прасвечваюць» металашукальнікам, і ён, як ні дзіўна, пішчыць — падае сігнал, што ў сумцы ёсць металічныя рэчы. «Што везаеце?» — пытаюць мяне кантралёры. Я спрабую ўспомніць: «Тэпці, ручнік, сподня бялізна, кніжкі, мыла... Ну што нам яшчэ ў бальніцы трэба?... З жалеза — як быццам, нічога?» — «Тады даставяйце, — прапаноўваюць мне, — будзем глядзець».

Я да сумкі... І тут жа ўспамінаю, што браў з сабой кубак і лыжку.

Яе — з нержавелай сталі — давялося адшукаць сярод іншых рэчаў, пакласці на стол, пасля чаго мяне з мірам адпусцілі...

«Я вам больш раскажу, — пачушы пра гэта, паабяцала адна з жанчын. — Помніце, Патрыярх Кірыл у Мінск прыезджаў? Дык мой дзядуля тады яго пабачыць хацеў — пабыць на сустрэчы. А ўжо ж не малады і Мінск далёка... То мне, студэнцы, сям'я даручыла яго праводзіць.

І вось мы прыезджаем у сталіцу, перад сустрэчай таксама праходзім кантроль. І ў мяне ўсё нармальна, а вось у дзядулі — не: прыбор сігналіць, што ёсць метал. Але ж адкуль, калі ў яго пры сабе аніякіх рэчаў — хіба ў кішэнях?

Дзядуля зняў гадзіннік, папругу, дастаў усё металічнае! А прыбор усё роўна пішчыць! Ад чаго — ніхто не разумее, бо ўсё ж, як быццам, паверылі?!

«Усё ды не ўсё! — усміхаецца раптам дзед. — Я, мае хлопчыкі, успомні! Ёсць адна жалезка, але ж яе не пакажаш!» — «Гэта чаму?» — пытаюцца «хлопчыкі». — «А таму, што яна — у сцягне: з часоў вайны там куля сядзіць. Адразу дастаць не выпала — баі цяжкія былі, а потым я сам не хацеў. Няхай, падумаў, сядзіць, раз есці не просіць...»

З той жалезнай куляй, як сказала ўнучка, дзед да скону пражыў. З ёй і пахавалі.

...Гэты расповед-успамін у тым месцы (каля «Цягніка Перамогі») і ў той час быў вельмі дарэчы! Як, зрэшты, у любы і заўжды, бо грэх не помніць нашых мудрых дзядоў.

Валерый Гаўрыш,

г. Чавусы.

Рубрыку вядзе Валянціна ДОЎНАР.

Неасабісты суб'ектыў

МОРА ГЕРАДОТА

Дзе можна набрацца незабыўных уражанняў і самых прыемных успамінаў

ХУТКА водпуск, і так хочацца на мора. Уяўляеш яго: то блакітнае, то бутэчэчна-зялёнае, як яно плешчацца аб ногі або люляе цябе на хвалях. Часам нават здаецца, што вільготны гарачы вецер прыносіць здалёк яго ледзь улоўны пах... Але яно, мора, сёлета ў жыцці здарыцца наўрад ці. Час неспакойны, лепш пабыць дома. А пра мора можна проста прыемна паўспамінаць, пагартышы яркія фотаздымкі. Балазе было яно неаднойчы — і Чорнае, і Азоўскае, і Міжземнае, і Эгейскае, і Адрыятычнае, і Балтыйскае, і Паўночнае... Я ўчора вечарам так і зрабіла — дастала альбомы з фота, паадкрывала папкі на кам'ютары, разглядала, успамінала кожнае сваё лета, калі даводзілася з'езджаць далей за сто кіламетраў ад Мінска ці роднай вёскі. Пасля паспрабавала прааналізаваць і падвесці вынік (пэўна, старэю) — якая з гэтых шматлікіх вандровак запамнілася найбольш, пакінула найярчэйшыя ўражанні і найбольш момантаў, якія людзі па-простаму называюць шчасцем. І, вы ведаеце, абсалютна нечакана для сябе зрабіла выснову: за ўсе гады мой найлепшы, найцікавейшы, напоўнены самымі яркавымі ўспамінамі водпуск быў на поўдні... роднай краіны, на моры Герадота, якое мы сёння называем Палессем.

ТАДЫ ўсё супала: і адсутнасць магчымасці паехаць кудысьці за мяжу, і нейкі распачна-самотны настрой, з якім вельмі не хацелася ехаць у родную вёску, і жаданне зрабіць штосьці такое нечакана-адчайнае нават для самой сябе. І такі дарэчны званок былога школьнага настаўніка гісторыі: «Еду пад Петрыкаў на раскопкі. Хочаш са мной, там яшчэ валанцёраў набіраюць...» Ужо праз два дні я трэслася ў ноч у душным плацкарце цягніка Баранавічы — Жытомір да невялікай станцыі Муляраўка, пасля на аўтобусе да Макарычаў — вялікага палескага паселішча, што раскінулася на беразе шырокай павольнай ракі... Кінуўшы ў школьнай спартзале, дзе атабарыліся новаспечаныя археолагі, рукзак і спальны мяшок, памчала на раскоп — вельмі хацелася з усімі пазнаёміцца ды паглядзець, што яно і як.

Прыемна ўраза ўсё. І кампанія — у асноўным студэнты-старшакурснікі гістафа ды некалькі іншаземцаў (прафесар і дзве яго студэнткі прыехалі аж з Амерыкі). І сама праца: пераціраеш сабе ў пальцах жоўценькі пясок, што выкідваюць хлопцы з раскопу, — і раптам знаходзіш у ім гліняны чарапок, ці кавалак аплаўленай жалезнай руды, ці — вялікая ўдача — бронзавае колца (капалі культуру V стагоддзя — першых вядомых славян). Але галоўным уражаннем была яе вялікая прыпяць — ёсць версія, што менавіта гэту паўнаводную шырокую раку падчас вясновага разводдзя і палічыў грэк Герадот морам. Спакойная, рудавата-чырвоная, яна цячэ ў Макарычах, лічы, за агародамі. А раскопкі нашы месціліся крыху далей — на старыку ракі, адкуль наш кіроўца Іванавіч штодня выцягваў па дзесяць-пятнаццаць вялізныя самоў. Ён нанізваў іх на лавозы дубец і ў выцягнутай руцэ ўрачыста прад'яўляў нам, падымаючыся ад берага. А вялікія рыбіны плямкалі шырокім ротам і грозна шавялілі вусамі (падобных страшыдлаў я тады ўбачыла ўпершыню).

Наеліся мы тады самяціны — на ўсё жыццё. Асабліва ўпадабалі юшку з галоў тады катлеты — пляскаць, памерам з далонь, белыя ўсярэдзіне — смаката! Такія вось у нас былі «спартанскія» ўмовы, хутчэй падобныя да санаторскіх. А яшчэ маладая бульба, свежая цыбуля з вялікімі ўжо залацістымі галоўкамі, купленыя на базары ў Мазыры ў бабуль у стракатых хустках, з загарэлымі да цёмна-рудого тварамі і рукамі. У Мазыр плавалі праз Прыпяць на пароме, які цягнуў невялікі кацяроў, што раз-пораз гучна чаху, намерваючыся спыніцца. І гэта таксама была прыгода, бы на здымках гістарычнага фільма, бо дзе ж яшчэ ў апошні год XX стагоддзя можна было пабачыць на пароме разам з машынамі вялікую рахманую карову, трох коз ды бухматы воз з сенам.

МЫ не нашмат адрозніваліся ад тых амерыканцаў, калі, разінуўшыся, з цікавасцю слухалі мясцовую гаворку, сакавітую, не падобную да літаратурнай. Дагэтуль помню: «Нагленны памідор вырас», — казала гаспадыня суседцы, з гонарам паказваючы праз плот той самы «нагленны» памідор, сапраўды, вялізны, больш падобны на гарбуз... Чаўны, самаробныя, вялікія, што туліліся ўздоўж берага, звалі гілярамі. На гэтых гілярах з аднаго берага на другі перавозілі вялікія копы сена... Яшчэ — і гэта самы цёплы ўспамін, адзін з самых важных у жыцці — мясцовая бабуля, у якой пайшлі купіць цыбулі. Яна спачатку прыняла нас за амерыканцаў і паставілася ветліва-насцярожана. Калі ж пачула, што мы з Мінска, радасна пляснула далонямі: «А мае ж вы дзеткі! Дык вы свае!» І завяла нас у хату, і накарміла абедам, і не адпусціла, пакуль не ўзялі ад яе вянок цыбулі — бясплатна (а мы ж хацелі купіць дзве цыбуліны), пакуль не насыпала цэлую торбу чырванабокх яблык. Памятаю, мы ішлі па вуліцы, смачна грызлі гэтыя яблыкі і разважалі, як добра быць сваім на сваёй зямлі. Для дваццацітрох-дваццаціціпяцігадовых гэта было вельмі патрэбнае разуменне, на перспектыву, можна сказаць...

Здзіўляла Прыпяць. Гушкала на сваіх карычневых хвалях, як сапраўднае мора, збірала над сабой цэлае неба белых птушак — нібы менавіта тут была школа лятання для маладых буслоў, «дыміла» шчыльным, бы малако, туманам на досвітках. Калі ж ночку здаралася навалыцца — чарнела і бушавала, а па берагах прыгаломшана кракаты векавыя дубы...

Зтаго працоўнага адпачынку я прыехала, як трапна сказала мама, «бы галавешка» — пахудзелая і літаральна чорная ад загару. На пытанне, дзе адпачывала, адказвала: «На поўдні», і ўсе зайзросна казалі: «А-а-а». «Роднай Беларусі», — працягвала я. Чамусьці многія не верылі, думалі што жартую.

Яны проста не ведалі пра Мора Герадота і пра ягоныя дзівосы. Як, думаю, і пра іншыя не менш цікавыя мясціны нашай краіны. Яно так заўсёды бывае: кідаеш позірк кудысьці ўдалеч, не спрабуючы нават убачыць тое, што зусім побач.

ЗРЭШТЫ, яно ніколі не позна — паглядзець, што побач. І чаму б не зрабіць гэта менавіта цяпер, не вельмі спакойным летам 2021-га?

Алена ЛЯЎКОВІЧ.

ВТБ ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)

Республика Беларусь, 220007, г. Минск, ул. Московская, 14
Тел.: (+375 17) 309 15 15, (+375 29) 309 15 15, (+375 33) 309 15 15

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
на 1 июля 2021 г.

ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2021 год	2020 год
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	45 457	58 292
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	470 998	578 111
5	Средства в банках	1104	114 791	174 625
6	Ценные бумаги	1105	47 017	16 158
7	Кредиты клиентам	1106	1 104 984	1 120 699
8	Производные финансовые активы	1107	803	70
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	2 297	2 297
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	56 587	53 558
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	-	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	3 648	7 649
13	Отложенные налоговые активы	1112	-	319
14	Прочие активы	1113	16 387	22 886
15	ИТОГО активы	11	1 862 969	2 034 664
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
17	Средства Национального банка	1201	92 470	12
18	Средства банков	1202	36 995	37 090
19	Средства клиентов	1203	1 317 419	1 651 089
20	Ценные бумаги банка	1204	38 532	7 177
21	Производные финансовые обязательства	1205	355	72
22	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
23	Прочие обязательства	1207	51 097	41 809
24	ВСЕГО обязательства	120	1 536 868	1 737 249
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
26	Уставный фонд	1211	117 562	117 562
27	Эмиссионный доход	1212	3 432	3 432
28	Резервный фонд	1213	15 765	13 791
29	Фонды переоценки статей баланса	1214	27 083	31 082
30	Накопленная прибыль	1215	162 259	131 548
31	ВСЕГО собственный капитал	121	326 101	297 415
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	1 862 969	2 034 664

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ
на 1 июля 2021 г.

ЗАО Банк ВТБ (Беларусь)

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2021 год	2020 год
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	66 611	63 658
2	Процентные расходы	2012	41 349	36 184
3	Чистые процентные доходы	201	25 262	27 474
4	Комиссионные доходы	2021	38 653	41 861
5	Комиссионные расходы	2022	3 385	3 173
6	Чистые комиссионные доходы	202	35 268	38 688
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	660	(23)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	7 428	(3 963)
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	2 366	10 999
11	Чистые отчисления в резервы	207	(1 084)	4 722
12	Прочие доходы	208	16 175	3 970
13	Операционные расходы	209	46 915	37 882
14	Прочие расходы	210	1 649	1 993
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	39 679	32 548
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	10 992	9 876
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	28 687	22 672

И.о. Председателя Правления **О.Н. Атапович**

Главный бухгалтер **Л.Д. Левданская**

Дата подписания: 01 июля 2021 г.

Финансовая отчетность на 1 июля 2021 года в полном объеме размещена на сайте банка по адресу: www.vtb.by

УНП 1011165625

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ
об эмиссии жилищных облигаций пятого выпуска
Общества с ограниченной ответственностью
«СЕТКО РЕЗИДЕНШЛ»

1. Полное и сокращенное наименование эмитента:
на белорусском языке: полное – Товариства з абмежаванай адказнасцю «СЕТКО РЭЗІДЭНШЛ»; сокращенное – ТАА «СЕТКО РЭЗІДЭНШЛ»;
на русском языке: полное – Общество с ограниченной ответственностью «СЕТКО РЕЗИДЕНШЛ» (далее – Эмитент); сокращенное – ООО «СЕТКО РЕЗИДЕНШЛ».

2. Место нахождения (юридический адрес): Республика Беларусь, 220062, г. Минск, ул. Ратомская, дом 48, помещение 2, помещение 2-2, телефон: 8 (017) 373-18-13, факс: 8 (017) 270-60-00; электронный адрес (e-mail): setko_residential@bnk-estate.by. Почтовый адрес: Республика Беларусь, 220069, г. Минск, пр. Дзержинского, дом 5, офис 4705.

Эмитент не имеет официального сайта в глобальной компьютерной сети Интернет.

3. Эмитент зарегистрирован Минским городским исполнительным комитетом (далее – Мингорисполком) 10 июля 2020 г. в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за номером 192827731.

Эмитент создан в результате реорганизации ООО «Сетко интернешнл» в форме выделения. Эмитент является правопреемником ООО «Сетко интернешнл» по выделенным обязательствам согласно разделительному балансу. С момента государственной регистрации Эмитента, созданного в результате реорганизации ООО «Сетко интернешнл» в форме выделения, у Эмитента возникает право собственности на имущество, активы, переданные ему по разделительному балансу.

4. Основной вид деятельности Эмитента – реализация проектов, связанных со строительством зданий.

5. Решение о пятом выпуске жилищных облигаций принято и утверждено Общим собранием участников Эмитента, протокол № 02-05/2021 эм от 14 мая 2021 года.

6. Денежные средства при размещении жилищных облигаций настоящего выпуска уплачиваются в порядке, установленном законодательством, в безналичной форме, в белорусских рублях, на расчетный счет Эмитента № BY29PJCB3012063439101000933 в «Приорбанк» ОАО, ЦБУ № 100, БИК PJCBVY2X.

7. Депозитарием Эмитента является профессиональный участник рынка ценных бумаг ЗАО «ЛИДЕРИНВЕСТ»: зарегистрирован Мингорисполкомом 19 марта 2014 г. за номером 190304686; специальное разрешение (лицензия) № 02200/5200-124-1157 на осуществление профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам, выданное Министерством финансов Республики Беларусь; место нахождения: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Янки Мавра, д. 41, комн. 512, пом. 4; телефон/факс: +375 (17) 2 217 217; электронный адрес (e-mail): post@leader.by.

8. Облигации пятого выпуска – жилищные, именные, бездокументарные (в виде записей на счетах), бездоходные, конвертируемые. Объем выпуска – 2 175 000 (два миллиона сто семьдесят пять тысяч) белорусских рублей.

Количество – 750 (семьсот пятьдесят) штук.
Номинальная стоимость облигации – **2 900 (две тысячи девятьсот) белорусских рублей** и имеет эквивалент, равный одному квадратному метру общей площади жилого помещения в жилом доме № 1.2 в составе объекта «Жилой комплекс с объектами социально-общественного назначения по ул. Тимирязева в г. Минске» 1-я очередь строительства (далее – Объект строительства).

Доход по облигациям не начисляется и не выплачивается.
9. Целью эмиссии жилищных облигаций (далее по тексту совокупно именуемые «Облигации»), и по отдельности – «Облигация») является привлечение денежных средств юридических и (или) физических лиц, резидентов и (или) нерезидентов Республики Беларусь, в первую очередь, для строительства жилого дома № 1.2 в составе Объекта строительства (далее – Жилой дом), объектов инфраструктуры (в том числе конструкций, инженерных сетей, сооружений, благоустройства, необходимых для функционирования Жилого дома), для финансирования хозяйственной деятельности Эмитента, связанной с выполнением функций заказчика, а во вторую очередь – для пополнения оборотных средств Эмитента, в том числе возмещения ранее понесенных затрат на строительство, с возможностью временного размещения привлекаемых денежных средств в банковские вклады (депозиты). Привлеченные путем эмиссии облигаций денежные средства будут использованы в соответствии с целью их эмиссии.

Проектная документация на Жилой дом утверждена приказом директора ООО «Сетко интернешнл» № 10 от 02.12.2019 г., имеется положительное заключение государственной экспертизы архитектурного проекта – Экспертное заключение РУП «Главгосстройэкспертиза» № 643-15/19 от 29.11.2019 г.

Жилой дом запроектирован 3-секционным, на 75 квартир, с 4 жилыми этажами в секции 3 и с 5 жилыми этажами в секциях 1 и 2, со встроенными помещениями общественного назначения и гаражом-стоянкой. Здание L-образной формы. Кровля – плоская рулонная с организованным внутренним водостоком. На отметке -3,600 размещается гараж-стоянка на 29 м/мест, место хранения велосипедов, технические помещения для обслуживания здания. Запроектированная в торце секции 1 одноэтажная пристройка и встроенные помещения первого этажа предназначены для размещения помещений социально-общественного и торгового назначения.

Общая площадь жилого здания составляет 7 263,48 м², в том числе общая площадь квартир – 6 183,57 м². Общая площадь встроенных помещений составляет 969,07 м²; гаража-стоянки – 1 494,02 м².

Конструктивная форма Жилого дома – монолитный железобетонный рамно-связевый каркас с наружными стенами из керамических блоков поризованных пустотелых с наружным утеплением из минераловатных плит. Наружная отделка стен – покраска фасадными красками по декоративной штукатурке, акриловая штукатурка с имитацией кирпичной кладки. Нормативный срок строительства Жилого дома составляет 27 месяцев, предполагаемая дата приемки в эксплуатацию Жилого дома – 10 декабря 2022 г.

Основаниями для проектирования и строительства Жилого дома являются:
• решение Мингорисполкома от 19 декабря 2019 г. № 4028;
• решение Мингорисполкома от 24 сентября 2020 г. № 3149;
• решение Мингорисполкома от 19 ноября 2020 г. № 3740;
• решение Мингорисполкома от 31 декабря 2020 г. № 4201;
• свидетельство (удостоверение) № 500/1776-301 от 27.10.2020 г. о го-

сударственной регистрации перехода права аренды на земельный участок, правообладатель – Эмитент;

• свидетельство (удостоверение) № 500/706-5512 от 14.12.2020 г. о государственной регистрации создания земельного участка на основании выделения вновь образованного земельного участка, возникновения права аренды на земельный участок, правообладатель – Эмитент.

10. Выпуск Облигаций зарегистрирован Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов 2 июля 2021 г.

Государственный регистрационный номер 5-200-02-4334.

11. Эмитент осуществляет эмиссию Облигаций в соответствии с подпунктом 1.7 пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь от 28 апреля 2006 г. № 277 «О некоторых вопросах регулирования рынка ценных бумаг» (далее – Указ № 277). Исполнение обязательств Эмитента по Облигациям обеспечено поручительством на общую сумму 2 175 000 (два миллиона сто семьдесят пять тысяч) белорусских рублей.

Исполнение обязательств Эмитента по 240 Облигациям обеспечено поручительством Общества с ограниченной ответственностью «ТАПАС ПЛЮС» (далее – Поручитель 1) (юридический адрес: Республика Беларусь, 220049, г. Минск, ул. Кнорина, 17, 4-й этаж, офис 19, почтовый адрес: 220049, г. Минск, ул. Кнорина, 17, 4-й этаж, УНП 190976309) в соответствии с договором о предоставлении поручительства от 14.05.2021 г. № б/н (далее – Договор 1).

Поручитель 1 принимает на себя безусловное и безотзывное обязательство солидарно с Эмитентом исполнить обязательства перед владельцами 240 Облигаций в объеме 696 000 (шестьсот девяносто шесть тысяч) белорусских рублей в случае неисполнения либо ненадлежащего исполнения данных обязательств Эмитентом.

Исполнение обязательств Эмитента по 510 Облигациям обеспечено поручительством Общества с ограниченной ответственностью «БелПетСтрой» (далее – Поручитель 2) (юридический адрес: 220049, г. Минск, ул. Кнорина, 17, 5-й этаж, офис 1, почтовый адрес: 220049, г. Минск, ул. Кнорина, 17, 4-й этаж, УНП 190877603) в соответствии с договором о предоставлении поручительства от 14.05.2021 г. № б/н (далее – Договор 2).

Поручитель 2 принимает на себя безусловное и безотзывное обязательство солидарно с Эмитентом исполнить обязательства перед владельцами 510 Облигаций в объеме 1 479 000 (один миллион четыреста семьдесят девять тысяч) белорусских рублей в случае неисполнения либо ненадлежащего исполнения данных обязательств Эмитентом.

12. Размещение Облигаций осуществляется путем проведения открытой продажи на неорганизованном рынке. Покупателями Облигаций могут быть юридические и (или) физические лица, резиденты и (или) нерезиденты Республики Беларусь (далее – Покупатели Облигаций).

Дата начала размещения Облигаций: **7 июня 2021 г.**

Дата окончания размещения Облигаций: **21 декабря 2023 г.**, если иная дата не будет определена Общим собранием участников Эмитента в порядке и в сроки, установленные законодательством о ценных бумагах. Срок открытой продажи Облигаций может быть сокращен также в случае полного размещения всего объема выпуска Облигаций.

Отношения сторон оформляются:

• договором с Эмитентом, заключенным в простой письменной форме, предусматривающим обязательства Эмитента по строительству жилого помещения в Жилом доме владельцу Облигаций, а также содержащим иные существенные условия в соответствии с законодательством (далее – договор с Эмитентом);

• договором купли-продажи (размещения) Облигаций, который имеют право заключать Покупатели Облигаций, заключившие договор с Эмитентом. Для заключения договора с Эмитентом и договора купли-продажи (размещения) Облигаций Покупатели Облигаций должны обратиться к Эмитенту по адресу: **220049, г. Минск, ул. Кнорина, 17, 1-й этаж, офис 109** в течение срока размещения Облигаций ежедневно (за исключением выходных дней (субботы и воскресенья), государственных праздников и праздничных дней, установленных и объявленных нерабочими в соответствии с законодательством) с **09.00 до 13.00 и с 14.00 до 18.00**.

Открытая продажа Облигаций осуществляется по договорной цене, определяемой Эмитентом в зависимости от ситуации на рынке строительства и недвижимости на момент продажи Облигаций, а также исходя из соотношения спроса и предложения на рынке ценных бумаг. При этом максимально допустимая цена размещения Облигаций – **4 140 (четыре тысячи сто сорок) белорусских рублей**.

13. Срок обращения Облигаций – 935 календарных дней (с 7 июня 2021 г. по 29 декабря 2023 г.)

14. Эмитент осуществляет досрочное погашение всего выпуска Облигаций или его части в случаях, установленных законодательством о ценных бумагах.

Эмитент также вправе принять решение о досрочном погашении Облигаций: выкупленных на условиях, указанных в Проспекте эмиссии жилищных облигаций пятого выпуска (далее – Проспект эмиссии); в случае ввода Жилого дома в эксплуатацию ранее даты начала погашения Облигаций, указанной в пункте 15 настоящего документа; в случае проведения конвертации Облигаций до даты окончания срока обращения Облигаций.

15. Дата начала погашения Облигаций – 29 декабря 2023 г.

Правом на получение жилого помещения в Жилом доме либо номинальной стоимости Облигаций при погашении (досрочном погашении) Облигаций обладают лица, имеющие действующий договор с Эмитентом, исполнившие обязательства по договору с Эмитентом и указанные в реестре владельцев Облигаций, сформированном депозитарием Эмитента:

• для целей погашения Облигаций – на 22 декабря 2023 г.;

• для целей досрочного погашения Облигаций – за 5 рабочих дней до установленной Эмитентом даты досрочного погашения Облигаций.

16. Ознакомиться с Проспектом эмиссии можно ежедневно (за исключением выходных дней (субботы и воскресенья), государственных праздников и праздничных дней, установленных и объявленных нерабочими в соответствии с законодательством) с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 18.00 в месте продажи Облигаций, указанном в пункте 12 настоящего документа. Лицо, знакомящееся с Проспектом эмиссии, вправе читать и делать выписки из предоставленного документа.

Директор **А.А. Сидоренко**

Главный бухгалтер **Т.В. Коробкина**

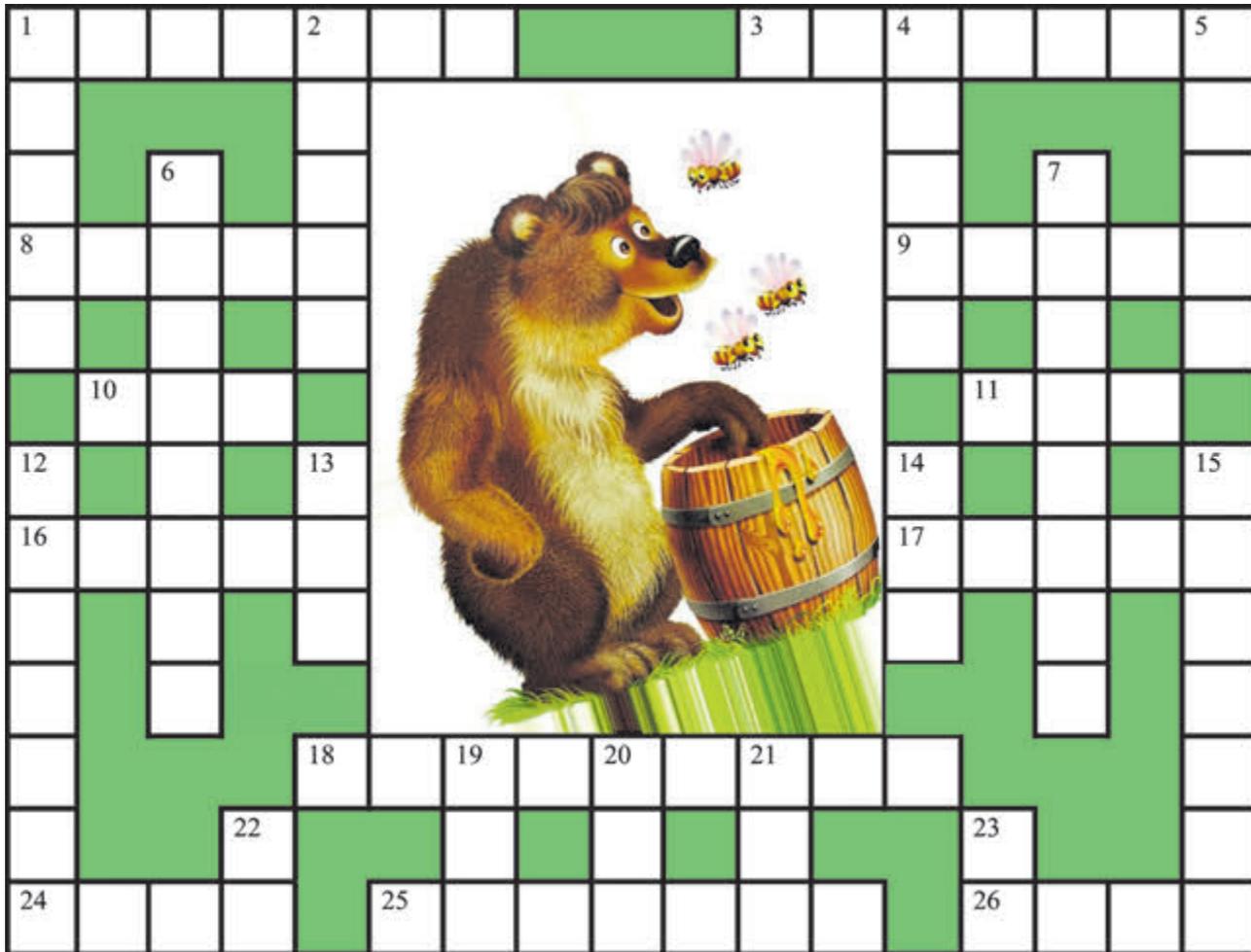
ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА на 06.08.2021 в 11.00
по адресу: 230015, г. Гродно, ул. Максима Горького, 87, каб. № 204, по продаже права заключения
договора аренды недвижимого имущества сроком на пять лет для производственных целей
(за исключением вредных производств), складских помещений, оказания услуг

Организатор аукциона – РУП «Белтелеком» в лице Гродненского филиала, 230015, г. Гродно, ул. Максима Горького, 87

Адрес арендуемого имущества	№ Лота	Площадь, кв. м	Коэффициент от 0,5 до 3,0	Начальная цена продажи, руб.	Размер задатка, руб.	Характеристика
Капитальное строение, здание нежилое, помещение Гродненская обл., г. Гродно, ул. Великая Ольшанка, 13А	1	20,1	3,0	84,92	8,49	Помещение находится на 1-м этаже одноэтажного здания из газосиликатных блоков. В здании имеется электроснабжение. Здание находится на расстоянии 16,0 км от железнодорожного вокзала. Имеются удобные подъездные пути. Помещение находится в удовлетворительном состоянии
Капитальное строение, опорно-усилительная станция, помещение Гродненская обл., г. Гродно, ул. Белье Росы, 59/4, ОУС	2	20,0	3,0	84,50	8,45	Помещение находится на 1-м этаже одноэтажного здания из газосиликатных блоков, в черте города. В здании имеется электроснабжение. Здание находится на расстоянии 4,0 км от железнодорожного вокзала. Имеются удобные подъездные пути. Помещение находится в удовлетворительном состоянии

Информация об опубликовании извещения на сайте Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь (au.psa.by) было опубликовано 06.07.2021 г.

Ліпеньскія ласункі

Па гарызанталі: 1. «Ліпень — з мёдам, // З пшаніцаю — ...». 3 верша П. Панчанкі «Родная мова». 3. Меданосная расліна. 8. Завушніца. 9. Шлюб — гэта мёд на працягу аднаго месяца, а ... — на ўсё жыццё. Жарт. 10. «Мядзведзь на пасецы — бяда. // Трашчаць вуллі і ... гудзе». 3 верша В. Гардзевы «Мядзведзь на пасецы». 11. Не пазнавай друга ў ... дні, пазнавай у ... гады (прык.); 30 ліпеня — Міжнародны дзень дружбы. 16. Закруглены рукапісны ці друкаваны шрыфт. 17. Не той ..., што мёдам мажа, а той, хто праўду ў вочы кажа (прык.). 18. Плітка шакаладу. 21 ліпеня — Сусветны дзень шакаладу. 24. Лепш памерці як ..., чым жыць як мыш (прык.); 29 ліпеня — Міжнародны дзень тыгра. 25. Пустыня ў Паўднёвай Амерыцы. 26. «Жылі пчолкі з году ў год, // Бралі ў ... з кветак мёд». 3 верша Я. Купалы «Бай».

Па вертыкалі: 1. Першая ..., як на небе зорка, другая жонкачка, як у садзе пчолачка, трэцяя жанішча, як у лесе савішча (прык.). 2. Горад у Гомельскай вобласці, раённы цэнтр. 4. Піва не ..., а мёд хвала, і ўсяму галава (прык.). 5. Дзе торт, там і ... (прык.); 20 ліпеня — Міжнародны дзень торта. 6. Мядовае ...; смачны кандытарскі выраб. 7. Адходы, якія застаюцца ад чысткі бульбы. 12. Спартсмен, які плавае брасам. 13. Салодкі мёд, ды не дзве лыжкі ў ... (прык.). 14. Насякомае, блізкая сваячка пчалы. 15. Адвага або мёд п'е, або ... трэ (прык.). 19. Лепш дэльфін у руках, чым ... у моры (прык.); 29 ліпеня — Сусветны дзень кітоў і дэльфінаў. 20. Дружба дзюбай, а грошыкам ... (прык.). 21. Дзе агонь, там і ... (прык.); 25 ліпеня — Дзень пажарнай службы. 22. Роў, круты бераг. 23. Вялікі майстар сваёй справы (перан.).

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ, г. Дзяржынск.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Па гарызанталі: 1. Жнівень. 3. Меданос. 8. Кліпс. 9. Воцат. 10. Рой. 11. Тры. 16. Рандо. 17. Сябра. 18. Шакаладка. 24. Тыгр. 25. Атакама. 26. Соты.

Па вертыкалі: 1. Жонка. 2. Ельск. 4. Дзіва. 5. Свята. 6. Пірожнае. 7. Ацукоркі. 12. Браціст. 13. Рот. 14. Аса. 15. Кайданы. 19. Кіт. 20. Лік. 21. Дым. 22. Яр. 23. Ас.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	4.51	21.38	16.47
Віцебск	4.33	21.36	17.03
Магілёў	4.41	21.29	16.48
Гомель	4.46	21.16	16.30
Гродна	5.08	21.52	16.44
Брэст	5.17	21.44	16.27

Месяц

Маладзік у 4.16.
Месяц у сузор'і Рака.

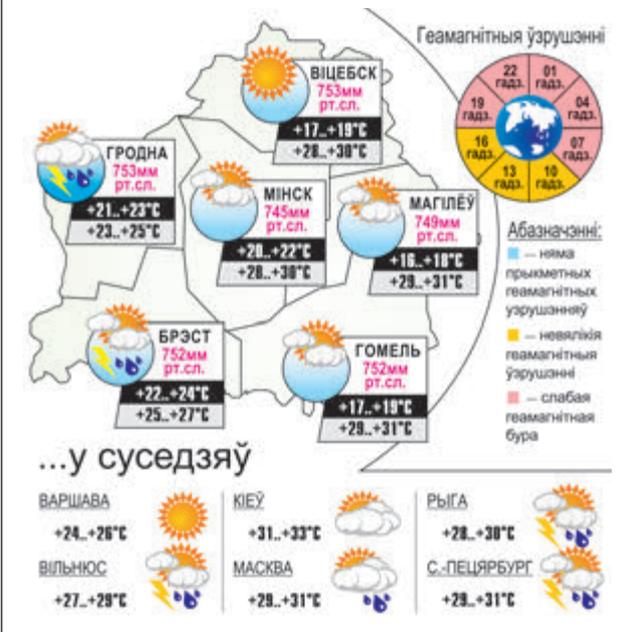
Імяніны

Пр. Іааны, Марціна.
К. Амеліі, Антона, Віталія, Філіпа.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

ЗАЎТРА

Даты	Падзеі	Людзі
<p>9 ЛІПЕНЯ</p> <p>1560 год — нарадзіўся Саламон Рысінскі, паэт-лацініст, вучоны-фалькларыст, філосаф і этнограф. Служыў прыдворным паэтам і выхавальнікам дзяцей у Радзівілаў. У вершаванай форме Рысінскі апісваў ваенныя паходы, складаў эпітафіі для членаў княжацкай сям'і і некаторых знатных асоб, а таксама займаўся перакладамі. Асноўным напрамкам у творчасці былі даследаванні ў галіне гісторыі старажытнарымскай паэзіі. Шырокія веды ў літаратуры, міфалогіі і мовах дазвалялі яму весці даследчыя работы. Ён лічыў, што неабходна вывучаць усе мовы свету як неад'емную частку чалавечай культуры, бо ў моўнай абалонцы захоўваюцца вытокі народнай мудрасці.</p> <p>1912 год — нарадзіўся (в. Каласоўшчына, цяпер у Капыльскім раёне) Сяргей Астрэйка, беларускі паэт. Працаваў літаратурным рэдактарам у Беларускім НДІ прамысловасці, з 1932 года — у Камісіі па складанні слоўнікаў Інстытута мовы, літаратуры і мастацтва Беларускай АН. Аўтар рамантычнай паэмы «Смарагды кроз». У 1933 годзе арыштаваны і насланы ў Свядлоўскую вобласць. Там у 1937 годзе зноў арыштаваны і неўзабаве расстраляны. Рэабілітаваны ў 1956-м.</p> <p>1941 год — на Віцебшчыне, у Суражскім раёне, у ліку першых створаны партызанскі атрад пад кіраўніцтвам М. П. Шмырова (баявыя дзеянні пачаў</p>	<p>ужо 25 ліпеня). У Акцябрскім раёне Гомельскай вобласці створаны партызанскі атрад «Чырвоны Кастрычнік» пад кіраўніцтвам Ц. П. Бумажкова і Ф. І. Паўлоўскага.</p> <p>1357 год — кароль Карл IV залажыў у Празе Карлаў мост праз Влтаву.</p> <p>1762 год — гвардзейцы адхілілі ад улады імператара Пятра III, на расійскі прастол узшыла яго жонка Кацярына II.</p> <p>1928 год — на пленуме ЦК ВКП(б) І. Сталін выставіў тэзіс аб абстрактнай класавай барацьбе па меры прасоўвання да сацыялізму.</p> <p>1955 год — заснаваны Пагуошскі рух вучоных за мір, раззбраенне і міжнародную бяспеку.</p> <p>1956 год — ЗША адмовіліся фінансаваць будаўніцтва Асуанскай плціны, пасля чаго Егіпет звярнуўся па дапамогу да СССР.</p> <p>Вільгельм ГУМБАЛЬТ: «Самае першае і самае галоўнае ў жыцці — гэта старацца валодаць самім сабой».</p>	<p>у краіне</p> <p>у свеце</p> <p>Так гаварыць...</p>

БЕЛТАМОЖСЕРВИС
Всегда вовремя!

ЛОГИСТИЧЕСКИЙ ОПЕРАТОР

- ✓ ТРАНСПОРТНО-ЭКСПЕДИЦИОННЫЕ УСЛУГИ
- ✓ МЕЖДУНАРОДНЫЕ ПЕРЕВОЗКИ
- ✓ ТАМОЖЕННОЕ ДЕКЛАРИРОВАНИЕ
- ✓ ПОРУЧИТЕЛЬСТВО
- ✓ СКЛАДСКИЕ УСЛУГИ
- ✓ ЭЛЕКТРОННОЕ БРОНИРОВАНИЕ ОЧЕРЕДИ НА ГРАНИЦЕ
- ✓ ПРОГРАММНЫЕ ПРОДУКТЫ
- ✓ ТОРГОВЫЙ ПРЕДСТАВИТЕЛЬ
- ✓ TAX FREE
- ✓ СЕРВИСНЫЕ УСЛУГИ

197

DECLARANT.BY

УНП 101561144

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.**
АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.
ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.
пэрым рэкламы
тэл./факс: 311 17 27,
 e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 1879. Нумар падпісаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

8 ліпеня 2021 года.